

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE

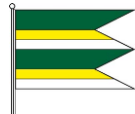
PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2026 - 2035

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie na roky 2026 - 2035
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Brezno, obec Osrblie – ŠÚJ 508845
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2026 - 2035
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Osrblie	
Erb	Vlajka
	
Základné údaje	
Kraj	Banskobystrický kraj
Okres	Brezno
Región	Čierny Hron
Nadmorská výška	48°45'26"S 19°31'33"V
Poloha	580 m n. m.
Rozloha	24,02 km ² (2 402 ha)
Počet obyvateľov:	335 (31. 12. 2025)
Hustota obyvateľstva:	13,95 obyv./km ²
Nacionále	
PSČ	976 45
ŠÚJ	508845
EČV	BR, AA, EL, *
Tel. predvoľba	+421-48
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Osrblie
	Stredná 230
	976 45 Hronec
Web:	www.osrblie.sk
E-mail:	obec@osrblie.sk
Telefón:	048 / 617 91 29, 0905 421 993
Fax:	048 / 617 91 29

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE	13
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	14
2.1. HISTÓRIA OBCE	14
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	15
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	23
2.4. Doprava.....	28
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	29
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	36
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	45
2.8. BÝVANIE	47
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	49
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	50
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	51
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	53
2.13. ŠPORT	53
2.14. KULTÚRA	54
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	55
2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY	55
2.17. CESTOVNÝ RUCH	56
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE	56
2.19. SAMOSPRÁVA.....	61
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ.....	62
2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR.....	63
3 SWOT ANALÝZY	64
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	66
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	66
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	67
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	68
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	69
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	70
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT.....	71
3.8 KULTÚRA.....	71
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	72
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	73
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	74
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH.....	75
SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE OSRBLIE.	75
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE	81
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE OSRBLIE.....	81
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	85
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE.....	93
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ.....	94
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	94
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	95
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	96
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	96
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	97
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	98
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	98
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	99
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	100
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	100
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	101
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	101
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	102
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	102
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	103
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	103
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	104

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	105
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	105
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	106
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	107
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE	109
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE OSRBLIE.....	110
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	111
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN.....	113
8 AKČNÝ PLÁN	114
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	114
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	115
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	117
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	118
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	119
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	121
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	122
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	123
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	124
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	125
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	126
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OSRBLIE.....	128
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	129
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	133
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	135
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	136
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	137
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	139
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	140
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	141
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	142
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	143
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	144
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	145
10 ZÁVER.....	147
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	148

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie s výhľadom do roku 2035 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrblie sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Osrblie, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie na roky 2026 - 2035
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2023 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2026											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z., 113/2022 Z. z., **311/2023 Z. z.**), ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Osrbliie je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **Komunitný plán sociálnych služieb**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)

- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Koncepcia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

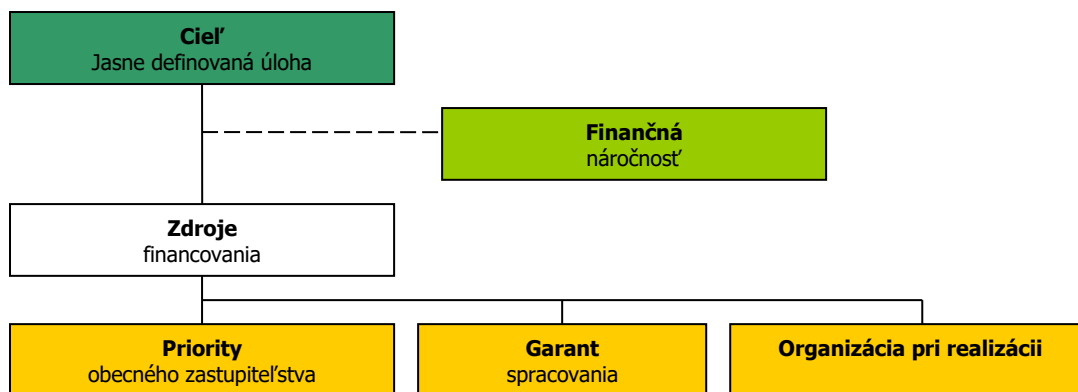
Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrblie je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Osrblie. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

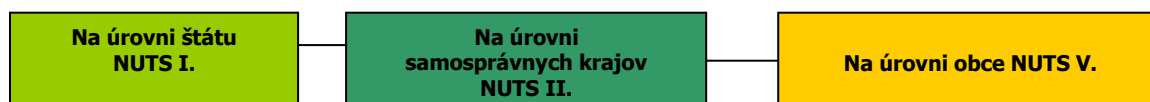
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z., 113/2022 Z. z., **311/2023 Z. z.**), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrblie nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrblie boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Osrblie má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
- 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa**
- 3. Prepojenejšia Európa**
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – požičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie
	moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť
	Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania

	Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
3. Prepojenejšia Európa	Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti,

ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2

PHRSR obce Osrbliie integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Osrbliie 2026 - 2035 nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce, územný plán obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

rozmer – 3

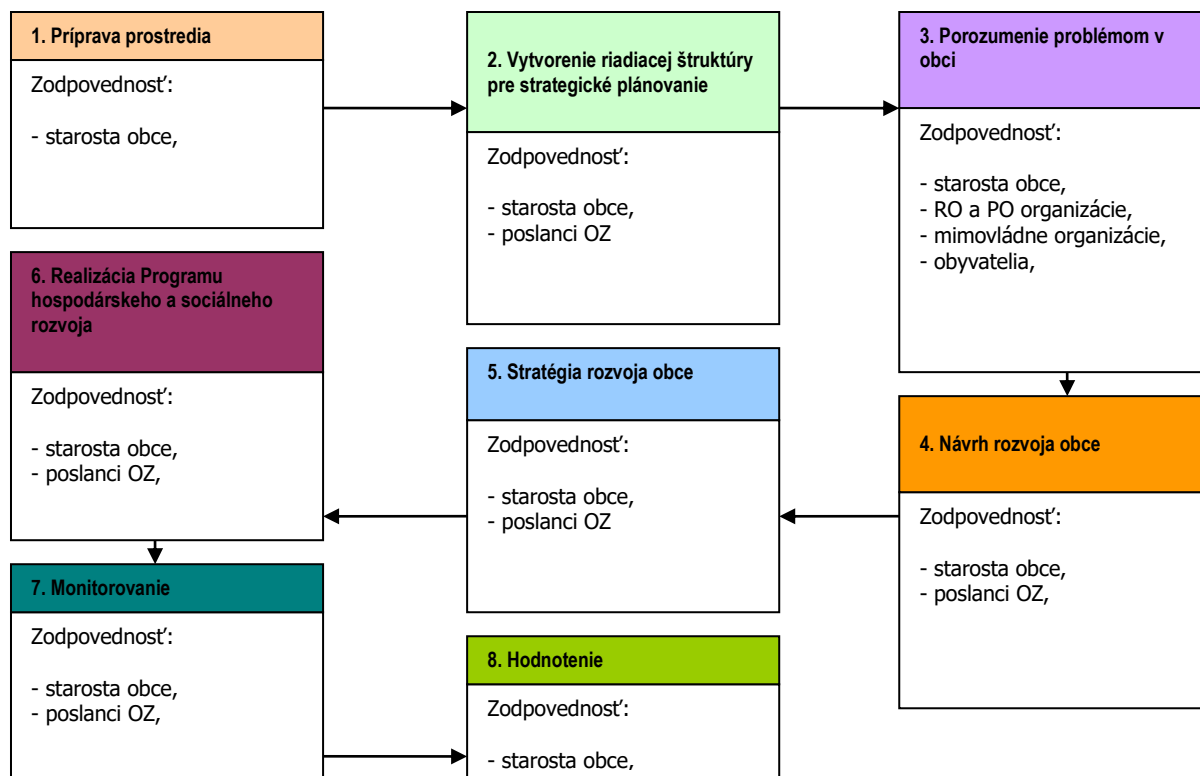
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú obyvatelia, rozpočtová organizácia v pôsobnosti obce, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom dotazníkového prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Osrbliie. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie.
2	Zapojenie všetkých účastníkov procesu. Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj.
5	Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom.
6	Uskutočňovanie plánu. Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Pribežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie
2026 - 2035**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Brezno súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Osrblie (k 31.12.2025)

Kód obce	508845
Názov okresu	Brezno
Názov kraja	Banskobystrický kraj
Štatút obce	obec
PSČ	976 45
Telefónne smerové číslo	+421-48
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1580
Nadmorská výška obce - mesta v m	580
Celková výmera územia obce [km ²]	24,02
Hustota obyvateľstva na km ²	13,95
Zdroj: ŠÚ SR	

Leží vo veporskej časti Slovenského rudohoria v kotline Osrblianky a Anderlovej. Obec vznikla v r. 1580 ako komorská osada na území Predajnej. R. 1795 postavili hámor na ťahanie železa, čím sa obec zapojila do vznikajúceho Hrončianskeho železiarskeho komplexu. Dokladom toho je aj dodnes zachovaná vysoká pec z r. 1795 neďaleko obce v lokalite Tri vody. V r. 1813 - 1821 tu pracovala drôtovňa, potom sa tu vyrábali železné tyče. V r. 1840 sa v obci vybudovala valcovňa na plechy, ktorá bola zlikvidovaná v r. 1870. V obci sa nachádzala lesná správa. Na potoku Osrblianka bola r. 1867 vystavaná vodná nádrž na plavenie dreva. Začiatkom októbra 1944 bola zriadená na Červenej jame pri Troch Vodách výrobná výbušnín, tiež proviantný sklad, ktorý bol po potlačení SNP zlikvidovaný. Obyvatelia pracovali v lesoch a ako baníci a železiarski robotníci. V súčasnosti pracujú v okolitých závodoch ... v železiarňach v Podbrezovej a Hronci. Kostol Navštívenia Panny Márie je z r. 1933 - 1935. Prícestná kaplnka Navštívenia Panny Márie je z r. 1813 (PHRSR, 2016). Obec sa nachádza v severozápadnej časti Veporských vrchov, na rozhraní podcelkov Čierťaž a Balocké vrchy. Osrblím preteká riečka Osrblianka, ktorá tu priberá ľavostrannú Anderlovú. Spojenie zabezpečuje cesta III/2377 cez Hronec, pričom najbližším mestom je 14 km severovýchodne ležiace Brezno. Krajské mesto je vzdialené 44 km západným smerom (15.3.2026, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Osrblie>).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Začiatky histórie obce Osrblie (názov obce z roku 1580 OS-TASCH, od roku 1622 ZERRENPAICH a od roku 1780 OSRBLIE) siahajú do 2. polovice 15. storočia a sú späté s ťažbou železnej rudy. Obyvatelia sa zaoberali baníctvom, výrobou železa a olova, uhliarstvom a drevorubačstvom. Ich spôsob obživy symbolizuje aj erb obce, v ktorom sa nachádzajú dve strieborné banícke kladivá so zlatými rúčkami a strieborná sekera so zlatou násadou. Pôvodnými obyvateľmi boli Nemci. Stopy po nich môžeme nájsť v menách ešte žijúcich občanov našej obce. Od roku 1795 pracoval pri potoku Osrblianka železný hámor na ťahanie železa. V roku 1813 bol rekonštruovaný na výrobu drôtu, neskôr sa tu vyrábali nože a meče. Drôt sa vyrábala ťahaním z tenkých kovaných železných prútov. Drôtovňa pracovala do roku 1821, potom sa v nej vyrábalo len tyčové železo. Od roku 1828 bol v Osrblí v prevádzke vykúvací hámor. V rokoch 1840 – 1842 na jeho mieste vznikla prvá valcovňa tyčového železa v rámci Hrončianskeho železiarskeho komplexu s jednou valcovacou traťou. Spracovávala "cágle" (polotovary) zo skúňovacieho hámora v Hronci, vyrábala pásové, štvorcové, guľaté tyčové železo. Osrblianska valcovňa sa stala spolu s Hroncom najmodernejšou časťou podniku. V 60. rokoch 19. stor. je popri Piesku a Podbrezovej jednou z troch hlavných valcovní Hrončianskych železiarní, jehného z najväčších podnikov vo vtedajšom Uhorsku. Energetickým zdrojom tejto továrničky bola voda, ktorá tiekla kanálom z doliny Hruškovo. Valcovňu odstavili v rámci prestavby erárnych železiarní Hronec – Podbrezová v rokoch 1881 – 1885. Celý komplex stál v hrončianskej doline asi 150 m od kaplnky Anjela strážcu (z r. 1951) smerom k Osrbliu.

vysoká pec v časti Tri vody Pamiatkou na významnú železiarsku históriu obce sú zvyšky vysokej pece vykurovanej dreveným uhlím z roku 1795 v lokalite Tri Vody, kde sa tavila železná ruda. Dňa 9. augusta 1935 zažila naša dedina vzácnu návštevu – bulharského cára Coburga, ktorý si prezrel zrúcaniny vysokej pece. Vysokú pec v roku 1975 okresná pamiatková správa rekonštruovala podľa pôvodného stavu do výšky 8,5 m. Názov Tri Vody je odvodený od sútoku troch potokov z dolín

Gazdovej, Prostrednej a Hámornej, ktoré sa na začiatku osady zlievajú do jedného potoka nazývaného Osrblianka. Táto časť obce leží v prekrásnej prírode a je často navštevovaná domácimi a zahraničnými návštevníkmi. Tri Vody sú vzdialené asi 45 minút chôdze asfaltovou cestou z Osrblia na juh. Na potoku Osrblianka bola v roku 1867 postavená vodná nádrž – tajch na plavenie dreva, ktoré sa splavovalo asi do roku 1917, kedy sa vybudovala lesná úzkokolejná železnica z Hronca cez Osrblie až na Tri Vody. Sakrálnou pamiatkou obce je rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie s drevenou plastikou z druhej polovice 15. storočia (Panna Mária s Ježiškom), ktorá pochádza z pôvodného dreveného kostolíka. Bol prestavaný v roku 1935 zo staršieho sakrálneho objektu. Kaplnka "Svätej trojice" sa nachádza v hornej časti obce, smer Tri Vody – na pravej strane vodného toku Osrblianka a bola postavená v roku 1863 občanom obce Osrblie, ktorého meno nie je známe. Ľudová architektúra Návštevníkov obce určite zaujme aj pôvodná ľudová architektúra v podobe malebných dreveníc. V roku 1996 zasiahla obec silná veterná smršť, ktorá spôsobila obrovské škody na okolitých lesoch a majetkoch. Na pamiatku a ochranu pred ničivou silou prírody postavili členovia Dobrovoľného hasičského zboru obce Osrblie kríž na vrchu Štompová skala. Príroda ponúka možnosti letnej i zimnej turistiky a v jej okolí sú vybudované chodníky pre turistov k studničkám a prameňom, cyklistické trasy.

Novodobú históriu obce reprezentuje populárny biatlonový šport, ktorý má v Osrblí trvalé miesto a podporu všetkých obyvateľov. Areál funguje pod názvom Národné biatlonové centrum Osrblie a Slovenský zväz biatlonu v ňom vytvára materiálno-technické aj športové podmienky pre tréning biatlonistov v lete i v zime. Areál je dejiskom organizovania medzinárodných vrcholových podujatí v biatlone na Slovensku. V roku 1997 sa v Osrblí konali Majstrovstvá sveta v biatlone. Možnosti ubytovania v obci sú v súkromí – v penziónoch, chalupách, apartmánach (15.3.2026, <https://www.osrblie.sk/historia-obce.html>).

Vymedzenie územia

Obec Osrblie leží v okrese Brezno, nachádza sa v údolí potoka Osrblianka vo Veporských vrchoch. V minulosti sa v obci spracovávala železná ruda, pozostatky vysokej pece sa v Osrblí zachovali dodnes. Viedla tu aj jedna z vetiev Čiernohronskej lesnej železnice, ktorou sa zväžalo drevo z okolitých lesov. Dnes obec Osrblie poznáme najmä v súvislosti s pretekami v biatlone (PHRSR, 2016). Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Brezno súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfológia

Obec leží na severnom okraji pohoria Poľana. Poľana je krajinný celok Slovenského stredohoria. Poľana má charakter masívneho pohoria s kruhovým pôdorysom s priemerom okolo 18 km. Možno v ňom rozlíšiť 2 časti s odlišnou nadmorskou výškou: Vysoká Poľana – vlastná erozívna kaldera Poľany a nižšie Detsianske predhorie. Hlavný chrbát je otvorený k západu úzkou Hrochotskou dolinou, ktorá sa v centrálnej časti Poľany kotlinovite rozširuje. Z hlavného chrbta vybieha k severu vysoká rászoča Vepra (1277 m). Nadmorská výška hlavného chrbta kolíše v rozpätí 1000-1350 m. Vrcholí v južnej časti Poľanou (1458 m), podľa ktorej bolo odvodené aj pomenovanie celku. Lína hlavného chrbta má len malé výškové rozpätie, rászochy vo vnútri pohoria veľké, v medziach 471-640 m.n.m. (PHRSR, 2016).

Má charakter mohutného kruhovitého masívu, keďže ide o silne erodovaný stratovulkán. Od roku 1981 chránená krajinná oblasť. Najvyšší vrch je Poľana (1 457,8 m n. m.), ktorý je najvyšší a najmohutnejší z vrchov neogénneho vulkanizmu v Západných Karpatoch. Poľana však predstavuje len najvyšší súčasný pozostatok stredoslovenských neovulkanitov. Usudzuje sa, že najvyšším z nich bol Štiavnický stratovulkán, ktorý mohol dosahovať výšku až do 4 km. K najvyšším vrchom patrí Predná Poľana - 1 367 m n. m., Kopce - 1 334 m n. m., Bukovina - 1 294 m n. m., Brusniansky grúň - 1 271 m n. m., Hrb - 1 255 m n. m., Drábovka - 1 251 m n. m., Sedlo - 1 043 m n. m.. Najvyššími vrchmi v okolí obce sú Suchá – 1041,3 m.n.m, Jeleňová – 1174,0 a Kraklová – 984,4 m.n.m.. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 580 m.n.m..

Geologické pomery

Na území CHKO Poľana sú zastúpené geomorfologické jednotky rôzneho rádu, medzi nimi oblasť Slovenského stredohoria – celok Poľana (Vysoká Poľana s centrálnou erozívnou kalderou Kyslinky a

Detvianske predhorie), len hranične sem zasahuje celok Zvolenskej kotliny. Z oblasti Slovenského rudohoria sem zasahuje len najzápadnejší úsek celku Veporských vrchov. Dominujúcou geomorfologickou jednotkou je Vysoká Poľana s centrálnou depresiou (erozívnou kalderou Kyslinky). Kaldera je výrazne členitá s plochým dnom, ktorej svahy s dolinami a vodnými tokmi majú dostredivú orientáciu. Na geologickej stavbe sa na väčšine územia zúčastňujú neovulkanity stratovulkánu Poľana budované lávovými prúdmi, brekciami a epiklastickými horninami andezitového zloženia spodno-strednosarmatského veku. Najpestrejšia a najzložitejšia časť sa nachádza v oblasti Kysliniek, ktorá predstavuje erozívnou kalderu. Detvianske predhorie je budované menej odolnými pyroklastikami. Sedimenty vnútrohorských panví a kotlín sú budované najmä deluviálnymi sedimentmi. Zo severu a východu sa pod vulkanické horniny stratovulkánu ponárajú horniny podložia, ktoré patria k celku Veporské vrchy. Sú budované paleozoickými horninami kryštalinika veporika, najmä metamorfovanými horninami a granitoidmi. Poľana predstavuje výrazne individuálny celok takmer kruhového pôdorysu o priemere okolo 18 km. Tento pôdorys výraznejšie narušuje len na severnej strane rázsocha Ľubietovského Vepra. Špecifickým fyziognomickým znakom Poľany je, že maximálne výšky sa neviažu k centrálnnej časti pohoria. Jadro Poľany tvorí depresia, vpadnutá forma kotlinovitého tvaru – Kyslinky. Podcelok Detvianskeho predhoria lemuje vysokú Poľanu ppo celom západnom a južnom obvode a má sčasti ráz nižších rázsoch až nepravidelne rozčlenených skupín chrbtov. Veporské vrchy sa oproti Poľane vyznačujú odlišnými morfografickými znakmi. Rozlišujeme tu dva typy reliéfu a to planinu a rozčlenenú planinu. Typická palnina sa viaže k pramennej oblasti Kamenistého potoka. Rozčlenenú planinu vyznačujú široké plošinaté crbty a relatívne hlboko vrezané doliny (PHRSR, 2016).

Vývoj vulkanizmu Poľany

Sopečný vývoj Poľany prebiehal v niekoľkých etapách a v prestávkach bol sprevádzaný intenzívnou eróziou a odnosom materiálu (denudáciou) pôsobením vonkajších činiteľov. Najstaršia etapa vulkanickej činnosti trvala asi 260 000 rokov. Jej centrum bolo aktívne počas všetkých nasledujúcich etáp. Okrem vytekajúcej lávy sopka chrlila aj sopečný popol, piesok a prach. Eróziou stratovulkánu sa pôvodný vrchol znížil na výšku 800 m, čím sa zachoval len okraj pôvodného sopečného kužeľa – kaldera. Po dlhotrvajúcej prestávke sa obnovila nová erupčná aktivita. Vytvoril sa tufový kužeľ, ktorý sa zachoval len čiastočne. Po relatívne krátkom období vulkanického pokoja nasledovala tretia etapa vulkanickej činnosti a vznik vulkánu, ktorého horniny vystupujú v súčasnosti po celom obvode vulkánu. V záverečnej etape bol intenzívnou sopečnou činnosťou sformovaný rozsiahly lávový vulkán, ktorý prekryl všetky produkty vulkanickej aktivity množstvom lávových prúdov. Výška vulkánu sa odhaduje na 2 500 m. Súčasný stav masívu Poľany od skončenia erupčnej aktivity reprezentuje len zvyšok pôvodného stratovulkánu. Napriek tomu sa forma vulkánu zachovala, pretože erózia na svahoch sa prispôsobila pôvodnému tvaru reliéfu. Naopak v centre sa oblasť krátera rozšírila do obdivuhodnej erozívnej kaldery. Sopečný pôvod a z toho vyplývajúca geomorfologická stavba podmienila vznik unikátneho bohatstva povrchových tvarov napr. skalných stien, lávových prúdov, balvanov, skalných miest, kamenných morí, skalných veží, vodopádov. Mnohé z nich boli dôvodom na vyhlásenie osobitne chránených častí prírody napr. PP Jánošíkova skala, PP Bátovský balvan, PP Veporské skalky, NPP Vodopád Bystrého potoka, CHA Meandre Kamenistého potoka (15.3.2016, <http://www.chkopolana.eu/geologia/>).

Pôdne pomery

Na stráňach a chrbtoch andezitových a pyroklastických hornín sa vyskytujú pôdy v týchto výškových pásmach: do 450 m.n.m. sú ilimerizované pôdy až pseudogleje, do 650 – 800 m.n.m. hnedé pôdy nasýtené a ojedinele hnedé pôdy nenasýtené (kyslé), nad 700 – 800 m.n.m. sú hnedé pôdy nenasýtené (kyslé). V najvyšších polohách východnej časti pohoria sú andezitové kamenité pôdy (PHRSR, 2016).

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
pôdy veľmi ťažké	- ílovité (60 - 75%)	3,3

- íly (> 75%)

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoseris/pd/pd.aspx

Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %

	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké piesočnaté, hlinito-piesočnaté	stredne ťažké piesočnatohlinité	hlinité	ťažké ílovitohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly
Brezno	35,50	30,37	32,80	1,32	-
Banskobystrický kraj	10,02	56,75	16,91	15,79	0,52

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoseris/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoseris/pd/pd.aspx, 10.2.2015).

Zastúpenie pôdných typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
Brezno	3,83	-	-	0,18	-	0,13	67,41	2,52	5,49	8,65	0,01	-	0,22	2,10	-	9,46
BB kraj	11,02	1,64	0,29	4,22	12,73	4,98	47,07	0,27	10,31	2,97	-	-	0,23	1,65	0,14	2,46

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoseris/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoseris/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Brezno	9,70	39,79	12,54	22,82	13,71	1,41	0,02	-	-	-	24,35
Banskobystrický kraj	2,57	13,83	18,06	10,86	13,39	16,42	15,23	8,27	1,15	0,21	43,17

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoseris/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Osrbliie od roku 2014.

Výmera územia v ha.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celk. výmera úz. obce	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6	2 401,6
Poľnohosp. pôda - spolu	228,8	228,8	229,2	229,2	229,2	229,1	229,1	228,4	228,4	227,9	227,9
- orná pôda	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	22,8	22,8	22,4	22,4
- záhrada	13,2	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	13,0	13,0	13,0	13,0
- trvalý trávny porast	192,4	192,4	192,8	192,8	192,8	192,8	192,8	192,5	192,5	192,5	192,5
Nepoľnoh. pôda - spolu	2 172,8	2 172,8	2 172,4	2 172,4	2 172,4	2 172,5	2 172,5	2 173,2	2 173,2	2 173,7	2 173,7
- lesný pozemok	2 124,2	2 124,2	2 124,2	2 124,2	2 124,2	2 124,2	2 124,2	2 124,1	2 124,1	2 124,1	2 124,1
- vodná plocha	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
- zast. plocha a nádv.	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,2	23,2	23,3	23,3	23,3	23,4
- ostatná plocha	20,9	20,9	20,5	20,5	20,5	20,5	20,5	21,3	21,3	21,8	21,7

Zdroj: 20.11.2025, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila relatívne významne. V roku 2024 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 227,9 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 2173,7 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 2124,1 ha. K najväčším zmenám došlo v prípade ostatných plôch, ktorých výmera stúpila na 21,7 ha.

Hydrologické pomery

Hydrologicky patrí oblasť k povodiu Hrona. Výrazným znakom je odstredivosť povrchovej vody od hrebeňovej časti do hydrografickej osi mimo pohoria. Významné vodné toky sú Osrblianka, Hutná, Hučava, Skalica, Dúbravický potok a Slatina. Horské bystriny majú veľký spád a vyrovnaný odtok. Podľa vodného režimu patria povrchové toky Poľany do stredohorskej oblasti s maximálnym prietokom v apríli až máji, kedy sa v pohorí topí sneh, a minimálnym v zime v dôsledku nízkych teplôt bez odmäku. Sopečné horniny andezitov s málo priepustným podložím nemajú zásoby podzemnej vody. Priepustnejšie a na podzemnú vodu bohatšie sú horniny z pyroklastík. Infiltrácia vody a jej hromadenie je aj v puklinových systémoch hornín. Stále zásoby podzemnej vody sú v hlinitých lesných pôdach s dobrou štruktúrou, priepustnosťou a vyrovnaným odtokom (15.3.2026, <http://www.najkraj.sikraj.sk/polana/>).

Osrblianka je potok na Horehroní, v juhozápadnej časti okresu Brezno. Je to ľavostranný prítok Čierneho Hrona, meria 15,8 km a je tokom IV. rádu. Dolným a stredným tokom vedie jedna z vetiev Čiernohronskej železnice. Osrblianka pramení na severnom okraji Poľany, na severovýchodnom svahu vrchu Hájny grúň (1 207,7 m n. m.) v nadmorskej výške približne 975 m n. m. Od prameňa tečie smerom na sever, vteká do Veporských vrchov, kde tečie dolinou Veľká Prostredná, priberá významnejšie ľavostranné prítoky spod Hájneho grúňa a Vepra (1 277,2 m n. m.), pričom sprava nepriberá žiadne významné prítoky a stáča sa severovýchodným smerom. Pri horárni Tri Vody priberá zľava Jelení potok a v blízkosti horárne Podsúchá mení smer toku opäť na sever. Na strednom toku preteká intravilánom obce Osrblie, zľava priberá Anderlovú a výraznejšie rozširuje svoje koryto. Na dolnom toku už pokračuje smerom na severovýchod, pri osade Hrušková priberá významný ľavostranný prítok a tečie v blízkosti horárni Gajdoška. Napokon vteká do intravilánu obce Hronec, kde v blízkosti centra ústi do Čierneho Hrona. Prítoky: ľavostranné: Dlhý jarok, prítok z JJV svahu Vepra, prítok z JV svahu Vepra, prítok z východného svahu Vepra, Jelení potok, Pejtkovo, Mojžišová, Zadná dolina, Predná dolina, Anderlová, Dolinka a pravostranné: krátky prítok zo SZ svahu vrchu Turníky (1 051,9 m n. m.), Gazdová, prítok zo západného svahu Gazdova (1 009 m n. m.), Gašparová, Tajchová, Kamenistá, Slivková, Dolná Hlboká, Horná Gajdoška, Dolná Gajdoška, Hlboká, Blatiská (15.3.2026, [https://sk.wikipedia.org/wiki/Osrblianka_\(pr%C3%ADtok_%C4%8Cierneho_Hrona\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Osrblianka_(pr%C3%ADtok_%C4%8Cierneho_Hrona)))).

Anderlová je potok na Horehroní, na území okresu Brezno. Je to ľavostranný prítok Osrblianky, meria 3,5 km a je tokom V. rádu. Preteká Veporskými vrchmi, podcelkom Čierťaž, pramení v oblasti Mojžišovho vrchu, na severnom svahu Jeleňovej (1 174,0 m n. m.), v nadmorskej výške cca 950 m n. m.. Od prameňa tečie najprv na krátkom úseku na sever, následne na severovýchod, zľava priberá prítok (703,8 m n. m.) spod Mojžišovho vrchu (1 024,6 m n. m.), z tej istej strany krátky prítok vznikajúci severozápadne od kóty 957 m a sprava priberá prítok zo severozápadného svahu Suhej (1 041,3 m n. m.). Potom tečie prechodne východným smerom popri horárni Anderlová a zľava priberá Mrkvice. Napokon sa stáča na severovýchod a preteká intravilánom obce Osrblie, na území ktorej ústi v nadmorskej výške približne 585 m n. m. do Osrblianky (15.3.2026, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Anderlov%C3%A1>).

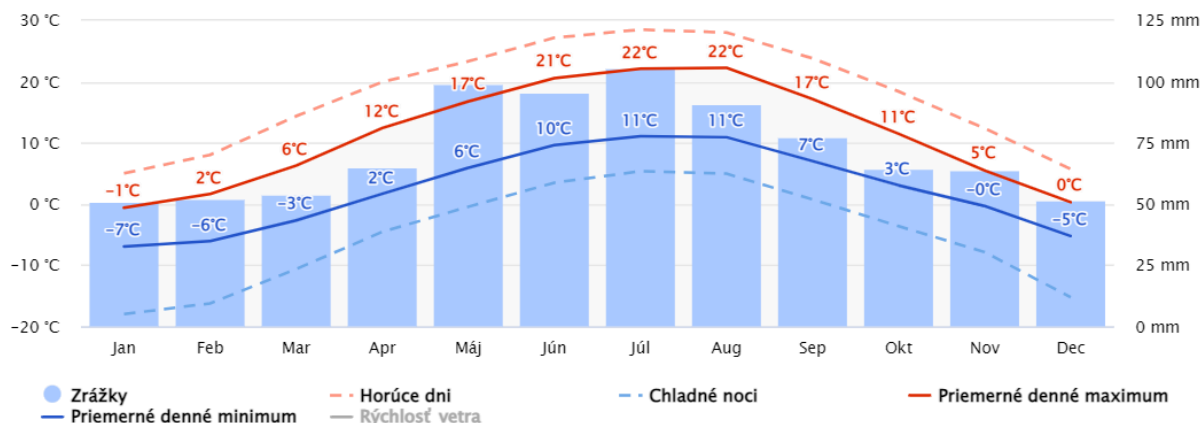
Klimatické pomery

Sopečné pohorie Poľany v Slovenskom stredohorí výrazne modifikuje klimatické pomery celého záujmového územia. Prevládajúcim klimaticko-geografickým subtypom horských svahových a hrebeňových polôh je horská klíma studená, ktorá v nižších polohách pozvoľna prechádza do chladnej, mierne chladnej až mierne teplej horskej klímy (južné výbežky pohoria). Charakterizuje ju malá inverzia teplôt a vysoká až veľmi vysoká vlhkosť vzduchu. Údolné polohy BR Poľana sčasti spadajú do subtypu mierne teplej kotlinovej klímy.

Osrblie

48.76°N, 19.52°E (599 m n. m.),
 Model: ERA5T.

Obrázok: Priemerný úhr zrážok

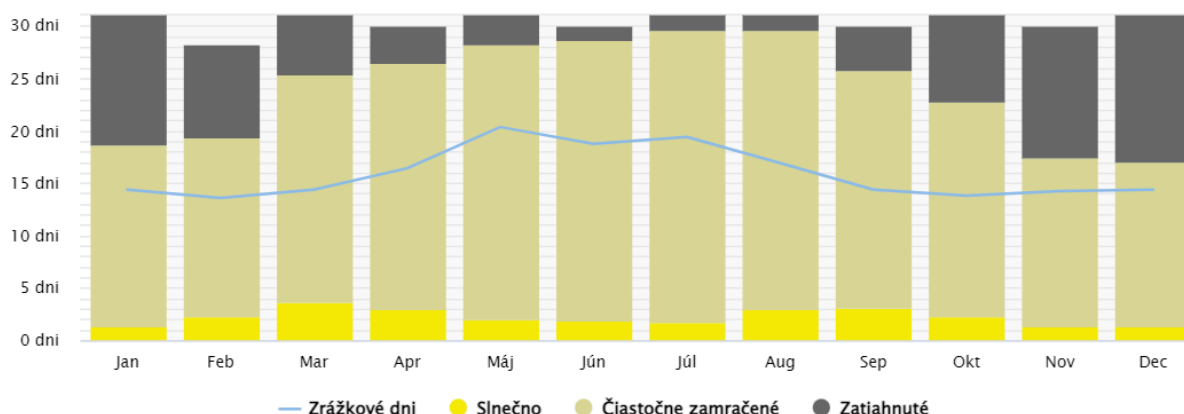
Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Osrblie. A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenejších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

Priemerné ročné teploty vzduchu na území biosférickej rezervácie sú 3 až 5°C, absolútne maximálne 24 až 28°C a minimálne -22 až -27°C. Najchladnejšími mesiacmi sú január a február s priemernou teplotou vzduchu -5°C, najteplejšími júl a august (14°C). Priemerne za rok sa vyskytujú 4 letné, 164 mrazových a 75 ľadových dní. Relatívna vlhkosť vzduchu v ročnom priemere je 79%, najnižšia je v júli (72%), najvyššia v zimných mesiacoch (83%). Priemerne v roku je 80 dní s hmlou, prevažne v neskorej jeseni a v zime. Atmosférické zrážky patria medzi najvariabilnejšie meteorologické prvky. Preukazný je nárast ročných úhrnov so stúpajúcou nadmorskou výškou a efekt „zrážkového tieňa“ masívu Poľany v najbližších kotlinových zrážkomerných staniciach (ZS) Detva a Očová.

Osrblie

48.76°N, 19.52°E (599 m n. m.),
 Model: ERA5T.

Obrázok: Slniečné, oblačné a daždivé dni v Babinej

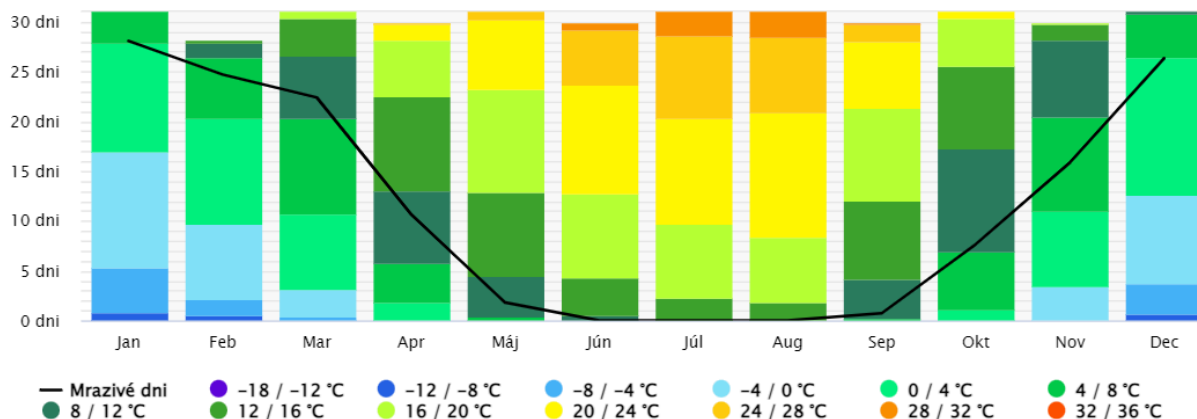
Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram najvyššej teploty pre Osrblie zobrazuje, koľko dní v mesiaci dosiahne určitú teplotu.

Osrblie

48.76°N, 19.52°E (599 m n. m.).
Model: ERA5T.

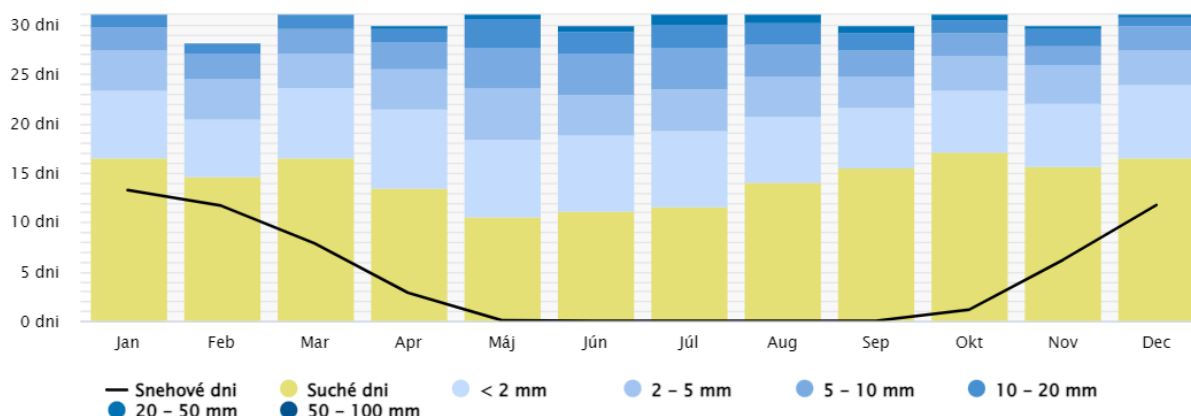
Obrázok: Najvyššie teploty

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Priemerné ročné úhrny zrážok sú 600 až 900 mm, na vrchole Poľany (1458 m n. m.) až 1100 mm. Priemerné zrážkové úhrny sú v rozmedzí 30 až 130 mm. Najvlhkejšími mesiacmi sú máj a jún, najsuššie sú jesenné mesiace. Priemerne v roku je 140 zrážkových dní, z toho je priemerne 60 dní so zrážkami snehovými. Snehová pokrývka sa vytvára v priemere v tretej októbrovej dekáde a trvá do konca apríla. Priemerná výška snehovej pokrývky je v centrálnej časti 50 cm, smerom ku hraniciam CHKO len okolo 30 cm. Maximálne výšky celkovej snehovej pokrývky sú 100 až 120 cm (v marci 1970 až 170 cm). Priemerne v roku je na Poľane 130 dní so snehovou pokrývkou. Oblasťnosť a dĺžka trvania slnečného svitu sú navzájom podmieňujúce meteorologické prvky v nepriamej závislosti. Ročné trvanie slnečného svitu dosahuje 1400 až 2100, priemerne 1700 hodín. Maximálne mesačné hodnoty trvania slnečného svitu sú v júli a v auguste nad 200 hodín, najnižšie v decembri, cca 60 hodín. Pokrytie oblohy oblakmi je percentuálne najvyššie v zimných mesiacoch (február 65 %), najnižšie v júli a v auguste (48%). Priemerne v roku je na území CHKO 75 jasných a 130 zamračených dní (PHRSR, 2016).

Osrblie

48.76°N, 19.52°E (599 m n. m.).
Model: ERA5T.

Obrázok: Úhrny zrážok

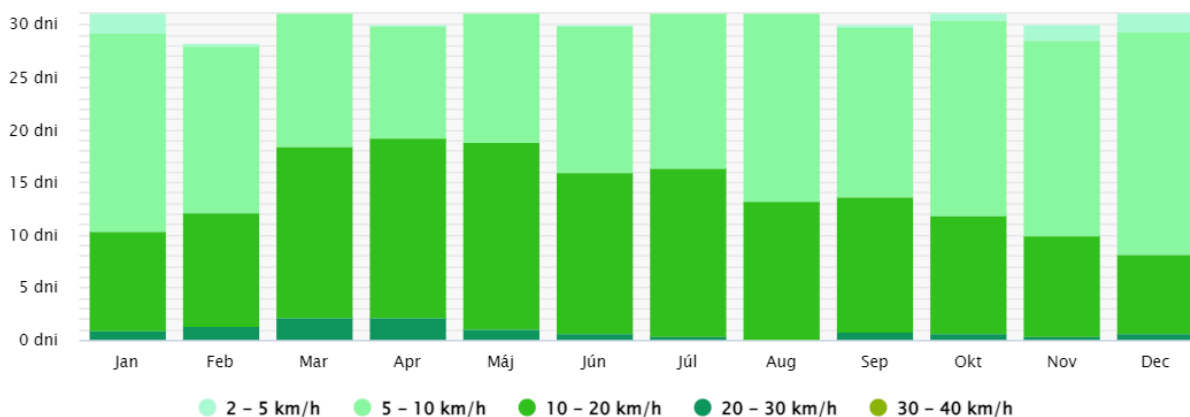
Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram pre obec Osrblie prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

Osrblie

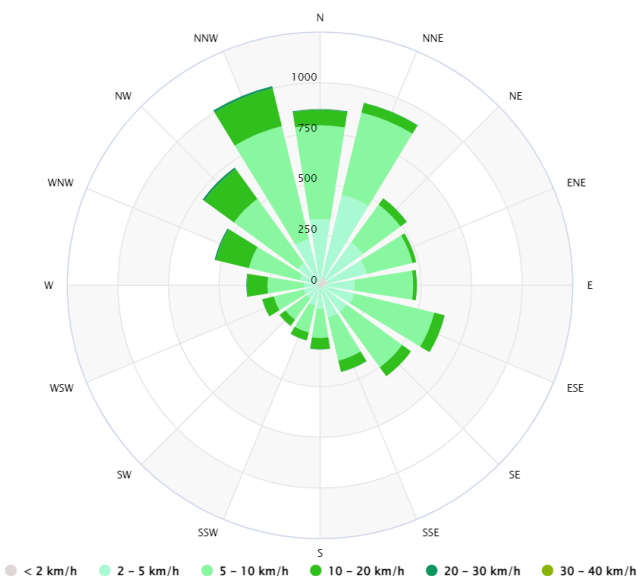
48.76°N, 19.52°E (599 m n. m.).
Model: ERA5T.

Obrázok: Rýchlosť vetra

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Záujmové územie sa vyznačuje výraznou členitosťou reliéfu, čo sa odzrkadľuje aj v smeroch prúdenia vetra. V kotlinovej časti územia je prúdenie vzduchu ovplyvnené tvarom a osou kotliny.

Obrázok: Veterná ružica

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Pestrý vývoj reliéfu územia biosférickej rezervácie Poľana sa významne podieľal aj na formovaní jej flóry. Takmer 1000 metrové výškové rozpätie, podmieňajúce vertikálnu zonálnosť klímy, striedanie materských hornín a pôdnych typov, nápadne sa uplatňujúca expozícia a v neposlednom rade aj vysunutie horstva z hlavného karpatského oblúka na juh, spôsobili prelínanie teplomilných druhov s horskými. Preto i napriek relatívnej floristickej chudobnosti vulkanitov je flóra Poľany veľmi pestrá. Na túto skutočnosť poukazuje doposiaľ zistených viac ako 1200 druhov vyšších rastlín. Z hľadiska fyto geografického členenia Slovenska patrí územie Poľany do oblasti západokarpatskej kveteny (Carpathicum occidentale), do obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a do okresu Slovenské stredohorie. V minulosti pokrýval značnú časť tohto tret'ohorného stratovulkánu rozsiahly komplex lesov, ktoré aj dnes zaberajú približne 85 % územia. Pôvodná druhová skladba ich porastov bola na mnohých miestach pozmenená intenzívnou činnosťou človeka najmä od 17. storočia. V súčasnosti sa tu môžeme stretnúť s lesnými spoločenstvami 2 až 7 lesného vegetačného stupňa. Len fragmentálne sa na juhozápadnom úpätí môžeme stretnúť s dubovo - bukovými a bukovno-dubovými lesmi. V nich sa popri dube cerovom (*Quercus cerris*), dube zimnom (*Quercus petraea*), dube letnom (*Quercus robur*) a buku lesnom (*Fagus sylvatica*) uplatňujú aj hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá a veľkolistá (*Tilia cordata*, *T. platyphyllos*). Na ne nadväzujú plošne najrozšírenejšie lesy bukové a jedľovo - bukové. Tieto sú aj

vd'aka fyzikálne priaznivým a bohato humóznym andozemiam známe pozoruhodnými rastovými schopnosťami jednotlivých drevín, ktoré dosahujú častokrát výnimočné dimenzie vysokej kvality. Okrem hlavných porastotvorných drevín je v týchto vysokoprodukčných porastoch primiešaný smrek obyčajný (*Picea abies*) a v záveroch dolín s vlhkými, kamenistými sutinami aj javor horský (*Acer pseudoplatanus*), brest horský (*Ulmus glabra*) a jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Buk vystupuje na viac alebo menej otvorených južných svahoch s teplými vzdušnými prúdmi až k hrebeňovým polohám. Najvyššie polohy CHKO-BR zaberá pôvodná vrcholová smrečina, ktorú prstencovito lemuje úzky pás smrekovo-bukovo-jedľových lesov. Predstavuje najjužnejší výskyt pravých smrečín na vulkanitoch v Západných Karpatoch. V jej drevinovej skladbe sa okrem smreka uplatňuje jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), tvoriaca organický doplnok vo vývoji porastov s javorom horským (*Acer pseudoplatanus*), zatiaľ čo krovinové poschodie tvoria zemolez čierny (*Lonicera nigra*), vrba sliezka (*Salix silesiaca*), ríbezľa alpská (*Ribes alpinum*), lykovec jedovatý (*Daphne mezereum*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*) a pod. V dvojvrstvovom bylinnom podraze možno zaznamenať najmä horské a subalpínske druhy ako sú kamzičník rakúsky (*Doronicum austriacum*), mliečivec alpský (*Cicerbita alpina*), mačucha cesnačkovitá (*Adenostyles alliariae*), iskerník platanolistý (*Ranunculus platanifolius*), soldanelka uhorská (*Soldanella hungarica*), kýchavica Lobelova (*Veratrum lobelianum*), chlpaňa lesná (*Luzula sylvatica*), smľz chlpkatý (*Calamagrostis villosa*). Na mnohých lokalitách došlo k odlesneniu väčších plôch a vytvoreniu náhradných spoločenstiev lúk, pasienkov a poličok. Druhovo bohaté lúčne spoločenstvá s mnohými ohrozenými a vzácnymi rastlinnými druhmi zvyšujú spolu s ostatnými nelesnými a lesnými spoločenstvami celkovú biodiverzitu územia BR. So spoločenstvami poličok sa môžeme stretnúť hlavne na južnom úpätí masívu, v blízkosti typických rozptýlených sídelných a hospodárskych objektov - lazov. Obzvlášť pekný je ich letný aspekt s rozkvitnutou nevädzou poľnou (*Cyanus segetum*) a makom vlčím (*Papaver rhoeas*). Veľmi vzácne sa práve na týchto typoch lokalít vyskytuje aj kriticky ohrozená burina chemicky neošetrovaných polí kúkol' poľný (*Agrostemma githago*). Celá južná časť pohoria Poľany je pod vplyvom teplejšej klímy, a preto až sem vystupujú niektoré charakteristické xertermofilné druhy, z ktorých tu niektoré dosahujú severovýchodnú hranicu rozšírenia ako napr. kukučka vencová (*Lychnis coronaria*), palina pravá (*Artemisia absinthium*), jarva obyčajná (*Calamintha clinopodium*), rebriček vznešený (*Achillea nobilis*), nátržník strieborný (*Potentilla argentea*). Oproti tomu sa môžu v nižšie položených inverzných dolinách vyskytovať chladnomilné horské druhy. K nesmierne cenným, najohrozenejším a zároveň ustupujúcim spoločenstvám patrí vegetácia rašelinísk, pramenísk a podmäčianých horských nív s výskytom bielokvetu močiarného (*Parnassia palustris*), rosičky okrúhlostej (*Drosera rotundifolia*), žltohlavu obyčajného (*Trollius altissimus*), kosatka sibírskeho (*Iris sibirica*). Na vlhkých lúčach rastú viaceré druhy vstavačovitých rastlín, napr. vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavačovec strmolitý (*Dactylorhiza incarnata*), vstavačovec mokradný (*Dactylorhiza maculata*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*). Vzácnne sa možno stretnúť aj s ohrozeným horcom plúcnym (*Gentiana pneumonanthe*), hadomorom nízkym (*Scorzonera humilis*), rebričkom bertramovým (*Achillea ptarmica*) či drobnou papraďou hadivkou obyčajnou (*Ophioglossum vulgatum*). Na jar poskytujú čarovné pohľady bohato zakvitnuté plochy šafranu karpatského (*Crocus scpeusensis*). Početné skalné bralá a steny osídľujú sladiče (*Polypodium vulgare*, *P. interjectum*), slezinníky (*Asplenium septentrionale*, *A. trichomanes*), ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*), lomikameň zrntý (*Saxifraga granulata*), zriedkavo i vudsia skalná (*Woodsia ilvensis*). Na niektorých lokalitách vzácne rastie aj tis obyčajný (*Taxus baccata*). Z karpatských endemitov treba spomenúť predovšetkým sporadicky sa vyskytujúcu večernicu snežnú (*Hesperis nivea*) a prilbicu tuhú (*Aconitum firmum*), zo sudetokarpatských endemitov zase fialku žltú sudetskú (*Viola lutea* subsp. *sudetica*). Z nižších rastlín sú bohato zastúpené machorasty a pečienky, terestrické aj drevokazné huby, ktoré majú dostatok vyhovujúceho dreveného substrátu i pestré drevinové zloženie. Výskyt mnohých lišajníkov, napr. bradatca (*Usnea filipendula*) poukazuje, že sa tu ešte vyskytujú druhy náročné na čisté ovzdušie (PHRSR, 2016).

Živočíšstvo

Vysoké diverzite územia biosférickej rezervácie Poľana zodpovedá aj pestrosť a bohatosť jej fauny s výskytom mnohých zoogeograficky i biocenologicky významných prvkov. U živočíchov sa tiež prejavuje vplyv reliéfu a samotná poloha horstva výskytom teplomilných a horských druhov. Veľmi bohaté je zastúpenie bezstavovcov, z ktorých je veľa druhov vzácných a endemických. Zaujímavá je fauna mäkkýšov, ktoré sa viažu hlavne na zachované lesné ekosystémy, s viacerými karpatskými endemitmi napr. *Trichia bakowskii*, *Vestia elata*, *Vestia turgida*, *Vitrea transylvanica*, *Biezia coerulea* a tiež fauna pavúkov, koscov, mnohonôžok a stonôžok. Najbohatšiu triedu bezstavovcov predstavuje hmyz. Na lúčach s jednotlivými výnievajúcimi kopčekmi a skalami možno nájsť rovnokrídlovce, napr. konika obyčajného (*Chorthippus biguttulus*), konika suchomilného (*Chorthippus mollis*), kobyľku hryzavú (*Decticus verrucivorus*), kobyľku spevavú (*Tettigonia cantans*), a na niektorých lokalitách aj vzácného konika pestrého (*Arcyptera fusca*) a kobyľku Frivaldského (*Pholidoptera frivaldskyi*). V poslednej dobe však lúky postupne zarastajú pre ich nedostatočné využívanie. Takto postupne dochádza k likvidácii nespoorne zaujímavých biotopov a v nich žijúcich druhov. Chrobáky relatívne zachovaných pralesovitých spoločenstiev reprezentujú napr. bystruška potočná (*Carabus variolosus*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens*), bystruška (*Carabus irregularis*), krasoň (*Eurythyrea austriaca*), plocháč (*Cucujus haematodes*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*) a pod. Skupinu horských, boreomontánnych reliktov predstavujú bystruška (*Carabus arcensis*), kováčik (*Lacon fasciatus*), hnojník (*Aphodius alpinus*). Niektoré lokality s južne orientovanými svahmi vytvárajú podmienky pre teplomilné druhy ako je sedlovka bronzová (*Ephippigera ephippiger*), modlička zelená (*Mantis religioza*), bystruška (*Carabus scabriusculus*), krasone (*Eurythyrea quercus*, *Anthaxia funerula*), ktoré sú charakteristické pre panónsku zoogeografickú oblasť. Rozkvitnuté lúky priťahujú množstvo pestrých motýľov napr. jasoňa chochlačkového (*Parnassius mnemosyne*), vidlochvosta feniklového (*Papilio machaon*), súmračníky (*Erynnis tages*, *Pyrgus malvae*), hnedáčky (*Melitaea cinxia*, *M. didyma*), ohniváčky (*Lycarna tityrus*, *L. alciphro*) a iné. Poľana je bohatá aj na vodné toky. O ich čistote svedčí i výskyt niektorých dvojkrídlovcov, hlavne pakomárov (*Chironomidae*) a tiež pstruha potočného (*Salmo trutta morpha fario*). V biosférickej rezervácii Poľana sa vyskytuje 11 druhov obojživelníkov. Najohrozenejšími sú mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*) a salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*). V posledných rokoch sa výrazne znížil počet lokalít a populačná hustota rosníčky zelenej (*Hyla arborea*). Plazy sú zastúpené 9 druhmi. Rašeliniská, vlhké lúky a brehy potokov obýva jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), zatiaľ čo prehriate skalné a lesostepné stanovištia sú biotopom jašterice múrovej (*Lacerta muralis*). Veľmi zriedkavo sa vyskytuje aj jašterica zelená (*Lacerta viridis*). Na prehriatych svahoch Hrochotskej doliny možno nájsť kriticky ohrozenú užovku stromovú (*Elaphe longissima*). Hľby skál obýva najmä užovka hladká (*Coronella austriaca*). Ku kriticky ohrozeným plazom biosférickej rezervácie patrí aj vretenica severná (*Vipera berus*). Nesmierne bohatá je avifauna Poľany. Doteraz bolo na jej území a v blízkom okolí zistených 174 druhov vtákov, z toho 128 hniezdiacich. Mimoriadny význam tohoto územia podčiarkuje aj zaradenie Poľany medzi významné vtáčie územia Európy (IBA - Important Birds Area) podrobnejšie v časti chránené vtáčie územia. K

charakteristickým hniezdičom tunajších pôvodných horských zmiešaných a smrekových lesov patria kuvik vrabčí (*Glucidium passerinum*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*). Kurovité vtáky reprezentuje okrem jariabka hôrneho (*Bonasa bonasia*) aj tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), ktorého počty boli v posledných rokoch výrazne znížené pôsobením komplexu faktorov, súvisiacich predovšetkým s intenzifikáciou lesnej výroby. Zvyšky bukových a jedľovo - bukových porastov pralesovitého charakteru vytvárajú hniezdne príležitosti pre ďatľa bieločrptého (*Dendrocopos leucotos*), sovu dlhochvostú (*Strix uralensis*) a muchárika červenohrdlého (*Ficedula parva*). Na lúkach a pasienkoch s rozptýlenou zeleňou a hrbami naukladaných skál hniezdia chriaštel' poľný (*Crex crex*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), skaliarik sivý (*Oenanthe oenanthe*). Okraje porastov v susedstve lúk sú vhodným biotopom škovránka stromového (*Lullula arborea*) či ľabtušky lesnej (*Anthus trivialis*). K zriedkavým hniezdičom na vodných tokoch patrí aj pestro sfarbený rybárik riečny (*Alcedo atthis*), bežnejším je vodnár potočný (*Cinclus cinclus*) a trasochvost horský (*Motacilla cinerea*). V území hniezdi bocian čierny (*Ciconia nigra*), z dravcov sa tu vyskytuje sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), orol kriľavý (*Aquila pomarina*) a vzáčne orol skalný (*Aquila chrysaetos*). Lazy sú nielen významným krajinným prvkom, ale aj charakteristickým a druhovo bohatým biotopom pre vtáctvo. K vzácnym hniezdičom tejto človekom sice ovplyvňovanej, ale ekologicky vyváženej krajiny patria aj sokol myšiár (*Falco tinnunculus*), drozd čvokotavý (*Turdus pilaris*), muchárik sivý (*Muscicapa striata*). Významný z hľadiska súčasného stavu rozšírenia v strednej Európe je výskyt strakoša kolesára (*Lanius minor*), hniezdiaceho na ovocných stromoch. Pri spomínaní živočíšstva Poľany treba uviesť meno Františka J. Turčeka, ktorého prvé ekologické výskumy uskutočnené v 50-tych rokoch boli veľkým prínosom pre poznanie vtáctva a cicavcov tohoto zaujímavého územia. K faune Poľany neodmysliteľne patrí aj 56 druhov cicavcov. K horským druhom mikromammálií radíme piskora vrchovského (*Sorex alpinus*), myšovku horskú (*Sicista betulina*) i hraboša močiarného (*Microtus agrestis*). Na lokality lesostepného charakteru sa viažu hraboš poľný (*Microtus arvalis*) a bieložúbka bielobruchá (*Crocidura leucodon*). Bútľavé stromy, skalné pukliny, povaly senníkov a starých budov sú domovom viacerých druhov netopierov ako napr. podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), netopier veľký (*Myotis myotis*), netopier svetlý (*Plecotus auritus*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastella*), raniak malý (*Nyctalus leisleri*) a iné. Na vodných tokoch sa vyskytuje kriticky ohrozená vydra riečna (*Lutra lutra*). V tichých lesných zákutiach Poľany žije medveď hnedý (*Ursus arctos*), nechýbajú tu ani rys ostrovid (*Lynx lynx*) a vlk dravý (*Canis lupus*). Z poľovnej zveri je na Poľane najrozšírenejšia jelenia zver dosahujúca vysokú trofejovú hodnotu (PHRSR, 2016).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je plne elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu nie je v obci vybudovaná. Obyvatelia sú čiastočne napojení na verejný vodovod (96,73 %). Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV (58,88 %). Dažďová kanalizačná sieť je riešená prostredníctvom rigolov popri ceste. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - com 60 %, Orange 70 %, 4ka a O2 (60 %). Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, a mobilných operátorov, WIFI, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov a mobilného internetu.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	nie	nie
Káblková televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	96,73	100,00
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť		
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	20,00	50,00
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	58,88	100,00
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	0,00	0,00
	DSL	áno	áno
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/G2/G3/G4	áno	áno
	Wi-Fi	nie	nie
verejný internet	ano/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	nie
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	70 %	90 %
pokrytie signálom T-com, O2, 4ka	%	60 %	90 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť		
vodojemy	ano/nie	áno	áno
priemyselná zóna - výrobná	ano/nie	nie	nie
priemyselná zóna - skladové hospodárstvo	ano/nie	nie	nie
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1
Zdroj: OcÚ Osrbliie			

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou je v súčasnosti vykonávané zo skupinového vodovodu (ďalej SKV). Pokrytie obce je cca. 100 %. Rozvodnú sieť v obci tvoria vodovodné

potrubia DN 150 resp. DN 100 mm. Sieť je čiastočne zokruhovaná. Na vodovodnej sieti sú osadené požiarne hydranty, ktoré slúžia aj ako odkalovače, alebo odvodušnovače. Trasy vodovodných potrubí sú vedené vo verejných komunikáciách.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 1,87 % bytov zásobovaných z vlastného zdroja. Bez napojenia na verejný vodovod bol žiaden byt. Na verejný vodovod bolo napojených 96,73 % domácností.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	207	96,73
v dome - vlastná	4	1,87
mimo domu - z verejnej siete	1	0,47
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	0	0
nezistený	2	0,93
Domy spolu	214	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“). V zmysle §19 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 442/2002 Z. z. mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osí vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
 - b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Obec Osrblie má vybudovanú kanalizačnú sieť s ČOV so 58,88 % pokrytím. Odpadové vody nepripojených domácností sa zhromažďujú aj do žump a septikov rodinných domov. Absencia komplexnej kanalizácie ohrozuje stav povrchových i podzemných vôd a tým výrazne zhoršuje životné podmienky obyvateľstva. V súčasnosti je trend riešiť túto situáciu aj samostatnými domovými čistiarnami. Z prevádzkových skúseností však vyplýva, že kvalita a technologické vybavenie mnohých domových ČOV je na nízkej úrovni a neumožňuje adekvátne čistenie odpadových vôd. Preto pri návrhu odvádzania a likvidácie splaškových odpadových vôd treba vychádzať z nasledovných kritérií: v sídle riešiť odvádzanie splaškových odpadových vôd cez spoločnú vybudovanú splaškovú kanalizáciu.

Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 57 domov. Bez kanalizácie bolo 29 bytov. Na verejnú kanalizačnú sieť bolo napojených 58,88 % domácností.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	57	26,64
prípojka na kanalizačnú sieť	126	58,88
domáca čistička odpadových vôd	0	0
bez kanalizácie	29	13,55
nezistený	2	0,93
Domy spolu	214	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“). V zmysle §19 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 442/2002 Z. z. mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými

po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Odvádzanie dažďových vôd

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispieje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do vodných tokov. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 442/2002 Z. z.“). V zmysle §19 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 442/2002 Z. z. mimo súvisle zastavaného územia obce alebo územia určeného na zastavanie sa pásma ochrany vymedzujú zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
 - b) 3,0 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Elektrická rozvodná sieť

Obec je elektrifikovaná, zásobovaná elektrickou energiou z primárneho 22 kV vzdušného vedenia vychádzajúceho zo 110/22 kV (440 kW) transformovne v Podbrezovej. Napojenie vlastného sídla je 22 kV vzdušnou prípojkou, napájajúcou stĺpové trafostanice 22/0,4 kV s výkonom 250 kVA. Trafostanice zásobujú bytovú a komunálnu zástavbu, v súčasnosti kapacitne postačuje, ale v budúcnosti by ich potenciálne bolo potrebné rozšíriť z dôvodu ďalšieho hospodárskeho rozvoja obce, prípadne rozvoja individuálnej bytovej výstavby. Miestna sekundárna elektrická sieť 0,4 kV je vybudovaná podľa ulíc vonkajším vedením AIfE 6 na betónových stĺpoch. Jednotliví odberatelia sú pripojení na sekundárnu sieť vzdušnými domovými prípojkami.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., (v znení č. 555/2005 Z. z., 238/2006 Z. z., 107/2007 Z. z., 68/2008 Z. z., 112/2008 Z. z., 283/2008 Z. z., 476/2008 Z. z., 73/2009 Z. z., 293/2009 Z. z., 309/2009 Z. z., 136/2010 Z. z., 142/2010 Z. z., 397/2011 Z. z., 189/2012 Z. z., 251/2012 Z. z.) § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)

- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

V obci nie je vybudovaná rozvodná sieť plynu.

Celkovo 35,48 % domácností bolo napojených na rozvodnú sieť plynu.

Domový fond - zásobovanie plynom

plynifikácia	počet	podiel (%)
áno	1	0,47
nie	211	98,6
nezistené	2	0,93
Domy spolu	214	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Zásobovanie teplom

V riešenom území je vzhľadom na prevažný spôsob využívania územia (bývanie) logicky predurčený aj spôsob zásobovania teplom. Územie je z pohľadu zásobovania teplom riešené kombinovaným spôsobom. Hlavný spôsob zásobovania sú lokálne zdroje tepla na pevné palivo - prevažne na atmosferické spaľovanie drevnej hmoty. Druhé najčastejšie využitie zdroja tepla je elektrické vykurovanie (priamoohrevné, akumulčné, tepelné čerpadlá). Ďalšími zdrojmi energie sú v zanedbateľnej miere propán (najmä technologické účely – varenie). Väčšina objektov má inštalovaný kombinovaný spôsob vykurovania, najčastejšie v kombinácii zdroja tepla kotol na drevo / elektrické vykurovanie. Uvedené kombinácie sú riešené pre vykurovanie aj pre ohrev TUV.

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, pokiaľ odovzdávanie informácií v obci nebude na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súbežne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných

energeticky úsporných zdrojov svetla. Osvetlenie sa bude ovládať automaticky pomocou fotobunky alebo istiacimi hodinami

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarňa ochrana

V obci Osrblie sa nachádza požiarňa zbrojnica s vybavením. Obec má zriadený dobrovoľnícky hasičský zbor. V uliciach obce, pokrytých verejným vodovodom, budú do budúcnosti vybudované požiarne hydranty. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka vo Brezne. Operačné pracovisko zabezpečuje výjazd do 20 min., dojazd je podľa podmienok na pozemných komunikáciách. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby a Qmax. Odberné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné. Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi (v znení č. 438/2002 Z. z., 215/2004 Z. z., 347/2004 Z. z., 562/2005 Z. z., 519/2007 Z. z., 445/2008 Z. z., 199/2009 Z. z., 400/2011 Z. z., 37/2014 Z. z., 129/2015 Z. z., 177/2018 Z. z., 73/2020 Z. z., **26/2025 Z. z.**), s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Odvádzanie dažďových vôd

S budovaním oddelenej dažďovej kanalizácie sa v nových rozvojových plochách ani v miestnych častiach s navrhovanou splaškovou kanalizáciou neuvažuje. Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. Za týmto účelom by mal byť stanovený záväzný regulatív minimálneho podielu nespevnených plôch. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa navrhuje prostredníctvom vsakovacích jám na okrajoch komunikácií. V prípade potreby zriaďovania väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatrávnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Vody z povrchového odtoku z nezastavaných plôch sa budú odvádzať povrchovými rigolmi do potoku. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii.

Cintoríny

Pochovávanie na území obce Osrblie sa realizuje len na 1 cintoríne. V obci Osrblie sa územie akceptuje ako jeden pochovávacie obvod. Pri cintoríne sa nachádza dom smútku, ktorý však vyžaduje nutne rekonštrukciu. Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky obce rekonštrukciu nie je možné realizovať z vlastných zdrojov, obec má zámer požiadať o NFP z prostriedkov Operačného programu Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach, resp. iných fondov. V blízkosti cintorína sa nachádzajú kontajnery menšieho typu. V cintoríne sa odporúča realizovať výsadba estetickej parkovej zelene a dostavba chodníkov. Obec neplánuje rozšírenie plochy cintorína.

Ochranné pásma

- ochranné pásmo cintorína (pohrebiska) v zmysle Zákona č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov – 50 m – v ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy – šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 470/2005 Z. z. t.j. pred 1.11.2005.

Telekomunikácie

Osrblie spadá do primárnej oblasti PO Brezno a sekundárnej oblasti SO Banská Bystrica – patrí do tranzitného telefónneho obvodu TTO Banská Bystrica. Primárna oblasť je nižšou územnou jednotkou.

Mobilní operátori telekomunikačných systémov T-com, Orange, 4ka a O2 Telefonica Slovensko má stav pokrytia v danej oblasti jedine pre služby siete GSM/GPRS ešte prostredníctvom technológie prvej generácie (1G) s využívaním systémov AMPS, TACS a čiastočne druhej generácie (2G a 3G) v centrálnej časti obce. Rýchly internet, systém EDGE/Super Speed (2,5G), resp. nadstavba (3G) HSDPA/UMTS ktorá umožňuje maximálne prenosové rýchlosti pre sťahovanie dát z internetu do hodnoty 3,6 Mb/s. Pripojenie cez optickú linku priamo ku účastníkom telekomunikačných služieb u všetkých mobilných operátorov je pre riešené územie v súčasnom období nedostupná. Dátové služby sú poskytované prostredníctvom Verejnej dátovej siete (VDS) T - com. Najbližší prípojný terminál dátových služieb je vo Brezne. Nové trasy miestnych telekomunikačných káblov pre rozvojové lokality je potrebné viesť po oboch stranách obslužných komunikácií v koridoroch pre inžinierske siete v zmysle platných STN. Body napojenia pre telefónne prípojky novej bytovej výstavby a občianskej vybavenosti budú určené v podmienkach pri začatí územného koanania pre konkrétnu lokalitu. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe.

Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava a spoločnosť T - com, O2 a (SWAN, a.s.) 4ka. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 800, 1800 a 2600 MHz. Územie obce je pokryté signálom GSM na 80 % spoločnosťou Orange, podobne je to aj so signálom spoločnosti T - com, 4ka a O2. Dnes poskytujú na území obce dátové služby, telefonické spojenie mobilní operátori: Slovak Telekom (aj pevná linka/kábel), Orange, O2, 4ka.

Pošta – v obci sa nenachádza prevádzka Slovenskej pošty.

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

2.4. DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Osrbliie, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektivitou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Trasovanie a výstavba dopravnej infraštruktúry v obci vychádzajúca z prepravných požiadaviek jej obyvateľov a hospodárskych subjektov v nej žijúcich a činných, je podmienená miestnym územným členením a charakterom územia (napríklad chránené územia). Cieleným zosúladením všetkých faktorov pri územnom plánovaní vrátane plánovania dopravnej infraštruktúry (efektívnym využitím územia) a rešpektovaním špecifických daností regiónu je snaha doceliť trvalo udržateľný charakter životného prostredia.

Štátne komunikácie

Základný komunikačný systém obce predstavuje cesta III/2377. Obec je ale dostupná v smere S-J po ceste III v smere od obce Hronec, kde sa napája na cestu III prepájajúcu obec s hlavnou dopravnou komunikáciou cestou I/66. Štátna cesta prepája obec s okresným mestom Brezno a krajským mestom Banská Bystrica. Organizácia vnútornej dopravy bude založená na vytvorení „okruhu“ zberných komunikácií napojených na cestu III/2377 a na vytvorení siete komunikácií podľa organizovaných podľa dôležitosti. Cestný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom nepresahujú sídelnú úroveň.

Miestne komunikácie

Celková dĺžka miestnych komunikácií je cca. 3 km. Tieto dopĺňa sieť prístupových komunikácií. Odvodnenie týchto ciest je riešené do príľahlej zelene alebo priekop. Základný komunikačný systém miestnych komunikácií obce Osrblie dopĺňajú komunikácie nižších funkčných tried. Tie sú kvôli terénemu usporiadaniu obce minimálne. Tieto vytvárajú v sídle sieť priečných prepojení. Šírkové parametre spevnených komunikácií sú hodnotené šírkou ich koruny. V bežnom profile tieto dosahujú šírku 6,5 - 7,5 m. Dopravný význam týchto komunikácií spočíva v prístupovej funkcii a pohybe výlučne zdrojovej a cieľovej dopravy. Potenciálne rozvojové smery sú orientované do nezastavaných prieluk a jestvujúcich dopravných prepojení.

Hromadná doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovou dopravou. Frekvenciu autobusového spojenia možno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce. V obci sú vybudované 2 zastávky SAD.

Železničná doprava

Obec Osrblie nie je napojená na sieť železničných tratí SR. Obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie jedine cez obec Hronec – železničná zastávka Chvatimech, Podbrezová, prípadne Valaská, vzdialený od obce cca. 10 km.

Doprava pešia a cyklistická

Pešia doprava vyplýva z celkového riešenia prostredia. Pozdĺž obslužných komunikácií v jestvujúcej zástavbe nie sú vybudované chodníky. Chodník pre peších nie je vybudovaný ani pozdĺž cesty III/2377.

Parkovanie

Parkovanie v obci je v súčasnosti organizované v dvoch formách, jednou je parkovanie mimo jazdných pruhov, ale na vozovke, druhou je parkovanie na vyhradených parkovacích plochách (obecný úrad, kostol, cintorín). Odstavenie vozidiel sa zabezpečuje, v prípade individuálnej bytovej zástavby na vlastnom pozemku, buď v jednotlivito stojacich, alebo vstavaných garážach, alebo mimo vlastného pozemku.

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 6/2022 Z. z., 377/2022 Z. z., 272/2023 Z. z., 127/2024 Z. z., 202/2024 Z. z., 335/2024 Z. z., 350/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;

osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Obec v hierarchii predstavuje najnižší, ale základný prvok ochrany prírody. Potreba naplňať enviromentálne ciele vyplýva aj zo samotnej alokácie obce. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení n. predpisov legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Do katastra obce **zasahuje** lokalita NATURA 2000.

Názov	Pol'ana
Kód územia	SKCHVU022
Kraj	Banskobystrický
Správca územia	CHKO Pol'ana
Platnosť k	1.4.2012

Navrhované menežmentové opatrenia

Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Kosenie a následné odstránenie biomasy 2 x ročne, Pravidelné pasenie pri dodržaní max. zaťaženia VDJ na ha s častým prekladaním košiarov a vykášaním burín a nedopaskov, Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny), Predlžovanie obnovnej doby, Zvyšovanie rubnej doby, Odstraňovanie invázných druhov rastlín

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Športové areály, Železničné, lanové a iné dráhy, Diaľkové rozvody elektriny, Lomy a ťažba ostatného stavebného kameňa a nerudných surovín (vrátane pieskov), Geol. práce s použitím technických geol. prác a geologických povrchových a podzemných diel (šachty, lomové steny...), Diaľnice, Veterné elektrárne, Priemyselné budovy a sklady, Hotely a motely, Penzióny a chaty s kapacitou nad 20 lôžok

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Banské stavby a ťažobné zariadenia - do 1 000 m, Vzletové dráhy, prístávacie dráhy a rolovacie dráhy letísk - do 2 000 m, Spaľovne odpadu - do 1 000 m, Zmena v užívaní stavby, ktorá spočíva v podstatnom zvýšení alebo rozšírení výroby alebo činnosti, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie ľudí alebo životné prostredie - do 200 m, Diaľnice - do 200 m.

Zakázané činnosti v CHVÚ:

- úmyselná ťažba v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- vykonávanie úmyselnej ťažby v lesných porastoch nad 50 rokov od 1. marca do 30. júna v časti uvedenej v prílohe č. 3,
- umiestnenie stavby s výnimkou budovania lesnej cesty alebo zväžnice v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3,
- odstraňovanie a poškodzovanie stromov s hniezdnymi dutinami d'atľa bielochrbtého, d'atľa čierneho, d'atľa hnedkavého, d'atľa prostredného, d'atľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, krutihlava hnedého a žiny sivej, ak tak určí štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody“),
- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla krikl'avého, orla skalného, sovy dlhochvostej, včelára lesného a na lokalitách výskytu tetra hlucháňa, ak tak určí orgán ochrany prírody,
- vypaľovanie suchej trávy, existujúcich trávnych porastov, úhorov, medzí a strnísk,
- likvidovanie a zmenšovanie rozlohy a dĺžky remíz, vetrolamov, medzí a solitérnych stromov,
- zmena druhu pozemku z trvalých trávnych porastov a ostatných plôch na iný druh pozemku podľa osobitného predpisu s výnimkou zmeny trvalých trávnych porastov na les, ktoré sú ku dňu účinnosti vyhlášky súvisle porastené drevinami vo veku najmenej 30 rokov; nevzťahuje sa na režim zosúlad'ovania stavu pozemkov v súlade s osobitným predpisom; zákaz zmeny druhu pozemku neplatí, ak sa jedná o zmenu druhu pozemku v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou,
- realizovanie rekultivácie a meliorácie, s výnimkou činností realizovaných v súvislosti s obnovou trvalých trávnych porastov od 1. augusta do 15. marca,
- výrub a poškodzovanie drevín mimo lesných pozemkov od 15. marca do 31. júla,
- mechanizované kosenie existujúcich trávnych porastov od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha spôsobom od okrajov do stredu,
- kosenie a mulčovanie na hniezdných lokalitách chriašťaťa poľného od 1. mája do 31. júla, ak tak určí orgán ochrany prírody,

- aplikovanie priemyselných hnojív a pesticídov na existujúcich trávnych porastoch, na nelesnej drevinovej vegetácii, úhoroch a medziach,
- aplikovanie rodenticídov mimo hospodárskych budov (15.3.2026, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=21&kod=SKCHVU022>).

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (205/2023 Z.z., 272/2023 Z.z., **46/2024 Z.z.**). Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č. 200/2022 Z. z. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. **Obec nemá** v súčasnosti schválený územný plán.

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 194/2018 Z.z. o ovzduší, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z.z. (v znení zákona č. 318/2012 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 350/2015 Z.z. a zákona č. 293/2017 Z.z., 194/2018 Z. z.). Vyhláška o zdrojoch znečistenia 410/2012 Z. z. v znení 98/2021. K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava na ceste III/2377 triedy. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Okres Brezno ako aj obec Osrbliie patria medzi územia s vyšším množstvom vyprodukovaných emisií na Slovensku. K najväčším zdrojom znečistenia v regióne patrí:

Tuhé znečisťujúce látky

Harmanec-Kuvert,s.r.o.,Brezno/Kotolňa, MO SR,VÚ Nemecká, ZLH Plus, a.s.,Hronec/Kuplova pec, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Pipeco Slovakia,s.r.o.,Brezno/Kotol.

SO₂

Železiarne Podbrezová a.s./Tepláreň, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň, Harmanec-Kuvert,s.r.o.,Brezno/Kotol, MO SR, VÚ Nemecká, COOPJednota,NS Č.Balog.

NO_x

Železiarne Podbrezová a.s./Valcov, Železiarne Podbrezová a.s./Oceliareň,Železiarne Podbrezová a.s./Kogeneračná jednotka, myWood Polomka s.r.o./Kotolňa, Železiarne Podbrezová a.s./Ťaháreň rúr 2.

CO

Železiarne Podbrezová a.s. /Oceliareň, myWoodPolomka s.r.o.,Kotolňa, ZLH Plus,a.s.,Hronec/Kupl.pec,, Železiarne Podbrezová a.s./Valcovňa rúr, Harmanec-Kuvert s.r.o. Brezno/Kotolňa.

Zdrojmi znečisťovania ovzdušia v riešenom území v súčasnosti sú:

- automobilová doprava na ceste III/2377 triedy, ako aj na miestnych komunikáciách,
- výroba tepla v domácnostiach a vo výrobných a obslužných prevádzkach,
- výrobné prevádzky v meste Brezno a obci Podbrezová, Hronec, atď.,

K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom. Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

Ide hlavne o emisie z výfukových plynov a posypových materiálov v zimnom období. K hlavným zdrojom znečistenia priamo v intraviláne obce možno zaradiť hlavne v zimných mesiacoch domácnosti vykurované tuhými palivami.

Produkcia v t na km² podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Brezno	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	0	0	0,1	0,1	0	0	0	0	0	0	0,4

Oxid siričitý	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oxid dusíka	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,5
Oxid uhoľnatý	0,2	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	3
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,6</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,2</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>2,3</i>	<i>2,6</i>	<i>2,9</i>	<i>2,8</i>	<i>2,8</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>2,9</i>	<i>5,7</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (SO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Brezno jeden z viac znečistených regiónov.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Brezno	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	58,9	63,3	66,0	71,0	54,0	37,1	35,1	34,8	31,1	27,1	456,7
Oxid siričitý	58,7	35,7	33,9	45,3	37,4	26,4	26,1	27,0	28,9	26,7	56,7
Oxid dusíka	112,6	129,4	133,4	140,1	128,2	143,7	187,3	185,2	218,0	227,2	584,2
Oxid uhoľnatý	274,0	412,6	450,7	449,6	426,5	421,9	334,6	294,8	282,4	271,5	3742,5

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimateografickej polohy sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (§ 30, § 32, § 52 ods. 1) (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z.(nepriamo), 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z., 220/2021 Z. z., 252/2021 Z. z., 304/2021 Z. z., 412/2021 Z. z., 533/2021 Z. z., 249/2022 Z. z., 517/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., 120/2024 Z. z., 356/2024 Z. z., 361/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. až III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB.

Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste III/2377 triedy, ktorá prechádza stredom obce Osrblie. Hluk z automobilovej dopravy nepresahuje v obytnej zástavbe obce Osrblie povolených 50 dB(A).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001 ((v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z., 128/2021 Z. z., 216/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 430/2021 Z. z., 518/2021 Z. z., 230/2022 Z. z., 146/2023 Z. z., 272/2023 Z. z., 335/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**). Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky

vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2016 - 2020 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Banskobystrického kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Banskobystrického kraja 2016 - 2020 sa budú realizovať obcou. Keďže obec spadala v minulosti pod povinnosť spracovať POH vzhľadom na jej veľkosť a objem produkovaného odpadu, má v súčasnosti spracovaný platný POH. **Nová legislatíva už túto povinnosť nevyžaduje.**

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	282,58	282,76	311,66	346,02	383,39	381,37	407,7	446,35	427,1	414,95	439,98
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	58,63	57,46	88,86	122,26	156,65	157,25	181,9	222,55	216,11	209,51	229,12
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	217,12	224,46	222,35	223,76	226,75	224,11	222,16	220,81	206,79	202,11	206,46
% zhodnoc. kom. odpadu	20,75	20,32	28,51	35,33	40,86	41,23	44,62	49,86	50,6	50,49	52,08
% recyklácia	12,57	16,58	28,05	35,16	40,86	41,23	44,59	49,51	50,36	50,37	51,82
% miera skládkovania	68,84	79,34	71,34	64,67	59,14	58,77	54,47	49,47	48,41	48,66	46,93

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Obec Osrbliie má komplexne spracovaný a realizovaný spôsob likvidácie odpadov, vrátane zhodnocovania odpadov každého druhu a kategórie. Obec nemá vybudovaný triediaci dvor tuhého komunálneho odpadu. Zmesový komunálny odpad z domácnosti, z občianskej vybavenosti a prevádzok podnikateľských subjektov sa ukladá v zberných nádobách a v pravidelných intervaloch sa odváža zazmluvnenou organizáciou na skládku odpadu. Jednotliví pôvodcovia odpadov z komunálneho odpadu separujú sklo, kovy, plasty, papier a tieto ukladajú do zberných nádob umiestnených v zbernom dvore, odkiaľ sú prostredníctvom oprávnených organizácií odovzdávané na recykláciu. V budúcnosti realizovať separovaný zber jednotlivých zložiek z komunálneho odpadu. Separovaný odpad sústrediť v zbernom dvore obce Osrbliie. Vyseparovaný nebezpečný odpad zhromažďovať oddelene od ostatných druhov odpadov v pevných, nepriepustných obaloch a v miestach zabezpečených proti poveternostným vplyvom. Ich prepravu a zneškodnenie zabezpečiť u oprávnenej firmy. Nadrozmerný odpad, vyradené zariadenia a elektrospotrebiče, akumulátory, sa v stanovených obdobiach zhromažďujú na určenom mieste a odovzdávajú organizácii, ktorá má oprávnenie na nakladanie s takýmto odpadom. Uvedený odpad je ďalej materiálovo a energeticky zhodnocovaný. Odpady vzniknuté pri stavebnej činnosti charakteru prebytočnej zeminy, suty, zmesi betónu a pod. je ukladajú na skládku zeminy organizáciami, oprávnenými na takúto činnosť a stavebnými organizáciami podľa usmernenia obecného úradu.

Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v kraji v návaznosti na zákon o odpadoch. V súčasnosti sa v riešenom území nenachádzajú rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia.

Vibrácie

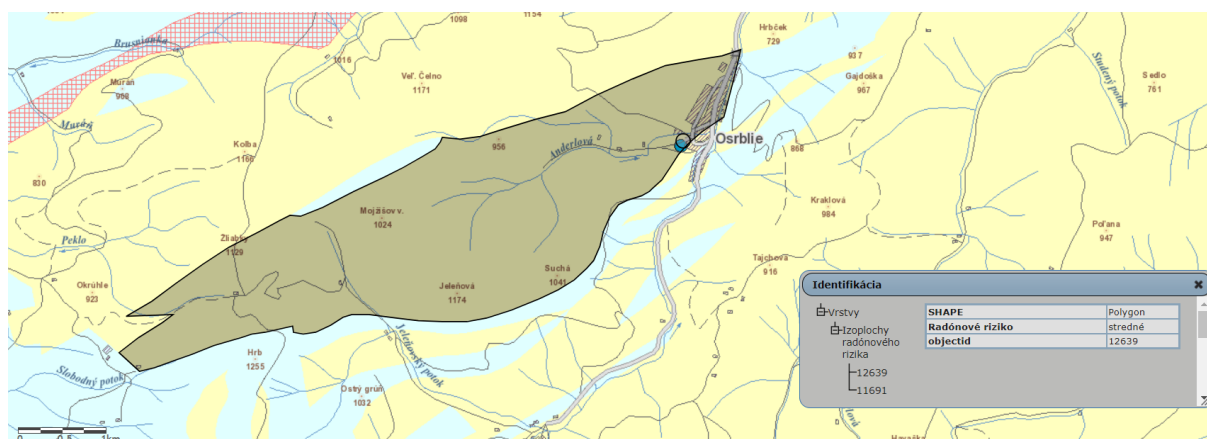
Z hľadiska trvalých zdrojov vibrácií, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme vibrácie z cestnej dopravy. Na území obce je hlavným zdrojom vibrácií priemyselná výroba, poľnohospodárska činnosť a automobilová premávka na ceste III/2377. Z hľadiska intenzity dopravy v obci je táto environmentálna záťaž závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu. Potenciálnym zdrojom vibrácií pri realizácii rozvoja obce bude činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas intenzívnej

výstavby významných dopravných stavebných objektov sa očakáva. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za významný. Zdrojom vibrácií na nízkej úrovni produkcie budú novo navrhované miestne obslužné komunikácie, ktoré budú v prevažnej miere využívané osobnými motorovými vozidlami.

Radónové riziko

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (Čížek, P., a kol., In: Atlas krajiny SR, 2002) sa riešené územie nachádza **v oblasti so stredným radónovým rizikom**. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu, priepustnosti základových pôd riešeného územia ako bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej prípravy.

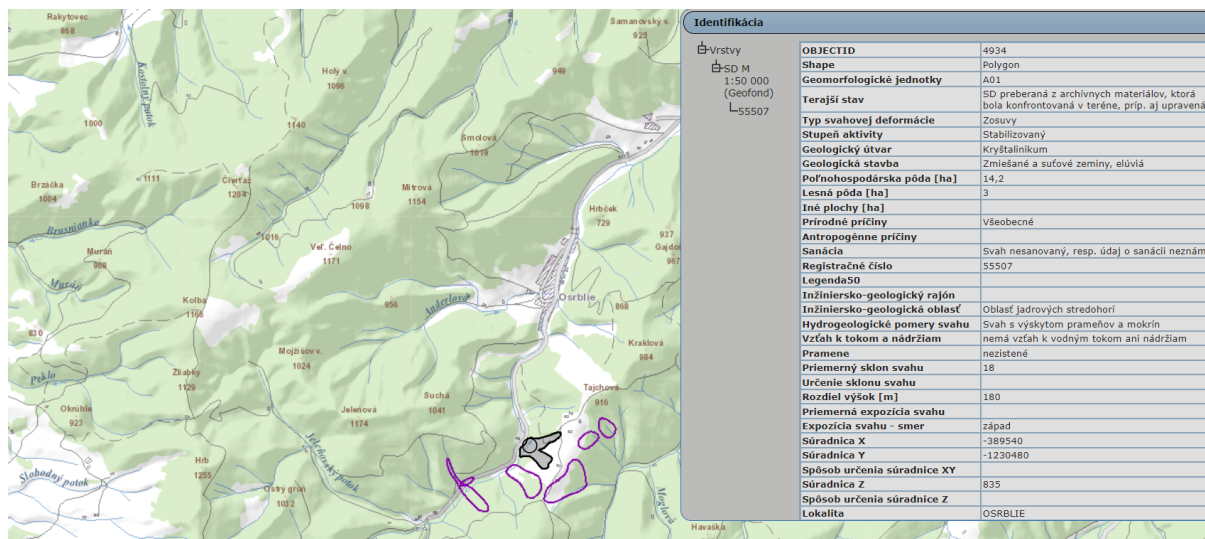
Obrázok: radónové riziko v obci Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <https://apl.geology.sk/radio/>

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón - 222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia - 226, ktorého rozpadom Rn - 222 vzniká. Z hĺbky sa radón dostáva rôznymi cestami (neotektonické netesné zlomy) priepustné horniny, otvorené zóny hornín a d.) a dostáva sa v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných miestností. Pod pojmom radónové riziko z geologického prostredia možno rozumieť pravdepodobnosť výskytu zvýšenej úrovne objemovej aktivity Rn. U jestvujúcich stavieb je max. prípustná hodnota aktivity radónu stanovená medzinárodnou komisiou pre rádiologickú ochranu do 200 Bq / m³200Bq/m³ a u novostavieb 100Bq / m³. Aktivita 222Rn nad 50Bq/l a sleduje prieskumom obecných vodovodov. V katastrálnom území obce prevláda nízke radónové riziko.

Svahové deformácie

V predmetnom území v intraviláne obce nie sú zaregistrované aktívne, potenciálne a stabilizované svahové deformácie (najbližšie v južnej časti katastra). Územie (južne) je s registrovanými svahovými deformáciami zaradené do rájónu nestabilných území, bez možnosti rozširovania svahových pohybov. Územie na juhu katastra je citlivé na negatívne antropogénne zásahy. Bezprostredné okolie na juhu obce je zaradené do rájónu nestabilných území s možnosťou zvýšeného vzniku svahových pohybov. Svahové deformácie v predmetnom území čiastočne vplyvujú možnosti využitia územia pre stavebné účely.

Obrázok: svahové deformácie v obci Osrbľie

Zdroj: 15.3.2026, <http://apl.geology.sk/geofond/zosuvy/>

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Podložie je znečisťované:

- splaškovými vodami z tých častí obce, ktoré ešte nie sú napojené na verejnú kanalizáciu,
- ropnými látkami z prevádzky motorových vozidiel na verejných komunikáciách,
- únikom tekutej zložky hnoja z hnojísk,
- aplikáciou chemických prípravkov do pody a unikom tekutých zložiek odpadu z nelegálnych skladok-

Na charakter pôdy vplyvajú rôzne prírodné činitele, ako geologický podklad, reliéf, klíma, hydrologické pomery i rastlinstvo.

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentráciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ktoré vznikajú vo vlhkých ročných obdobiach v dôsledku výskytu stredne vysokých pohorí. Aj poľnohospodárska výroba môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnicu, nesprávne osevné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty. Súčasťou monitoringu životného prostredia je aj celoslovenský monitoring pôd, ktorý koordinuje Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôdy v Bratislave.

Erózia pôdy

Erózia pôdy je rozrušovanie (lat. erode = hrýzť) povrchu pevnín vodou, ľadom a vetrom. V závislosti od podmienok sa prejavuje jednotlivo alebo v určitej kombinácii. Znamená odnos pôdnej hmoty (denudácia), jej premiestňovanie do iných polôh (transport) a ukladanie (akumulácia) vo forme nánosov alebo prekryvu (Bedrna, 2002).

Zastúpenie kategórií ohrozenosti vodnou eróziou v okrese Brezno (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória erózneho ohrozenia			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Brezno okres	7,20	23,74	19,50	49,57

Banskobystrický kraj 24,43 23,69 23,52 28,36
Zdroj: 25.5.2025, http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/vod/vod.aspx

Priame **okolie, ako aj kataster obce** nepredstavuje územie ohrozené extrémnou eróziou.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách (v znení č. 587/2004 Z.z., 230/2005 Z.z., 479/2005 Z.z., 532/2005 Z.z., 359/2007 Z.z., 514/2008 Z.z., 515/2008 Z.z., 384/2009 Z.z., 134/2010 Z.z., 556/2010 Z.z., 258/2011 Z.z., 408/2011 Z.z., 306/2012 Z.z., 321/2012 Z.z.(nepriamo), 180/2013 Z.z., 35/2014 Z.z., 409/2014 Z.z., 262/2015 Z.z., 303/2016 Z.z., 277/2017 Z.z., 51/2018 Z.z., 177/2018 Z.z., 284/2018 Z.z., 305/2018 Z.z., 74/2020 Z.z., 516/2021 Z.z., 253/2022 Z.z., 517/2022 Z.z., 74/2023 Z.z., 272/2023 Z.z., 525/2023 Z.z., 277/2024 Z.z., **26/2025 Z.z.**). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Najvýznamnejším zdrojom znečistenia vôd v regióne sú to skladovacie objekty a manipulačné priestory lesných a poľnohospodárskych podnikov. Poľnohospodárska výroba sa podieľa na znečisťovaní hlavne ošetrovaním poľnohospodárskych rastlín, vývozom močovky a hnojnice a ďalšími inými činnosťami. V obci Osrblie je vybudovaná splašková kanalizácia.

2.6. OBYVATEĽSTVO

V obci žije viac ako 97,48 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 69,19 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Osrblie v roku 2025.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Osrblie (rok 2025)

	Spolu	ženy	0-14	65+	15-65
obec Osrblie	335	158	42	78	215

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2025,

V roku 2025 žilo v obci celkovo 335 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 159 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 215. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Osrblie podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania s jedným dominantným vierovyznaním - rímskokatolícke (69,19 %). Evanjelické bolo zastúpené - 1,12 %. Pri 2,52 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 23,81 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	247	69,19
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	4	1,12
Gréckokatolícka cirkev	4	1,12
iné	8	2,24
bez vyznania	85	23,81
nezistené	9	2,52
Spolu	357	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,48 %. V obci žili v roku 2021 2 obyvatelia maďarskej a rusínskej národnosti a 5 nezistených národností.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	348	97,48
Maďarská	2	0,56
Rusínská	2	0,56
Nezistené	5	1,4
Spolu	357	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Brezno je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 53950 obyvateľov slovenskej národnosti. Klesajúci je počet obyvateľov nemeckej (26), poľskej národnosti (29) a oficiálne klesá počet obyvateľov rómskej národnosti (469). Ostatné národnosti sú sledovanom období relatívne tiež stabilné. Mierne narástol počet obyvateľov českej národnosti (255).

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
Okr. Brezno	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu	62616	62298	61959	61630	61269	60905	58965	58672	58297	57916	57517
Slovenská	54989	54755	54474	54244	53969	53647	55050	54827	54582	54269	53950
Maďarská	90	94	100	104	111	113	85	89	93	91	87
Rómska	2105	2102	2096	2090	2087	2078	533	518	495	483	469
Rusínska	33	33	32	32	30	28	27	27	22	21	20
Ukrajinská	52	60	65	65	67	65	48	48	47	49	52
Česká	249	247	247	254	249	271	230	235	237	244	255
Nemecká	38	41	40	41	42	42	26	25	24	23	26
Poľská	47	48	49	50	52	54	23	27	28	30	29
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3	3
Srbská	0	0	0	0	0	0	6	7	6	8	11
Ruská	14	15	18	18	18	20	12	12	10	12	11
Židovská	5	5	5	5	5	5	9	8	8	8	7
Moravská	25	24	24	23	23	22	16	16	15	14	12
Bulharská	6	6	6	6	6	6	1	1	1	1	1
Sliezska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grécka	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
Rumunská	7	7	7	7	7	9	3	3	3	3	3
Rakúska	4	4	4	5	5	6	4	4	5	6	6
Vietnamská	8	10	10	11	11	11	21	22	22	22	26
Iná a nezistená	4943	4846	4781	4674	4586	4527	2868	2799	2695	2628	2548

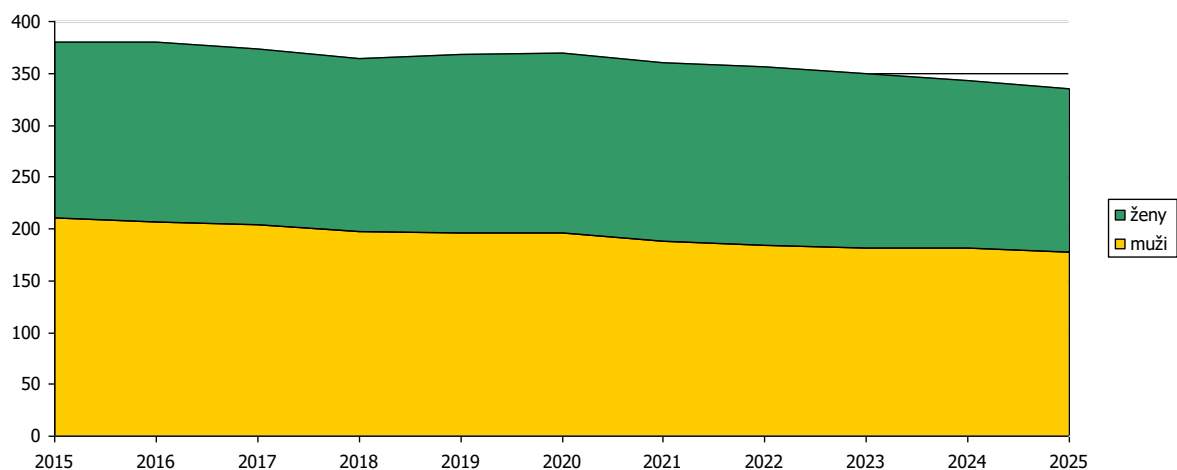
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Demografia

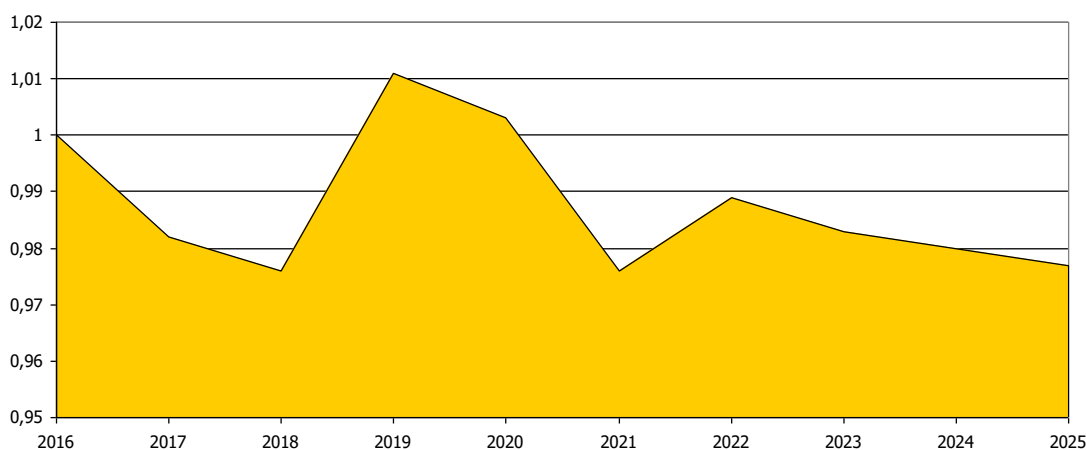
Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Osrblie bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov (45).

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
o. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
k 1.1.	379	380	380	373	364	368	357	360	356	350	343
k 30.6.	380	380	377	369	366	369	359	358	353	347	339
k 31.12	380	380	373	364	368	369	360	356	350	343	335
muži	210	207	204	197	196	196	188	184	182	182	177
ženy	170	173	169	167	172	173	172	172	168	161	158
Index	-	1,000	0,982	0,976	1,011	1,003	0,976	0,989	0,983	0,980	0,977
Priemer Ix											0,988

Zdroj: ŠÚSR, 2015 - 2025, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
Zdroj: ŠÚSR, 2015 - 2025, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci
Zdroj: ŠÚSR, 2015 - 2025, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov klesol o 45 (11,84 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,988, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 1,077 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2019, kedy vzrástol počet obyvateľov o 4 osôb. K roku s najvyšším poklesom obyvateľstva patril rok 2018 a 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 9. V roku 2025 bol zaznamenaný pokles 8 obyvateľov. K ďalšiemu vyššiemu poklesu došlo aj v roku 2017 a 2024 (7 obyvateľov). V obci žije väčší počet mužov (177) ako žien (158).

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Brezno, ako aj prirodzený prírastok v obci Osrblie.

Prirodzený prírastok											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
okr. Brezno HMPP	-2,48	-2,24	-2,49	-2,44	-2,91	-3,98	-6,11	-2,82	-3,15	-3,82	-4,75
prirodzený prírastok	-6	-5	-7	-5	-2	-3	-4	-1	-3	-2	-5
hrubá miera pr. prí.	-15,81	-13,16	-18,59	-13,57	-5,46	-8,14	-11,16	-2,79	-8,5	-5,77	-14,75

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet zomretých prekračuje v obci počet živonarodených obyvateľov v

každom roku sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2017 a to - 7 osoby.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Osrblie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2022, kedy hrubá miera dosiahla 9,4. Do roku 2025 klesol tento počet na 7,83. V súčasnosti je v obci rovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2021 a to 4 osoby.

Počet živonarodených											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
okres Brezno HM	8,55	9,06	9,51	9,31	8,98	9,35	9,36	9,4	8,55	8,05	7,83
narodení	2	3	1	0	2	3	4	1	2	2	2
živonarodení	2	3	1	0	2	3	4	1	2	2	2
hrubá miera živorod.	5,27	7,89	2,66	0	5,46	8,14	11,16	2,79	5,67	5,77	5,9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na nižšej priemernej úrovni ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v roku 2017 (2).

Počet potratov											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
okres Brezno HM	3,26	3,71	3,14	3,14	3,24	2,37	2,58	2,45	2,5	2,39	2,58
potratovosť	1	0	2	0	1	1	1	0	1	0	0
hrubá miera potratovosti	2,64	0	5,31	0	2,73	2,71	2,79	0	2,83	0	0
index potratovosti	50	0	200	0	50	33,33	25	0	50	0	0
ukončené tehotenstvá	3	3	3	0	3	4	5	1	3	2	2
hrubá miera uk. tehot.	7,91	7,89	7,97	0	8,2	10,85	13,95	2,79	8,5	5,77	5,9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 12,28 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021.

V obci Osrblie možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2015 bolo evidovaných 21,08 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2025 to bolo 20,65. V roku 2022 to bolo 5,59 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
okres Brezno HM	11,04	11,3	12,01	11,75	11,9	13,33	15,47	12,22	11,7	11,87	12,58
zomretí	8	8	8	5	4	6	8	2	5	4	7
hrubá miera úmrtnosti	21,08	21,05	21,25	13,57	10,93	16,28	22,32	5,59	14,16	11,54	20,65

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystťahovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny aj negatívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok v okrese negatívny trend. Negatívny trend v obci bol zaznamenaný v rokoch 2018, a 2022 až 2025. V roku 2021 presahoval počet prisťahovaných počet vystťahovaných o 7 osôb. Ďalšia najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2015 (7).

Saldo sťahovania											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025

okres Brezno HM	-3,17	-2,85	-2,96	-2,88	-2,96	-1,98	-2,01	-2,16	-3,27	-2,74	-2,17
migračné saldo	7	5	0	-4	6	4	7	-3	-3	-5	-3
hr. miera migr. salda	18,45	13,16	0	-10,85	16,39	10,85	19,53	-8,38	-8,5	-14,43	-8,85

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Osrblie. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
prist'ahovaní	10	9	9	4	10	9	9	3	5	3	2
vyst'ahovaní	3	4	9	8	4	5	2	6	8	8	5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

V sledovanom období počet vyst'ahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2017 a 2023 a 2024 - celkovo až 9 a 8 vyst'ahovaných v každom roku. V roku 2025 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu 5. Najväčší počet prist'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2015 a 2019, kedy sa do obce prist'ahovalo celkovo 20 obyvateľov. V roku 2025 sa do obce prist'ahovali 2 osoby.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok nevykázal v okrese v sledovanom období kladnú hodnotu. Najvyšší úbytok bol zaznamenaný v roku 2025 (- 6,91).

Celkový prírastok (- úbytok)											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
okres Brezno HM	-5,65	-5,09	-5,46	-5,32	-5,87	-5,96	-8,12	-4,98	-6,41	-6,56	-6,91
celkový prírastok	1	0	-7	-9	4	1	3	-4	-6	-7	-8
hrubá miera celk. pr.	2,64	0	-18,59	-24,42	10,93	2,71	8,37	-11,17	-17	-20,2	-23,6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2019 a 2021, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 3 a 4. K najvyššiemu celkovému úbytku v obci počas sledovaného obdobia došlo v roku 2018 (- 9).

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Osrblie. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2015 pripadalo 4,41. Do roku 2025 bol ich počet na hodnote 4,35.

Počet sobášov											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
okr. Brezno HM	4,41	4,58	4,97	5,21	4,93	3,7	4,56	5,53	5,04	4,25	4,35
sobášnosť	1	1	1	1	3	0	3	1	1	3	2
hrubá miera sobášnosti	2,64	2,63	2,66	2,71	8,2	0	8,37	2,79	2,83	8,66	5,9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci vyššia, ako v prípade okresu. Sobáše sa uskutočnili hlavne v rokoch 2019, 2021 a 2024. V prípade rozvodovosti boli hodnoty nad úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2015.

Počet rozvodov											
O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
okr. Brezno HM	2,05	1,33	1,35	1,36	1,56	1,16	1,27	1,36	1,49	1,36	1,56

rozvodovosť	2	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0
hrubá miera roz.	5,27	2,63	2,66	0	2,73	2,71	0	0	0	2,89	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je hlboko pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2015 dosiahla hustota hodnotu 15,8 a do roku 2025 klesla na hodnotu 14,12. Nachádza sa hlboko pod úrovňou hustoty vidieka (61,57).

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

O. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mestá	405,13	400,79	399,84	399,06	398,27	394,81	392,06	389,2	386,88	384,96	382,99
vidiek	59,87	60,03	60,34	60,66	60,98	61,23	61,31	61,57	61,86	62,09	62,26
SR	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78	110,67	110,58	110,42
okres Brezno	49,63	49,36	49,11	48,84	48,57	48,28	46,79	46,49	46,22	45,92	45,62
O. Osrblie	15,8	15,82	15,68	15,34	15,24	15,34	14,93	14,91	14,7	14,43	14,12

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

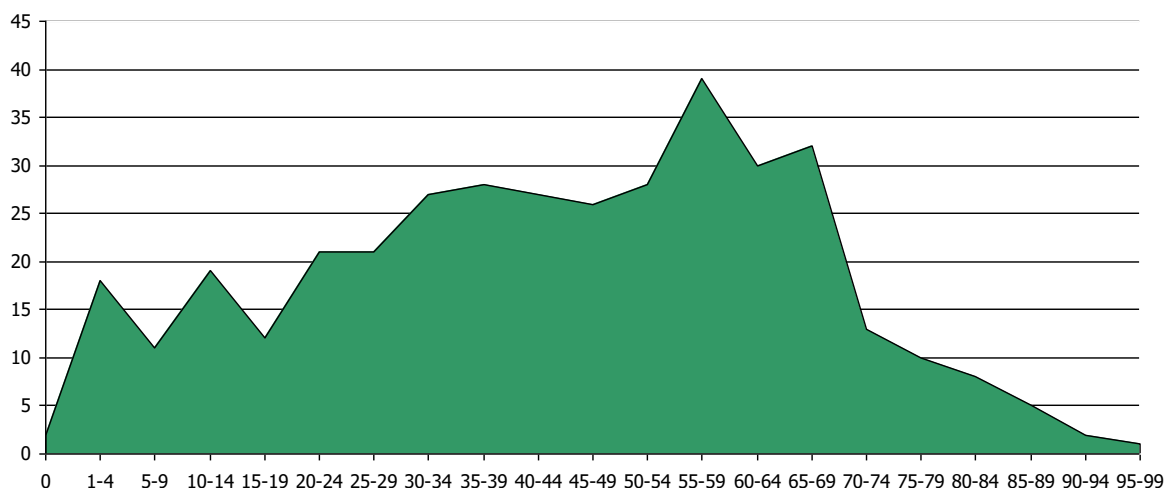
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Spolu	380	380	373	364	368	369	360	356	350	343	335
0	2	3	1	0	2	3	4	1	2	3	2
1-4	18	14	15	10	6	8	9	11	12	10	10
5-9	11	18	17	20	19	21	18	18	10	11	12
10-14	19	17	14	13	15	13	15	14	17	17	18
15-19	12	15	19	20	19	21	17	16	15	12	10
20-24	21	18	15	17	17	14	19	20	20	20	21
25-29	21	19	25	24	26	19	18	14	13	15	14
30-34	27	25	21	16	17	23	22	26	29	27	21
35-39	28	32	30	27	28	29	25	19	17	14	22
40-44	27	27	30	28	30	29	30	33	29	27	26
45-49	26	27	26	27	24	25	25	25	26	27	25
50-54	28	27	25	34	28	26	26	26	22	21	21
55-59	39	34	25	17	24	28	32	30	38	29	23
60-64	30	31	40	35	38	34	31	25	19	28	32
65-69	32	37	34	38	35	24	27	35	31	35	31
70-74	13	12	14	18	17	27	27	24	26	23	19
75-79	10	8	9	8	11	12	9	12	16	14	18
80-84	8	8	6	4	4	4	3	4	5	8	6
85-89	5	5	5	5	5	3	2	2	1	1	3
90-94	2	2	2	2	1	4	1	1	2	0	0
95-99	1	1	0	1	2	2	0	0	0	1	1

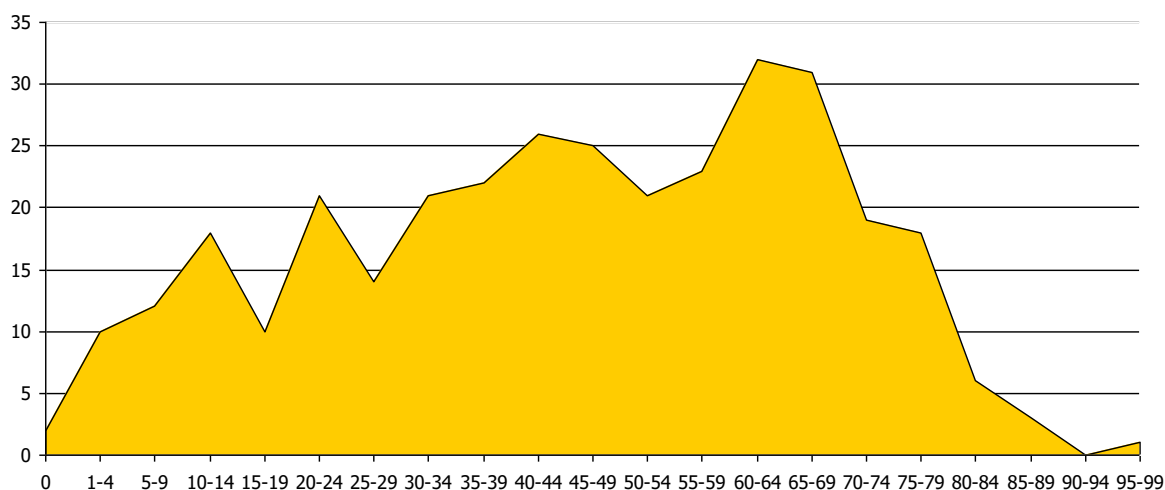
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 70 - 74. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Osrblie.

Veková štruktúra obyvateľstva 2015

2025

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k poklesu počtu obyvateľov hlavne v predproduktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2036 by mal celkový počet obyvateľov klesnúť na 332 obyvateľov. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 70 - 79.

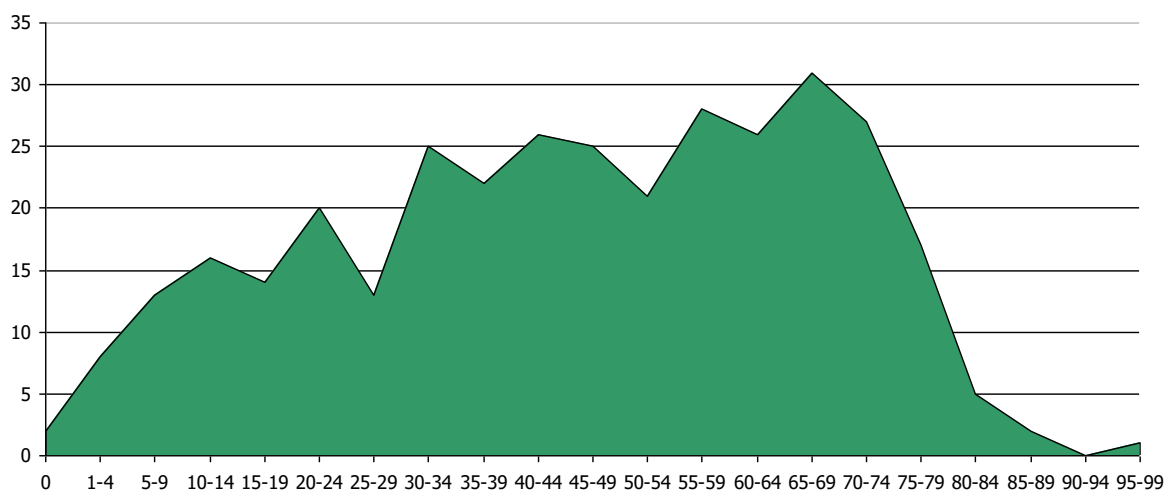
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Spolu	341	341	339	339	335	334	335	334	334	333	332
0	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1-4	8	7	7	6	6	5	5	4	4	3	2
5-9	13	13	12	12	11	11	11	10	10	9	9
10-14	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	17
15-19	14	13	13	12	12	12	11	11	10	10	10
20-24	20	20	21	21	21	21	22	22	22	23	23
25-29	13	13	13	13	12	12	12	12	12	11	11
30-34	25	25	25	25	26	26	26	26	27	27	27
35-39	22	23	23	23	23	23	24	24	24	24	24
40-44	26	26	26	26	25	25	25	25	25	24	24
45-49	25	25	25	26	26	26	26	26	26	27	27

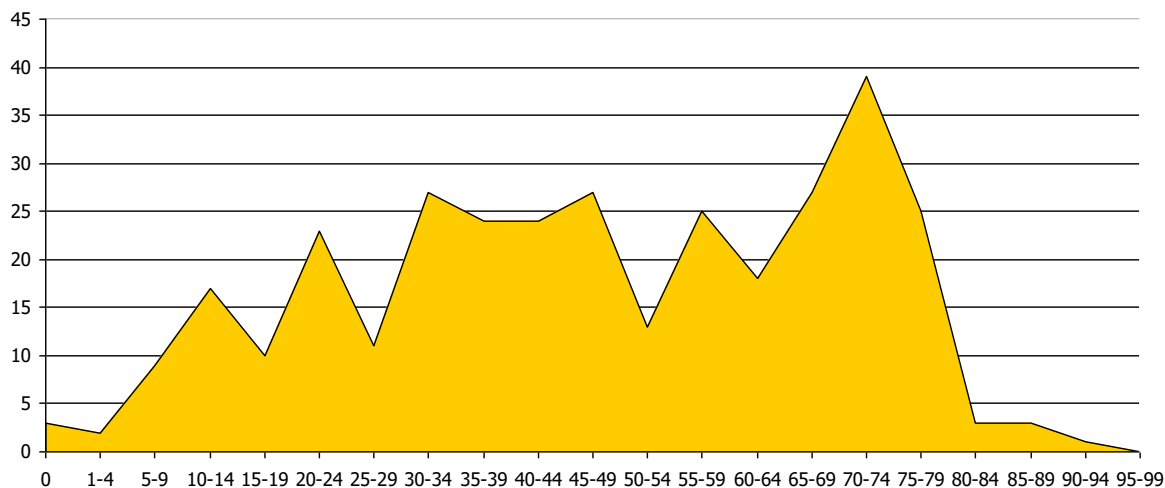

50-54	21	20	20	19	18	17	16	16	15	14	13
55-59	28	27	27	27	27	26	26	26	26	25	25
60-64	26	25	24	24	23	22	21	20	19	19	18
65-69	31	30	30	30	29	29	29	28	28	28	27
70-74	27	28	30	31	32	33	34	36	37	38	39
75-79	17	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25
80-84	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	3
85-89	2	2	2	2	1	1	2	2	3	3	3
90-94	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1
95-99	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0

Prognózaná veková štruktúra obyvateľstva 2026

2036

Ďalšie demografické charakteristiky

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku (42). V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie stúpol počet obyvateľov o 7. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 8 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 44.

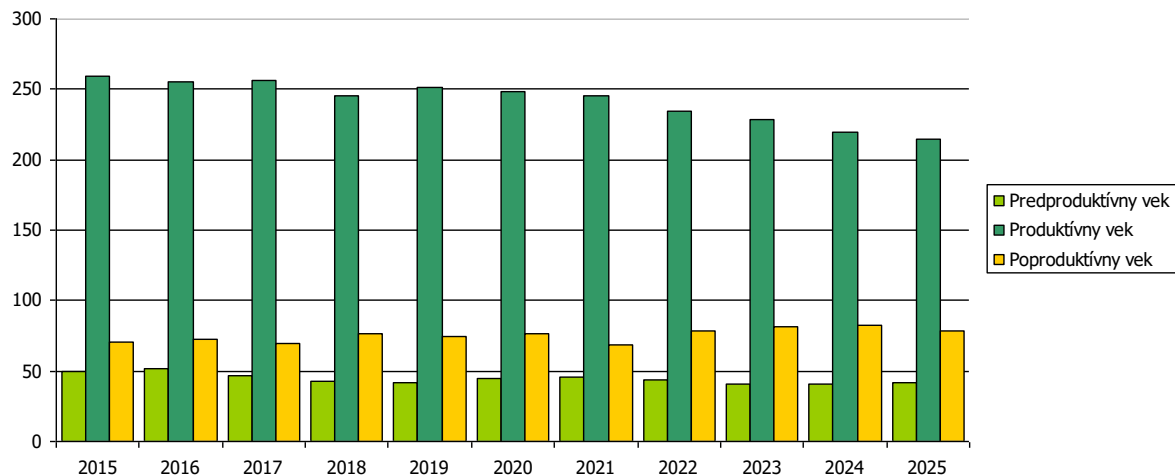
Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Predproduktívny vek	50	52	47	43	42	45	46	44	41	41	42
Produktívny vek	259	255	256	245	251	248	245	234	228	220	215
Poproduktívny vek	71	73	70	76	75	76	69	78	81	82	78

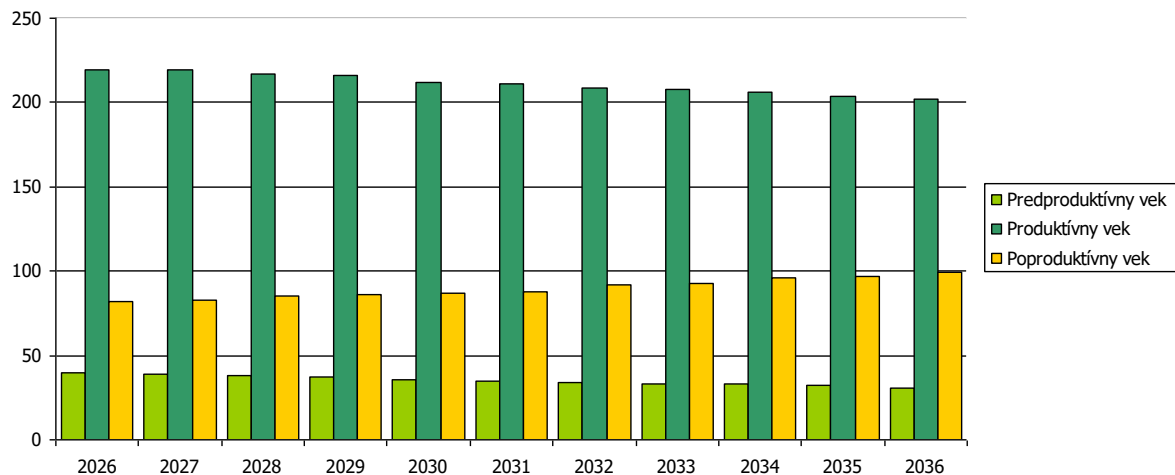
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2036.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2036

Do roku 2036 sa predpokladá nárast obyvateľov aj vo vekovej skupine poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine predproduktívneho veku sa predpokladá pokles o 9 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2036

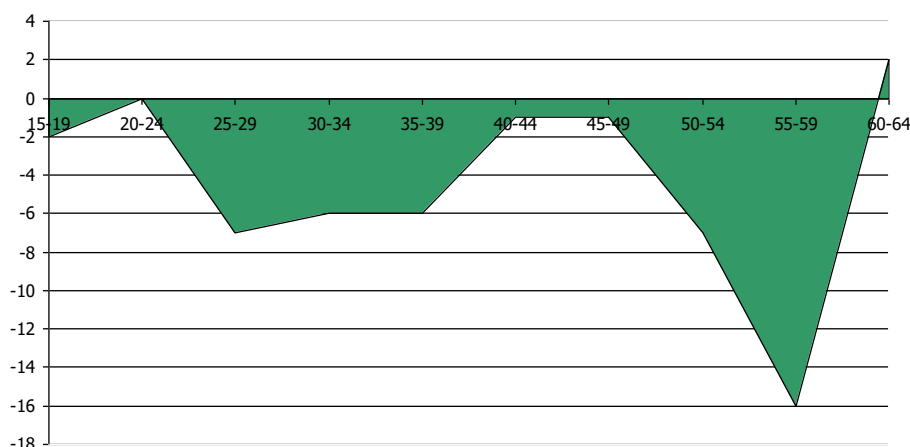
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Predproduktívny vek	40	39	38	37	36	35	34	33	33	32	31
Produktívny vek	219	219	217	216	212	211	209	208	206	204	202
Poproduktívny vek	82	83	85	86	87	88	92	93	96	97	99

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 40 do 44 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2015 až 2025 bol zaznamenaný v skupine 15 až 19 rokov a 25 až 59 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2015 a 2025					
Vek	2015		2025		rozdiel 2025 -2015
15-19	12		10		-2
20-24	21		21		0
25-29	21		14		-7
30-34	27		21		-6
35-39	28		22		-6
40-44	27		26		-1
45-49	26		25		-1
50-54	28		21		-7
55-59	39		23		-16
60-64	30		32		2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,48 %. V obci žili v roku 2021 2 obyvatelia maďarskej a rusínskej národnosti a 5 nezistenej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021		%
Slovenská	348		97,48
Maďarská	2		0,56
Rusínská	2		0,56
Nezistené	5		1,4
Spolu	357		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Brezno je národnostná štruktúra podobná.

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - bez maturity - 38,1 % a so stredným odborným vzdelaním s maturitou - 24,9 %. Obyvatelia so základným vzdelaním boli zastúpení 11,76 % (školopovinní).

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2021			
dosiahnuté vzdelanie	počet		%
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	33		9,24
základné	42		11,76

stredné odborné učňovské (bez maturity)	136	38,1
úplné stredné (s maturitou)	86	24,9
vyššie odborné vzdelanie	20	5,6
vysokoškolské	31	8,68
bez školského vzdelania (15+ rokov)	1	0,28
nezistené	8	2,24

Zdroj: statistics.sk, 2025

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2017 klesajúci trend. Najvyšší počet nezamestnaných bol zaznamenaný v roku 2014 (35 nezamestnaných).

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nezamestnaná spolu	35	28	26	12	13	15	15	8	10	7	16
Nezamestnaní ženy	14	12	12	6	5	4	5	5	5	4	7
% miera nezamest.	13,5	11,0	10,2	4,9	5,2	6,0	6,1	3,4	4,4	3,2	7,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Nezamestnanosť aj v obci mala za posledných 5 rokov (od roku 2020) menej stabilnú tendenciu. V roku 2024 bolo v obci Osrblie 16 nezamestnaných.

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Slovenská republika	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,90	5,07	4,24
Kraj Banskobystrický	17,22	14,94	12,80	8,67	7,03	6,69	9,83	9,01	8,48	7,01	6,73
Okres Brezno	13,41	12,52	9,84	5,96	4,42	4,42	8,68	6,70	6,63	5,29	4,26
Muži	11,94	11,17	7,85	3,98	3,21	3,58	7,32	5,43	5,21	3,88	2,82
Ženy	15,12	14,10	12,15	8,31	5,83	5,40	10,25	8,19	8,31	6,98	6,01

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2025 dosiahla úroveň 6,01 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2014 (11,94 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel mierne výrazne klesá. K znižovaniu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2025 klesol podiel na 229 osôb.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v osobách											
Okr. Brezno	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
15-24	723	555	291	235	292	436	286	271	255	233	229
25-34	1154	872	530	452	460	707	556	504	450	405	365
35-49	1782	1411	967	781	833	1141	886	839	791	719	677
50 a viac	1336	1124	826	762	684	950	783	738	735	714	708
spolu	4995	3962	2614	2230	2269	3234	2511	2 352	2 231	2 071	1 979

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. V prípade regiónu ide hlavne o krátkodobú nezamestnanosť do 3 mesiacov.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Brezne, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel (34,2 %), vzdelávanie (15,4 %), verejná správa (10,5 %), obchod (6,9 %) a zdravotníctvo / vzdelávanie (cca. 9 %). Od roku 2014 sa podiel priemyslu na zamestnaní znížil. Druhý najvýraznejší pokles nastal v prípade obchodu.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pol'nohospodárstvo, lesn...	7,9	7,9	5,6	5,5	8,6	5,4	4,2	7,9	4,5	5,4	3,6
Priemysel spolu	37,1	36,2	38,6	39,8	38,5	40,3	38,4	42,4	39,6	42,3	34,2
Priemyselná výroba	35,8	34,8	36,9	38,0	36,9	38,5	36,7	40,8	37,9	40,5	32,4
Dodávka elektriny, plynu...	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
Dodávka vody; čistenie a ...	1,2	1,2	1,5	1,7	1,5	1,7	1,7	1,7	1,6	1,7	1,6
Stavebníctvo	1,7	1,7	1,3	1,3	1,9	2,4	4,5	2,8	2,7	4,3	4,2
Veľkoobchod a maloobch...	12,3	12,3	11,7	12,4	12,6	11,2	8,2	7,6	7,6	7,4	6,9
Doprava a skladovanie	3,1	3,1	3,2	3,3	2,7	2,9	3,0	2,7	2,4	2,5	2,3
Ubytovacie a stravovací...	2,5	2,4	2,5	0,7	0,5	0,7	1,3	0,7	3,5	0,5	2,5
Informácie a komunikácia	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8
Finančné a poisťov. činnosti	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Činnosti v oblasti nehnut.í	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,9	0,4	0,7	0,5	0,3	0,3
Odborné, vedecké a tech...	0,3	1,4	1,6	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Administratívne a podpo...	1,2	1,0	1,5	1,6	1,4	1,2	1,6	1,3	1,2	1,4	1,4
Verejná správa a obrana; ...	9,4	10,0	8,6	8,8	9,9	9,4	11,6	7,8	8,7	8,8	10,5
Vzdelávanie	14,0	13,2	13,9	14,2	11,2	11,7	12,0	11,9	12,8	13,7	15,4
Zdravotníctvo a soc. po...	6,2	6,4	6,4	6,4	7,4	8,9	9,3	9,1	9,7	8,4	9,0
Umenie, zábava a rekreácia	1,2	1,2	1,4	1,6	1,7	1,3	1,5	1,4	3,4	1,4	6,2
Ostatné činnosti	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v meste Brezno, Banská Bystrica alebo hlavnom meste Bratislava. Pracovné príležitosti poskytuje aj obec v malých výrobných prevádzkach.

2.8. BÝVANIE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1946 - 1960 a 1919 - 1945. Najmenej bytov bolo vybudovaných po roku 1916 a od 1981 do 2015.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	5	2,34
1919 - 1945	64	29,91
1946 - 1960	91	42,52
1961 - 1980	36	16,82
1981 - 2000	4	1,87
2001 - 2010	7	3,27
2011 - 2015	2	0,93
2016 a neskôr	3	1,4
nezistené	2	0,93
Domy spolu	214	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 205 (95, 79 %), ostatné budovy na bývanie (8) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	205	95,79
bytový dom	1	0,47
polyfunkčná budova	0	0
ostatné budovy na bývanie	4	1,87
neskolaudovaný rodinný dom	0	0
núdzový objekt neurčený na bývanie	0	0
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	0	0
ostatné	4	1,87
nezistený	0	0
Domy spolu	214	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci Osrblie najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 (38,71 %) a následne s 4 obytnými miestnosťami (20,28 %). Okolo 19,82 % tvorli byty s 2 a 5,99 % byty 6 + obytnými miestnosťami. Byty s 1 obytou miestnosťou boli zastúpené v počte 2,76 %.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	6	2,76
2 obytné miestnosti	43	19,82
3 obytné miestnosti	84	38,71
4 obytné miestnosti	44	20,28
5 obytných miestností	25	11,52
6 a viac obytných miestností	13	5,99
Nezistené	2	0,92
Byty spolu	217	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z verejnej siete bolo zásobovaných 207 (96,73 %). Z hľadiska zásobovania pitnou vodou boli 4 byty zásobované z vlastného zdroja. Bez pripojenia na vodovod sa v obci byty nachádzali v počte 0.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)

v dome - z verejnej siete	207	96,73
v dome - vlastná	4	1,87
mimo domu - z verejnej siete	1	0,47
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	0	0
nezistený	2	0,93
Domy spolu	214	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Až 57 domov bolo napojených na septik (26,64 %). Vybudovanú domácu čističku nemal žiaden dom. Bez kanalizácie bolo 29 domov (13,55 %). Verejná kanalizačná sieť má v obci pokrytie 58,88 %.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	57	26,64
prípojka na kanalizačnú sieť	126	58,88
domáca čistička odpadových vôd	0	0
bez kanalizácie	29	13,55
nezistený	2	0,93
Domy spolu	214	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2025 bol ich počet 23.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fyz. osoby – podnik.	24	27	26	24	23	26	22	26	26	28	24
Živnostníci	20	22	21	22	22	22	20	23	24	26	23

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 21 právnických osôb.

Z celkového počtu bolo 16 ziskových a 5 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci

o. Osrblie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Právnické osoby spolu	8	8	7	8	8	8	10	10	10	12	21
Práv. osoby ziskové	7	7	6	7	7	5	6	8	9	10	16
Práv. osoby neziskové	1	1	1	1	1	3	4	2	1	2	5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska pol'nohospodárskeho pôdneho fondu a pol'nohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Osrblie, ktorá je začlenená do okresu Brezno, kraj Banskobystrický. Celková výmera pol'nohospodárskej pôdy je 227,9 ha, z čoho orná pôda zaberá 22,4 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 192,5 ha. Celkový podiel pol'nohospodárskej pôdy na celkovej výmere mierne klesá (v desatinách). Podiel na celkovej výmere má pol'nohospodárska pôda 9,48 %.

Výmera pol'nohospodárskej pôdy v obci Osrblie											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
% z celkovej výmery	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5	9,5
Pol'nohosp. pôda	228,8	228,8	229,2	229,2	229,2	229,1	229,1	228,4	228,4	227,9	227,9
- orná pôda	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	23,3	22,8	22,8	22,4	22,4
- záhrada	13,2	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	13,1	13,0	13,0	13,0	13,0
- trvalý trávny porast	192,4	192,4	192,8	192,8	192,8	192,8	192,8	192,5	192,5	192,5	192,5

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky a viacročné krmoviny.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Zrniny spolu	4,06	3,63	4,15	4,19	3,79	4,02	4,45	4,51	3,81	4,64	2,87
Obilniny	4,06	3,63	4,15	4,21	3,79	4,02	4,5	4,54	3,83	4,64	2,94
Olejniny	3,85	1,53	1,89	2,08	1,98	1,96	1,95	1,93	2,24	4,17	2,79
Zemiaky	11,75	8,49	12,33	8,76	9,18	7,22	9,06	15,21	9,11	11,65	12,47
Viacročné krmo.	4,59	4,71	5,86	5,41	5,87	5,39	5,64	5,04	2,96	7,03	8,42

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Živočíšna výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Brezno. Z hľadiska živočíšnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov oviec, hovädzieho dobytku a hydiny.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. Brezno	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A	34,7	31,3	32,7	32,7	34,7	34,4	35,7	37,4	37,0	38,4	37,4
B	16,0	15,2	15,1	14,6	15,0	16,0	17,7	19,6	20,0	19,7	19,0
C	98,4	82,2	85,1	87,0	88,3	81,6	86,0	78,2	82,4	87,6	76,4
D	37,5	34,9	35,0	34,5	36,2	31,1	4,9	6,6	4,9	4,0	3,0
E	2632,1	658,7	2781,7	2577,3	714,8	734,0	-	-	-	-	-
F	622,3	588,3	613,6	611,1	638,4	655,6	-	-	-	-	-

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ. p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 (v znení č. 567/2001 Z. z., 184/2002 Z. z., 543/2002 Z. z.(nepriamo), 103/2003 Z. z., 596/2003 Z. z.(nepriamo) prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach

vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nenachádza materská škola, ani základná škola. Deti navštevujú materskú a základnú školu v Hronci.

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., 120/2024 Z. z., **295/2024 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., 249/2022 Z. z., 114/2022 Z. z., 249/2022 Z. z., 256/2022 Z. z., 8/2023 Z. z., 146/2023 Z. z., 205/2023 Z. z., 309/2023 Z. z., 106/2024 Z. z., 161/2024 Z. z., 248/2024 Z. z., 292/2024 Z. z., **366/2024 Z. z.**) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom obce Osrbliie. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese Brezno.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Brezno	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet zariadení	16	17	17	16	15	15	14	14	14	14	14
P.m. k 31.12 spolu	578	586	629	529	510	503	466	487	487	487	487
P.m. v zar. pre seniorov	103	125	127	133	133	164	132	163	163	163	163
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	294	288	339	333	329	294	291	279	279	279	279
P.m. v d. soc. služ. pre PDE	24	18	18	20	17	14	12	14	14	14	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2026

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008.

Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovací služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Názov	Obec Osrbliie
Adresa sídla	Stredná 230/38, 97645 Osrbliie
IČO	00313661
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Sociálna služba

ID sociálnej služby 1117793

Druh sociálnej služby opatrovateľská služba

Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe

Miesto poskytovania	Osrbliie
Kapacita	-
Poskytovaná od	29.05.2023
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	26.05.2023

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobo udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
individuálna poskytovanie sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
legitimácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
konceptný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnu technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Obec nemá zriadený svoj zdravotný obvod. V obci sa žiadne zdravotnícke zariadenie nenachádza. Obyvatelia môžu navštevovať zdravotné stredisko v Hronci, Valaskej, Podbrezovej, prípadne vyššiu zdravotnú starostlivosť v okresnom meste Brezno.

2.13. ŠPORT

Obyvatelia majú v obci dobré možnosti športového vyžitia. V obci je vybudované len futbalové ihrisko a menšie hracie plochy. V obci je činný športový futbalový klub. Obec vybudovala pre menšie ihrisko pre menšie vekové ročníky. V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku, poľovníctvo. Najväčšie zastúpenie reprezentuje populárny biatlonový šport, ktorý má v Osrblí trvalé miesto a podporu všetkých obyvateľov. Areál funguje pod názvom Národné biatlonové centrum a Slovenský zväz biatlonu v ňom vytvára materiálno-technické aj športové podmienky pre tréning v lete i v zime. Areál je dejiskom organizovania všetkých vrcholových medzinárodných podujatí v biatlone na Slovensku. V roku 1997 sa tu konali Majstrovstvá sveta v biatlone (PHRSR, 2016).

Národné biatlonové centrum Osrblie

biatlonový areál Osrblie Biatlonový areál je súčasťou obce Osrblie, ležiacej medzi horami Slovenského rudohoria, neďaleko od kultúrneho, spoločenského a administratívneho centra Horehronia mesta Brezna a 20 km od vyhládaných turistických centier Nízkych Tatier – Juh. Majiteľom areálu je Slovenský zväz biatlonu. Je to jediný biatlonový areál na Slovensku, kde je možné organizovať medzinárodné a národné súťaže v biatlone. Zabezpečujeme tu optimálne tréningové podmienky pre aktívnych športovcov, amatérov a širokú športovú verejnosť počas celého roku. Biatlonový areál Osrblie bol zaradený v roku 2001 do Národného programu rozvoja športu a v súčasnosti patrí medzi areály s mimoriadnym prínosom pre obyvateľov Slovenska a pre rozvoj cestovného ruchu na Horehroní (15.3.2026, https://www.osrblie.sk/narodne-biatlonove-centrum-osrblie-oznam/mid/510942/.html#m_510942).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňačka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich

	ženy	muži	priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

Kultúrne podujatia obce a jej obyvateľov sa realizujú v miestnom kultúrnom dome. Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely. V obci sa organizujú aj kultúrne podujatia. Obyvatelia si život spestrujú rôznymi kultúrnymi a športovými aktivitami. Najmä pre deti i mládež sa konajú rôzne táboráky, požiarne cvičenia, športové dni a samozrejme pre všetkých tanečné zábavy. Nechýbajú ani fašiangové sprievody, stavania „máje“, mikulášske posedenia.

Kultúrne pamiatky

V obci sa nachádza Rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie s drevenou plastikou z druhej polovice 15. storočia. V lokalite Tri vody pri Osrblí stojí najstaršia vysoká pec v Uhorsku postavená v roku 1795. V zalesnenej doline pod masívom Ľubietovského Vepra, pri obci Osrblie na strednom Slovensku, sa nachádza prvá vysoká pec v Uhorsku. Vo vysokej peci, ktorá ako palivo používala drevené uhlie, sa vyrábalo surové železo. V železiarni na Troch vodách odlievali rúry, kachle, železný riad ako aj delové gule. V rokoch 1867 až 1868 celý komplex zmodernizovali a prestavali na vyššiu kapacitu. Železiareň v roku 1882 vyhorela a neskôr ju rozobrali. Časť pece sa našťastie zachovala a jej 8,5 m vysoký plášť zakonzervovali (15.3.2026, <http://slovakia.travel/vysoka-pec-tri-vody-pri-osrblí>).

1. HASIČŇA Osrblie, Stredná č. 89 Budova bývalej hasične, postavená v r.1932
2. RUČNÁ HASIČSKÁ STRIEKAČKA -KEIGER Osrblie, Stredná č.89 Pochádza z r.1934
3. TOVÁREŇ NA VÝROBU MUNÍCIE Osrblie , Červená Jama Továreň na výrobu munície, streliva a opravu zbraní, ktorá bola postavená v r.1944 počas II. svetovej vojny
4. PAMÄTNÉ MIESTO SNP Osrblie, Červená Jama Slávnostne odhalenie pomníka v r.1975 pri príležitosti osláv SNP
5. POMNÍK PADLÝCH V SNP Osrblie, Tri Vody Pomník padlých počas SNP slávnostne odhalenie v r.1971
6. POMNÍK PADLÝCH RUMUNOV Osrblie, Tajchová Pomník padlých rumunských vojakov počas II. svetovej vojny, pochovaní sú štyria vojaci v spoločnom hrobe. Odhalenie pamätníka v r.1979
7. POMNÍK PADLÝCH Osrblie, Stredná Pomník padlých počas I., a II. svetovej vojny , slávnostne odhalený v r.1969 počas 25. výročia SNP

8. PAMÄTNÁ TABUĽA Osrbliie, Dolná č.52 Pamätná tabuľa - rod. dom bol prepádnutý fašist. armádou, kde bol zastrelený občan a nadporučík partizán. skupiny, dňa 27.12.1944
9. KAPLNKA SVÄTEJ TROJICE Osrbliie, Horná ulica Postavená v roku v r. 1813
10. KRÍŽ NA ŠTOMPVEJ SKALE Osrbliie, Štomp Drevený kríž postavený a vysvätený nad obcou Osrbliie ako memento i symbol ochrany pred živlom – „veterná smršť“, ktorá sa prehnala cez našu obec, dňa 8.7.1996 a zanechala veľké škody na majetkoch (15.3.2026, <https://www.osrbliie.sk/-zakladne-informacie.html>).

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpodčítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

Priamo v obci sa nachádzajú ubytovacie zariadenie. Ubytovanie je možné priamo v biatlonovom areáli. Zrekonštruovaný hotel ponúka možnosť využitia počas celého roka na rôzne aktivity a trávenie letnej i zimnej dovolenky. Ďalšie možnosti ubytovania v obci sú v súkromí – v penziónoch, apartmánach a privátoch (15.3.2026, <http://www.osrbliie.sk/historia-obce/>).

Hotel Zerrenpach: celková kapacita 108 - 116 lôžok typu Klasik, Panoráma, Business, Economy a Lux***, Izby 2-lôžkové, 3-lôžkové a 4-lôžkové, Každá izba je vybavená TV, telefónom a vlastnou kúpeľňou s WC, Apartmány sú vybavené obývacou časťou, spálňou, TV so satelitom, telefónom a kúpeľňou s WC, Nočný Bowling Pub, Posilňovňa, Zerrenlandiu s plážovým volejbalom, altánkom a detským športovo-zážitkovým detským ihriskom, minigolfom a exteriérovým maxi-šachom, Detský kútik, Vonkajší altánok (80 miest), Letná kolibka (20 miest), Kongresovú sálu s kapacitou pri školskom sedení 115 miest, Banketovú miestnosť s maximálnou kapacitou 38 miest, Vlastnú reštauráciu s letnou terasou (široká ponuka jedál, v lete gril party, pizza pec na drevo), Prízemie a reštaurácia sú bezbariérové (15.3.2016, <http://www.zerrenpach.sk/uvod/hotel-zerrenpach-ponuka/>).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY

Priamo v obci sa nachádza stravovacie zariadenie v tunajšom hoteli Zerrenpach.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Cestový ruch v obci je spojený s bohatou športovou tradíciou ako aj s kultúrne historickými pamiatkami. Pamiatkou na významnú železiarsku históriu obce sú zvyšky vysokej pece vykurovanej dreveným uhlím z roku 1795 v lokalite Tri Vody. Názov Tri Vody je odvodený od sútoku troch potokov z dolín Gazdovej, Prostrednej a Hámornej, ktoré sa zlievajú do jedného potoka nazývaného Osrblianka. Sakrálnou pamiatkou obce je rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie s drevenou plastikou z druhej polovice 15. storočia (Panna Mária s Ježiškom), ktorá pochádza z pôvodného dreveného kostolíka. Bol prestavaný v roku 1935 zo staršieho sakrálneho objektu. Návštevníkov obce určite zaujme aj pôvodná ľudová architektúra v podobe malebných dreveníc. V roku 1996 zasiahla obec silná veterná smršť, ktorá spôsobila obrovské škody na okolitých lesoch a majetkoch. Na pamiatku a ochranu pred ničivou silou prírody postavili členovia Dobrovoľného hasičského zboru kríž na vrchu Štompová skala. Príroda ponúka možnosti letnej i zimnej turistiky a v jej okolí sú vybudované chodníky pre peších k studničkám a prameňom, cyklistické trasy. Novodobú históriu obce reprezentuje populárny biatlonový šport, ktorý má v Osrblí trvalé miesto a podporu všetkých obyvateľov. Areál funguje pod názvom Národné biatlonové centrum a Slovenský zväz biatlonu v ňom vytvára materiálo-technické aj športové podmienky pre tréning v lete i v zime. Areál je dejiskom organizovania všetkých vrcholových medzinárodných podujatí v biatlone na Slovensku. V roku 1997 sa tu konali Majstrovstvá sveta v biatlone. Ubytovanie je možné priamo v areáli. Zrekonštruovaný hotel ponúka možnosť využitia počas celého roka na rôzne aktivity a trávenie letnej i zimnej dovolenky. Ďalšie možnosti ubytovania v obci sú v súkromí – v penziónoch, apartmánach a privátoch (15.3.2026, [www.osrblie .sk](http://www.osrblie.sk)).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

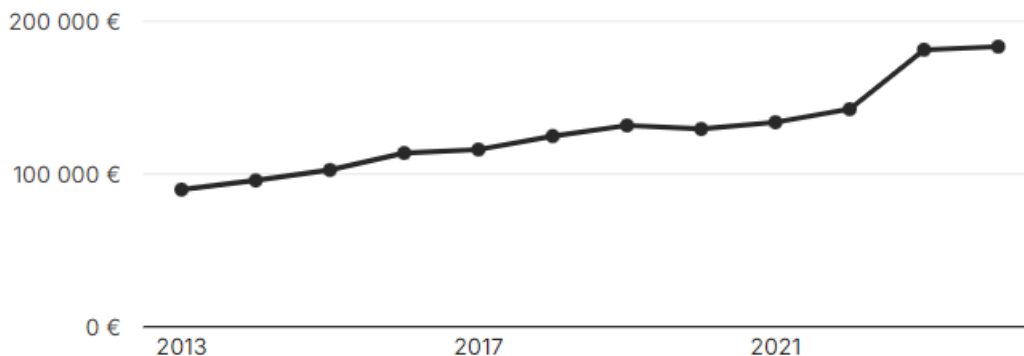
Spolu za rok 2024

Štruktúra príjmov

Spolu	236 696 €		
názov	suma	podiel z celku / podiel v rámci skupiny	priemer obcí
Daňové príjmy	183 287 €	77 %	39 %
Dane z príjmov a kapitálo....	107 987 €	59 %	81 %

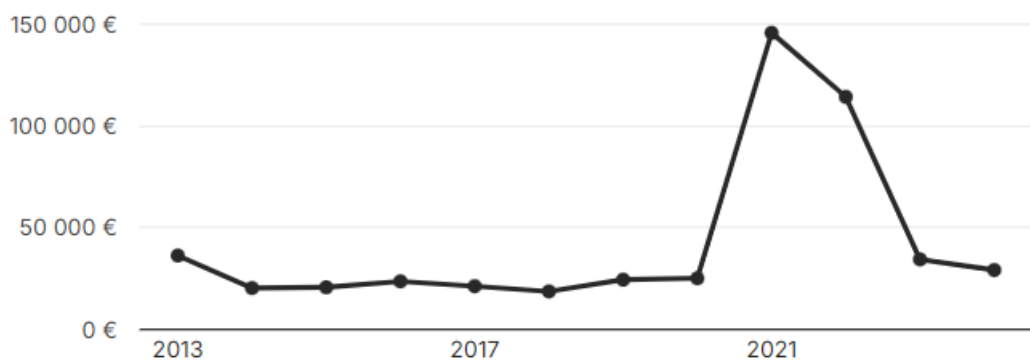

Dane z majetku	62 599 €	34 %	11 %
Dane za tovary a služby	12 701 €	7 %	
8 %			

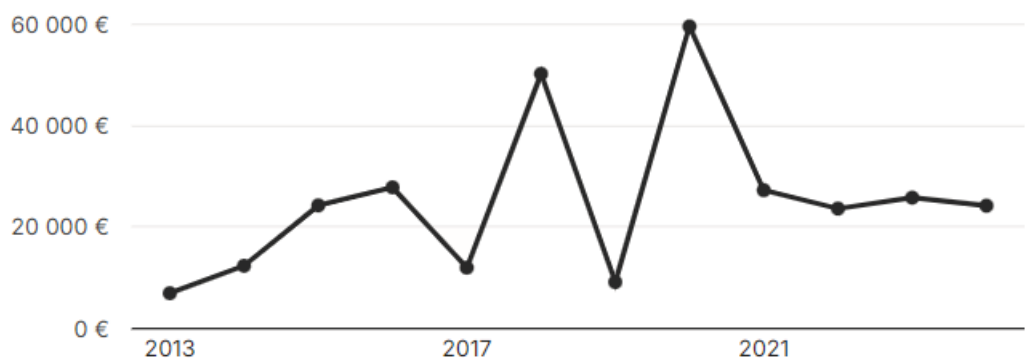
Obrázok: Vývoj daňových príjmov v obci Osrblie
Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Nedaňové príjmy	29 187 €	12 %	9 %
Príjmy z podnikania a z...	22 116 €	76 %	26 %
Iné nedaňové príjmy	3 738 €	13 %	11 %
Administratívne poplatky a ..	3 333 €	11 %	52 %

Obrázok: Vývoj nedaňových príjmov v obci Osrblie
Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Granty a transfery	24 221 €	10 %	41 %
Tuzemské bežné grant...	24 221 €	100 %	98 %

Obrázok: Vývoj grantov a transferov v obci Osrblie
Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

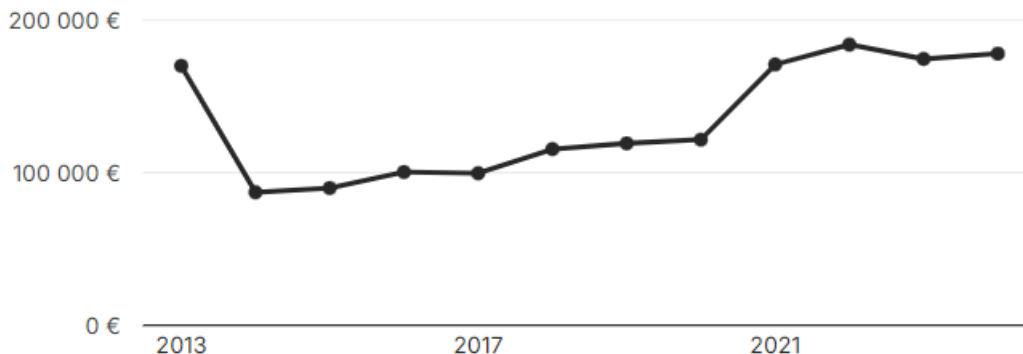
Ekonická klasifikácia

Štruktúra výdavkov

Spolu 236 357 €

názov	suma	podiel z celku /podiel v rámci skupiny	priemer obcí
Všeobecné vere...	177 986 €	75 %	26 %
Výkonné a zákonodarné ...	175 039 €	98 %	87 %
Všeobecné verejné služ....	2 947 €	2 %	2 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na všeobecné verejné služby v obci Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

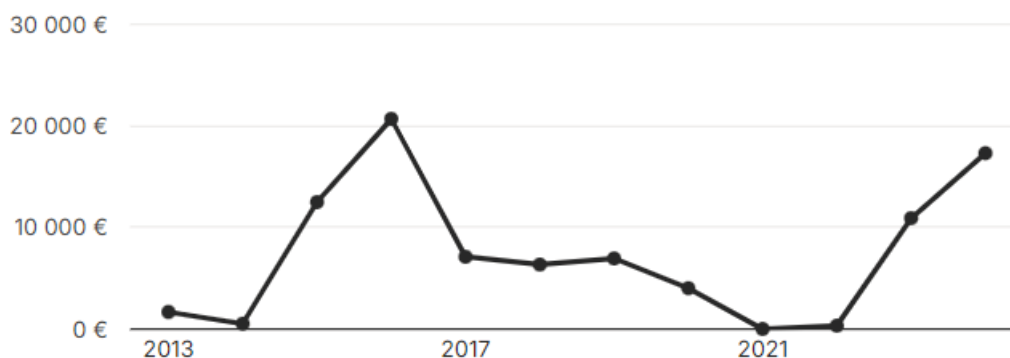
Ochrana životného ...	17 726 €	7 %	6 %
Nakladanie s odpadmi	14 468 €	82 %	60 %
Nakladanie s odpado...	3 258 €	18 %	34 %

Obrázok: Vývoj výdavkov ochranu životného prostredia v obci Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Sociálne zabezpečenie	17 310 €	7 %	4 %
Staroba	15 246 €	88 %	49 %
Sociálna pomoc občanom	2 000 €	12 %	28 %
Nezamestnanosť	64 €	0 %	1 %

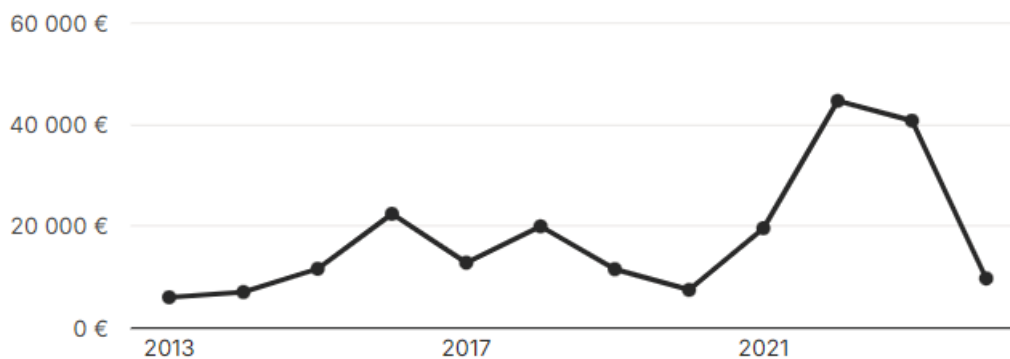

Obrázok: Vývoj výdavkov na sociálnu oblasť v obci Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

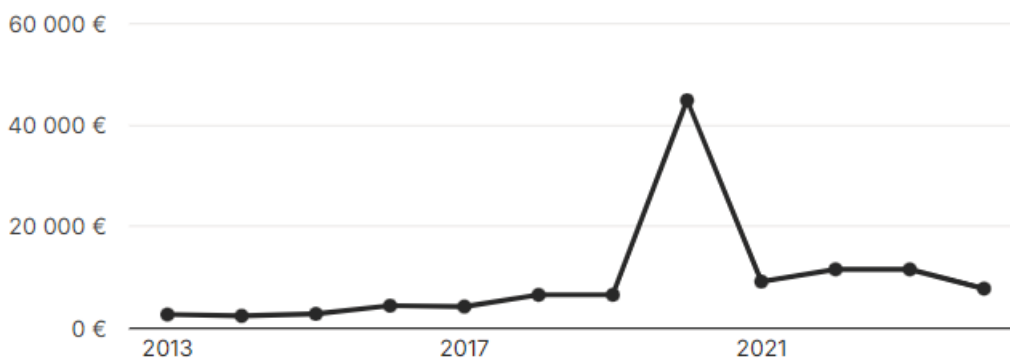

Rekreácia, kultúra ...	9 763 €	4 %	5 %
Kultúrne služby	4 605 €	47 %	52 %
Rekreačné a športové služby	4 129 €	42 %	31 %
Náboženské a iné spoloč...	910 €	9 %	12 %
Vysielacie a vydava...	119 €	1 %	2 %

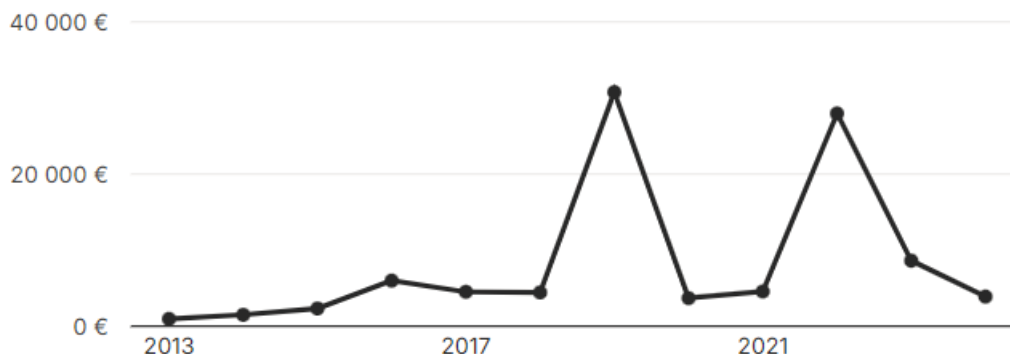
Obrázok: Vývoj výdavkov na rekreáciu, kultúru, ... v obci Osrblie
 Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Bývanie a občiansk...	7 812 €	3 %	7 %
Verejné osvetlenie	5 229 €	67 %	13 %
Rozvoj obcí	2 583 €	33 %	52 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na bývanie v obci Osrblie
 Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Verejný poriadok...	3 881 €	2 %	1 %
Ochrana pred požiarimi	3 881 €	100 %	52 %

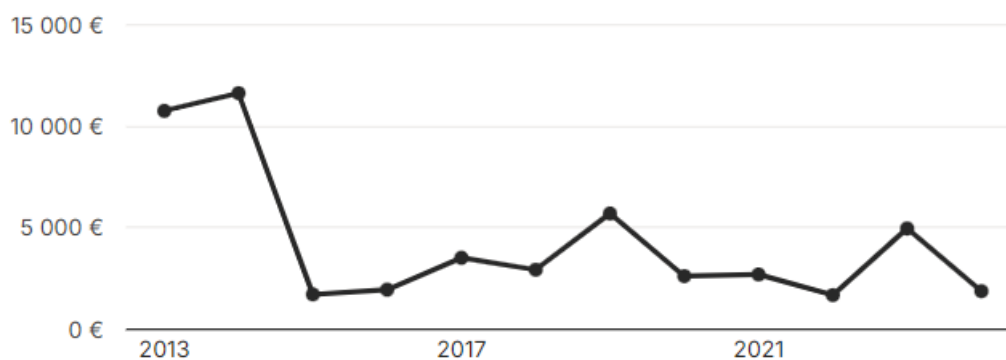

Obrázok: Vývoj výdavkov na poriadok v obci Osrblie
 Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Ekonomická oblasť	1 879 €	1 %	4 %
Ťažba, výroba a výstavba	1 600 €	85 %	17 %

Doprava 279 € 15 % 56 %

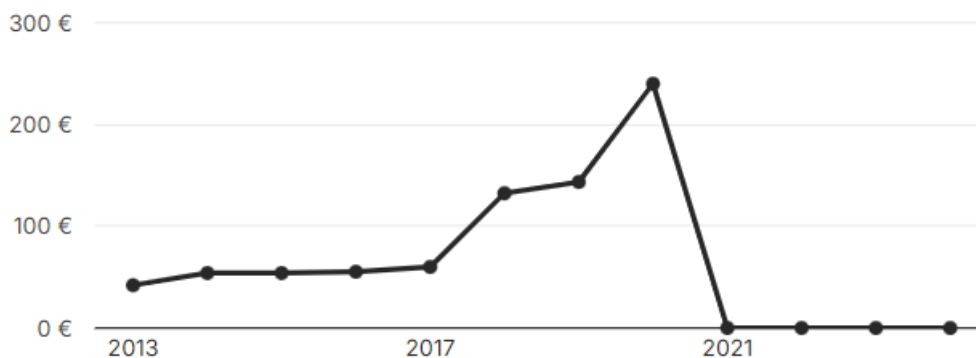

Obrázok: Vývoj výdavkov na ekonomickú oblasť v obci Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Obrana 0 € 0 % 0 %

Civilná ochrana 0 € 0 % 100 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na obranu v obci Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Zdravotníctvo 0 € 0 % 0 %

Ústavná zdravotná ... 0 € 0 % 0 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na zdravotníctvo v obci Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Finančné zdravie obce Osrblie

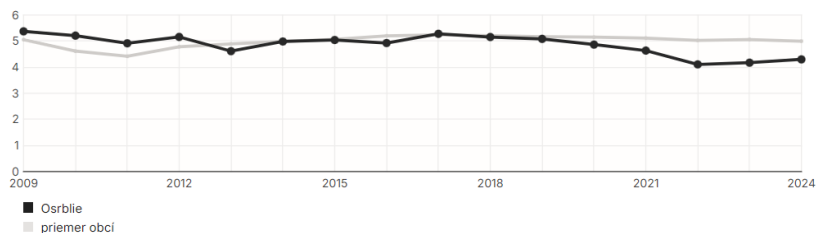
Celkové skóre finančného zdravia obce Osrblie sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %. Obec Osrblie dosiahla skóre **4,3**.

Historický vývoj

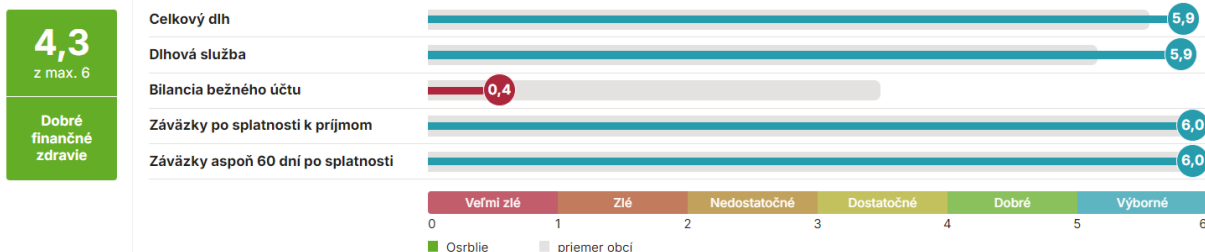
Celkové skóre finančného zdravia obce / VÚC sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %.

Poznámka: Na výpočet skóre týchto piatich zložiek finančného zdravia sa používa iný postup ako na výpočet pôvodných indikátorov, postup výpočtu je však odvodený od skóre indikátorov finančnej stability. Viac informácií možno nájsť v sekcii Metodika.

Obrázok Vývoj finančného zdravia obce Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Obrázok Aktuálny stav finančného zdravia obce Osrblie

Zdroj: 15.3.2026, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Osrblie je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Osrblie. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Hronec
Sídlo pracoviska daňového úradu	Brezno
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Podbrezová
Sídlo Okresného súdu	Brezno
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Brezno
Sídlo pracoviska okresného úradu	Brezno
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Brezno
Sídlo Okresného úradu životného prostredia	Brezno
ŠÚ SR	

2.20 BEZPEČNOSŤ

Prácu polície v obci Osrblie v súčasnej dobe zabezpečuje pre občanov OO PZ Podbrezová Sládkovičová 7709 976 81 Podbrezová. Táto činnosť je upravená nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje činnosť obvodných oddelení Policajného zboru. Pri uskutočňovaní svojho poslania plní obvodné oddelenie úlohy najmä na úseku: ochrany verejného poriadku, boja proti trestnej činnosti odhaľovania a objasňovania priestupkov, odhaľovania a objasňovania trestných činov, stálej služby s cieľom zabezpečiť akcieschopnosť a potrebný kontakt s verejnosťou, obchádzkovej služby s

cieľom zabezpečiť plnenie základných úloh policajného zboru. Oznamuje sa: narušenie verejného poriadku, spáchanie priestupku na nich alebo ich majetku, skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin na nich alebo na ich majetku, nezvestnosť osoby, krádež dokladov a evidenčných čísel motorových vozidiel, rušenie občianskeho spolužitia. Do pôsobnosti oddelenia spadajú nasledujúce samosprávy: obec Podbrezová a obce Valaská, Hronec, **Osrbliie**, Dolná Lehota, Horná Lehota, Nemecká, Ráztoka.

V obci nie je zriadená aj obecná polícia. Obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. Obecnú políciu zriaďuje a zrušuje obec všeobecne záväzným nariadením. Náčelníka (veliteľa) obecnej polície na návrh starostu vymenúva a odvoláva obecné zastupiteľstvo. Úlohy obecnej polície plní v obciach, ktoré sú mestami mestská polícia. Činnosť obecnej polície upravuje Zákon Slovenskej národnej rady č. 564/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Medzi hlavné úlohy obecnej polície patrí: zabezpečovať verejný poriadok v obci Osrbliie, chrániť majetok obce a občanov pred poškodením, zničením alebo zneužitím, dbať na ochranu životného prostredia v obci, dbať na dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach a na iných verejných priestranstvách alebo verejne dostupných miestach, vykonávať všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu, ukladať a vyberať v blokovaní pokuty za priestupky ustanovené osobitným predpisom a tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposlúchnutím zákazu, ktorý vyplýva z miestnej úpravy cestnej premávky, oznamovať príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti obce.

Obec v blízkej budúcnosti neplánuje zriadiť obecnú políciu.

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Osrbliie je súčasťou Vyššieho územného celku Banská Bystrica. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Banskobystrický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci, viac stagnujúci, s dlhodobou nadpriemernou mierou nezamestnanosti, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a nízko konkurencieschopný región SR mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou. Podľa stupňa urbanizácie sa radí do skupiny ostatný vidiecky región (53,5 % mestského obyvateľstva). Aj v tomto kraji sa výrazne prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Najviac zamestnaných v kraji je v priemysle (okolo 31 %) a vo verejnej správe a v školstve (spolu takmer 27 %). Nezamestnanosť v tomto kraji je vysoko nad priemerom SR i EÚ 27. V prípade BBK bude nevyhnutné vytvárať pracovné príležitosti najmä pre ekonomicky aktívne obyvateľstvo, ktoré dochádza za prácou do iných regiónov (približne 10 000). Prioritou je riešenie dlhodobej nezamestnanosti a zamestnanosti rómskej populácie. Pre udržateľnosť investícií a maximalizáciu prínosu investície pre regionálnu ekonomiku je rozhodujúcim faktorom existencia vhodných ekonomických štruktúr schopných naplniť požiadavky investorov v oblasti dodávok pre produkciu. V investičnej (prípravnej) aj operačnej (výrobnej) fáze realizácie investícií z hľadiska počtu dominuje zapojenie domácich dodávateľov. Prevažne ide o podniky lokalizované mimo daného okresu. Z hľadiska objemu dodávok v investičnej fáze síce podniky väčšinu svojich dodávok získavajú od dodávateľov zo Slovenska, ale vo fáze výroby už väčšina dodávok prichádza zo zahraničia. Napriek významnému podielu investícií do vedomostne menej náročných odvetví a z časti obmedzenému vplyvu multiplikačných efektov, regionálna ekonomika môže reálne profitovať z transferu technológií, zvýšenej zamestnanosti a rozvoja kvalifikácie pracovnej sily. Priemysel je v regióne rozložený nerovnomerne. Dosahuje vysokú koncentráciu na severe kraja, kde sídlia najproduktívnejšie odvetvia ekonomiky - hutnícky, strojársky, automobilový, drevársky, farmaceutický a polygrafický priemysel. V južnej časti majú základňu potravinársky priemysel a ostatné odvetvia komplementárne k poľnohospodárstvu. Celkom možno očakávať, že BBK má šancu si len vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu. Bude sa však len veľmi pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať doterajší

priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať turizmus. BBK má silný inovačný potenciál len v dvoch mestách – Banská Bystrica a Brezno. Pomaly sa zvyšuje výkonnosť v oblasti turizmu. Vidiecke oblasti sú na ceste k transformácii, pomáhajú im nástroje na vyrovnávanie regionálnych rozdielov – predovšetkým diverzifikácia hospodárskej činnosti. Identita/špecifickosť sídiel a subregiónov je zachovaná a dobre využívaná v prospech kvalitných miestnych produktov napr. lazy. Prírodné zdroje BBK sú bohaté a rôznorodé. Veľký význam majú lesy, zdroje minerálnych a termálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj disponuje veľkým podielom chránených území.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že BBK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v pôdohospodárstve, nízkom príleve PZI a podpore domácich investorov a využívaní vysokovzdelanej pracovnej sily, vytváraním pracovných miest v sektore služieb. Dôsledkom toho je jeho slabá konkurencieschopnosť poľnohospodárstva a celkové ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu založenej hlavne na energeticky náročnej výrobe. V porovnaní so svetovými trendmi a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie BBK nízka a pre budúci rozvoj nedostatočná.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda BBK je tvorená najmä jeho prírodným a kultúrohistorickým bohatstvom, atraktívnou vidieckou krajinou vrátane potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, obnoviteľných zdrojov energie a agroturistiky.

Strategické ciele:

1. doprava a zvyšovanie dostupnosti a atraktivity územia (integrovaná doprava),
2. rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov prostredníctvom informatizácie verejnej správy a podporou projektov v oblasti e-služieb,
3. poľnohospodárstvo, lesníctvo a rozvoj vidieka,
4. inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu v rozhodujúcich sektoroch a pri využívaní obnoviteľných zdrojov energie.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využitia domácich regionálnych zdrojov,
- zvýšenie zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach a v oblasti nových technológií,
- zvýšenie dostupnosti a atraktivity regiónu nielen z pohľadu domácich a zahraničných investorov, MSP, ale aj miestneho obyvateľstva a zvýšenie podielu ekologickej (integrovanej) dopravy,
- zvýšenie výkonnosti najmä v oblasti turizmu, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, drevospracujúceho priemyslu.

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie a výstavbu (materská škola, kanalizačná sieť, bytová výstavba, miestne komunikácie, ...).

rok 2014

rok 2015

rok 2016

rok 2017

rok 2018

rok 2019

rok 2020

rok 2021

rok 2022

rok 2024

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Osrblie nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

Matica príležitostí				Matica rizík			
Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia			
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégie snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je

niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Osrblie a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
- rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce, - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 227,9 ha katastra obce, - cca. 2124,1 ha lesných pozemkov, - 16 podnikateľské subjekty – právnická osoba, - celkovo 24 podnikateľských subjektov fyzické osoby, - lesné hospodárstvo s dlhoročnou tradíciou, - exstencia ubytovacích zariadení, - existencia stravovacích zariadení, - 2 predajne potravinárkeho tovaru, - 2 predajne nepotravinárskeho tovaru, - bohatá biatlonová tradícia,	- nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Brezna, - vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - slabá dostupnosť krajského mesta Banská Bystrica, - absentujúca železničná doprava priamo v obci, - nízky počet mladých ľudí, - nedobudovaná infraštruktúra v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia
- orientovanie sa na výrobu bez negatívnych účinkov na životné prostredie, - vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce, predovšetkým pre miestne pracovné sily, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,	- pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 11	Stratégia WO 12 7 5
T hrozby	Stratégia ST 5	Stratégia WT 6

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Problémom obce je nízky počet obyvateľov a nevybudovaná podnikateľská základňa.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------

- prechádzajúca cesta III/2377 zabezpečuje rýchlu dostupnosť okresného mesta Brezno, ako aj spádovej obce Podbrezová, - vybudovaná sieť miestnych komunikácií, - hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Banská Bystrica, - dobré pokrytie obce zastávkami SAD, - dostatok parkovacích miest v centrálnej časti obce,	- potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty III (Osrbliie – Hronec), - zlý technický stav mosta medzi Novou a Anderlovou ulicou, - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III, - nevyhovujúci stav autobusovej zastávky, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia, - neodstatčná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,
Príležitosti	Ohrozenia
- revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie peších a cyklistických prepojení za účelom efektívneho prepojenia s ostatnými časťami obce a prírodnými hodnotami, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5	8 Stratégia WO 3
T hrozby	Stratégia ST 9	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia ST - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia 1 cintorína, - existencia priestorov pre rozšírenie miestneho cintorína, - dobré pokrytie územia verejným osvetlením, - obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, - vybudovaný verejný vodovod s vlastným zdrojom pitnej vody (96,73 %), - existencia plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“, - existencia plôch IBV v lokalite „Novej ulice“, - existencia plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou,	- nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov – Orange, T - mobile, O2, - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia – vysoká ekonomická náročnosť, - nevyhovujúci stav domu smútku, - nevybudovaná rozvodná sieť plynu, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - potrebná dostavba vodovodnej siete na Novej ulici, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia

- rekonštrukcia verejného osvetlenia (LED) a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia elektrickej rozvodnej siete – uloženie do zeme, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk,
---	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 8	11 Stratégia WO 4
T hrozby	Stratégia ST 4	4 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - zavedený separovaný zber v obci, - skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, - fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, - na 58,88 % vybudovaná splašková kanalizačná sieť s COV,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť (Dolná a Horná ulica), - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka Osrblianka, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
- výstavba obecného kompostoviska, - dostavba splaškovej kanalizačnej siete, - výstavba zberného dvora pre separovaný zber a obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- ohrozená kvalita povrchových vôd potoka, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 6	11 Stratégia <i>WO</i> 3 9
T hrozby	Stratégia <i>ST</i> 8	Stratégia <i>WT</i>

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WO – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, - prechádzajúce hydrické koridory - Osrblianka, - príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická miera zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvolnenosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), - obec Osrblie sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, - prítomnosť lokality NATURA 2000 CHKO Poľana,	- nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - na vodnom toku mimo centrum obce nie sú vybudované regulačné objekty, - nedobudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, - potreba čistenia koryta potoka Osrblianka, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,
Príležitosti	Ohrozenia
- regulácia koryt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 7	12 Stratégia <i>WO</i> 3 5

T hrozby	Stratégia ST	9	Stratégia WT

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Banskobystrickom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), - organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, - zabezpečená opatrovateľská služba,	- absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotného strediska – najbližšie v obci Hronec, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti, - nevyhovujúci stav bytového fondu,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - výstavba nájomného bytového domu, - založenie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosť sociálnych služieb pre klienta,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	8 Stratégia WO
T hrozby	5 Stratégia ST	2 7 Stratégia WT

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WT* – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Brezno.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia poľovníckych revírov, - možnosti rozvoja turistiky, - existencia futbalového ihriska, - existencia športového klubu, - rozostavaný biatlonový areál, - dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu, - vybudované detské ihrisko,	- absencia materskej a základnej školy v obci, - nízky a klesajúci počet detí, - nedostatočný a stále sa znižujúci počet obyvateľov v predproduktívnom veku, - nedobudovaný areál biatlonu,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Osrblie, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - rekonštrukcia infraštruktúry vzdelávania, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia <i>SO</i> 7	4 Stratégia <i>WO</i> 5
T hrozby	Stratégia <i>ST</i> 3	Stratégia <i>WT</i> 7

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie *ST* – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
---------------	---------------

- dlhoročná história obce, tradície, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, vysoká pec), - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu, - existencia priestorov pre uskutočňovanie kultúrnych aktivít v novovybudovaných priestoroch areálu biatlonu,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - absencia verejnej knižnice (zrušená v minulých rokoch), - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry v zmysle pôvodného štýlu, dovybavenie interiérov, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zoslabovanie tradičného vnímania obce Osrblie, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond, - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 11 4 6 1	Stratégia WO 7
T hrozby	Stratégia ST 7	Stratégia WT

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
- bohaté kultúrne dedičstvo, - prírodné krásy v okolí obce, - lokalita NATURA 2000 CHKO Poľana, - veľký počet povrchových prírodných útvarov, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - existencia poľovníckeho revíru, - existencia vysokej pece,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyhovujúci stav a znečistenie kúpaliska, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kancelárkami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

- existencia hotela a 3 penziónov, - existencia stravovacieho zariadenia, - dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu,	
Príležitosti	Ohrozenia
- dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Osrbliie v rámci regionálnych štruktúr, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - cezhraničná spolupráca, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty,	- pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít v mikroregióne a okolí, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - zanedbaný a chátrajúci pamiatkový fond,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 9 6 5	Stratégia WO 7
T hrozby	12 Stratégia ST 3	Stratégia WT

Obec disponuje určitým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostupný kvalitný digitálny obsah,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	6 Stratégia SO 1 Stratégia WO	1 4
T hrozby	3 Stratégia ST	5 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
- prístup na internet v budove obecného úradu, - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušenie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5 Stratégia WO	9
T hrozby	2 Stratégia ST	5 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a WT – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Osrblie a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Osrblie patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nevybudovaná vodovodná a kanalizačná sieť, absentujúca plynofikácia, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti dodávok vody, odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Osrblie vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE OSRBLIE.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Osrblie. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Osrblie a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHRSR BBSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Osrblie poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerieť ako na nerovnosti, neoddôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Osrblie je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň čiastočné riešenie.

Obec Osrblie je súčasťou vyššieho územného celku Banská Bystrica. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Osrblie:

Hlavné disparity BBK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;
- nevyužitý potenciál pestovania rôznych kultúrnych plodín pre oblasť energetiky a ekologického poľnohospodárstva;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v rozhodujúcich odvetviach;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne, nízka orientácia na PZI do odvetví s vyššou pridanou hodnotou;
- nízky rast produktivity práce v priemysle;
- v službách
 - nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania;
 - podpriemerný podiel služieb na regionálnom HDP;
 - nevyužitý potenciál turizmu – kúpeľníctvo, chránené územia a lazy;
- v technickej infraštruktúre
 - nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia;
 - značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);
 - nedobudovaná nadradená vodovodná sieť v južných okresoch kraja a nízke % napojenie obyvateľstva na ČOV;
 - nedodržiavanie stanovených limitov a regulatívov;
 - relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny a budúcich obnoviteľných zdrojov energie;
 - nízka dopravná dostupnosť územia a „regionálna logistika“;
- v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
 - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra vo vybraných okresoch, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
 - postupný zánik strategicky významných študijných programov a odborov;
 - vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných;
 - nízka životná úroveň v južných okresoch;
 - nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
 - značný odliv pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
 - nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
 - nedostatočná propagácia regiónu a jeho komparatívnych výhod;
 - problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov.

Hlavné faktory rozvoja BBK:

- v pôdohospodárstve
 - dobrý produkčný poľnohospodársky potenciál v oblasti pestovania kultúrnych plodín, ovocinárstvo, špecifické regionálne plodiny;
 - lesné hospodárstvo – vysoké zásoby a ťažba dreva;
 - dôsledné uplatňovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky aj v chránených oblastiach;
- v priemysle
 - možnosť posilňovania exportu, silná exportná pozícia v odvetví hutníctva, drevospracujúceho, keramického a sklárskeho priemyslu;
 - budovanie vedecko-technologických parkov so zameraním na rozhodujúce odvetvia;
 - podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach, zvýšenie atraktivity pre prílev PZI;
 - možnosť rozvoja výroby nových produktov s vyššou pridanou hodnotou na báze obnoviteľných a nerudných nerastných surovín;
 - možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce
- v priemyselnej výrobe;
 - využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;
- v službách
 - atraktívny potenciál pre zvyšujúci sa záujem o turizmus, zameranie sa na kúpeľníctvo a vidiecky turizmus;
 - záujem regionálnej samosprávy o podporu podnikateľského a inovačného prostredia v regióne;
 - existujúce poradenské centrá pre rozvoj podnikateľského prostredia;
 - začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how, posilnenie spolupráce medzi vysokými školami a podnikateľským sektorom;
 - rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach, zvyšovanie dostupnosti služieb pre obyvateľstvo;
- v technickej infraštruktúre
 - možnosti využitia kombinovanej dopravy;
 - výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie Budapešť – Krakov;
 - dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia – veľká koncentrácia druhotných drevných surovín vhodných na energetické účely;
- v sociálno-spoločenskej infraštruktúre
 - dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
 - vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
 - možnosť vytvorenia kvalitného regionálneho systému celoživotného vzdelávania.

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Osrbliie v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
-----------------	------------------

+ rozsiahle plochy hospodárskych lesov v okolí obce, + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 227,9 ha katastra obce, + cca. 2124,1 ha lesných pozemkov, + 16 podnikateľské subjekty – právnická osoba, + celkovo 24 podnikateľských subjektov fyzické osoby, + lesné hospodárstvo s dlhoročnou tradíciou, + exotencia ubytovacích zariadení, + existencia stravovacích zariadení, + 2 predajne potravinárskych tovaru, + 2 predajne nepotravinárskych tovaru, + bohatá biatlonová tradícia,	- nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Brezna, - vysoká miera nezamestnanosti v produktívnom veku, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - slabá dostupnosť krajského mesta Banská Bystrica, - absentujúca železničná doprava priamo v obci, - nízky počet mladých ľudí, - nedobudovaná infraštruktúra v obci, - nízky počet obyvateľov v obci, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľov,
---	--

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prechádzajúca cesta III/2377 zabezpečuje rýchlu dostupnosť okresného mesta Brezno, ako aj spádovej obce Podbrezová, + vybudovaná sieť miestnych komunikácií, + hromadná doprava zabezpečená spoločnosťou SAD, a.s. Banská Bystrica, + dobré pokrytie obce zastávkami SAD, + dostatok parkovacích miest v centrálnej časti obce,	- potrebná rekonštrukcia miestnych komunikácií, - zlý technický stav cesty III (Osrblie – Hronec), - zlý technický stav mosta medzi Novou a Anderlovou ulicou, - nedobudované chodníky pozdĺž cesty III, - nevyhovujúci stav autobusovej zastávky, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - absencia priameho železničného spojenia, - neodstatčná zimná údržba cesty III triedy a miestnych komunikácií,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia 1 cintorína, + existencia priestorov pre rozšírenie miestneho cintorína, + dobré pokrytie územia verejným osvetlením, + obec pripojená na elektrickú rozvodnú sieť, + vybudovaný verejný vodovod s vlastným zdrojom pitnej vody (96,73 %), + existencia plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“, + existencia plôch IBV v lokalite „Novej ulice“, + existencia plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou,	- nevyhovujúce pokrytie signálom mobilných operátorov – Orange, T - mobile, O2, - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia – vysoká ekonomická náročnosť, - nevyhovujúci stav domu smútku, - nevybudovaná rozvodná sieť plynu, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - potrebná dostavba vodovodnej siete na Novej ulici, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - zlý technický stav telefónnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Osrblie na roky 2011-2015, + zabezpečený odvoz TKO, + zavedený separovaný zber v obci, + skládka TKO sa nachádza v blízkej vzdialenosti mimo katastra obce, + fungujúci systém odvozu a likvidácie komunálneho odpadu, + na 58,88 % vybudovaná splašková kanalizačná sieť s ČOV,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť (Dolná a Horná ulica), - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nedostatočne dobudované žľaby na odvádzanie povrchových vôd, - absencia vsakovacích jám pozdĺž miestnych komunikácií, - absencia technických opatrení na odvedenie prívalových vôd do recipientu potoka Osrblianka, - nevybudovaný zberný dvor pre separovaný zber, - nevybudované obecné kompostovisko, - nedostatočne využívaný separovaný zber – slabá

	- motivácia obyvateľov, - potrebné rozšírenie separovaného zberu o ďalšie komodity, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP,
--	--

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný, až znižujúci sa objem produkovaného odpadu, + prechádzajúce hydrické koridory - Osrblianka, + príjemné prostredie pre bývanie, zachovaná príjemná urbanistická mierka zástavby (pôdorysná štruktúra, pomerná rozvoľnosť zástavby, relatívne nízka zástavba, územné väzby medzi obytnou zástavbou a prírodným prostredím), + obec Osrbliie sa nachádza v unikátnom zoskupení prírodných krajinných daností vysokej ekologickej, prírodnej aj historickej hodnoty, + prítomnosť lokality NATURA 2000 CHKO Poľana,	- nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - na vodnom toku mimo centrum obce nie sú vybudované regulačné objekty, - nedobudovaná splašková a dažďová kanalizačná sieť, - potreba čistenia koryta potoka Osrblianka, - nedostatočne oddelená zeleň od spevnených plôch, - existencia čiernych skládok, - nedostatočná pravidelná estetická výsadba v rámci verejných priestranstiev a oddychových zón, - nedostatok oddychových zón pre aktívne trávenie voľného času, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - absencia povodňových máp,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + organizované malé obecné služby pre nezamestnaných, + zabezpečená opatrovateľská služba,	- absencia zariadenia pre seniorov, - absencia zdravotného strediska – najbližšie v obci Hronec, - absencia priestorov pre stretávanie sa obyvateľov v dôchodkovom veku, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - zhoršujúce sa podmienky pre bývanie v obci, - nedoriešená sociálna sieť, - nízky počet obyvateľov bráni rozvojovým aktivitám v tejto oblasti, - nevyhovujúci stav bytového fondu,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia poľovníckych revírov, + možnosti rozvoja turistiky, + existencia futbalového ihriska, + existencia športového klubu, + rozostavaný biatlonový areál, + dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu, + vybudované detské ihrisko,	- absencia materskej a základnej školy v obci, - nízky a klesajúci počet detí, - nedostatočný a stále sa znižujúci počet obyvateľov v predproduktívnom veku, - nedobudovaný areál biatlonu,

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ dlhoročná história obce, tradície, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol, vysoká pec), + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia kultúrneho domu, + existencia priestorov pre uskutočňovanie kultúrnych aktivít v novovybudovaných priestoroch areálu biatlonu,	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - absencia verejnej knižnice (zrušená v minulých rokoch), - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry,

	- negatívny stav kultúrneho domu – potrebná výmena strešnej krytiny, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
--	--

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ bohaté kultúrne dedičstvo, + prírodné krásy v okolí obce, + lokalita NATURA 2000 CHKO Poľana, + veľký počet povrchových prírodných útvarov, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás, + existencia poľovníckeho revíru, + existencia vysokej pece, + existencia hotela a 3 penziónov, + existencia stravovacieho zariadenia, + dlhoročná tradícia v oblasti biatlonu,	- málo rozvinutý cestovný ruch, - nevyhovujúci stav a znečistenie kúpaliska, - chýba rekreačné zázemie obce, - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - neexistencia www stránky obce, - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - slabá kooperácia s cestovnými kanceláriami, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi obce,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupná v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - zlý technický stav obecného úradu, - nevyhovujúci spôsob informovania o dianí v obci, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatočná komunikácia, resp. existencia komunikačných bariér medzi rôznymi skupinami aktérov (samospráva, občianske združenia, občania, podnikatelia atď.), - nedostupný kvalitný digitálny obsah,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prístup na internet v budove obecného úradu, + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade,	- nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálno - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Osrblie.
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je náväznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHRSR BBSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiáci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie 2026 - 2035

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE OSRBLIE

Vízia

Obec Osrblie bude obcou, ktorá bude vyvážene zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim sociálne služby pre svojich obyvateľov. Bude vyvážene a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty, ktoré zasahujú do oblasti – CHKO Pol'ana. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Bude vytvárať podmienky pre ďalší rozvoj svojej dlhoročnej športovej tradície v oblasti biatlonu. Bude naďalej podporovať významné národné a medzinárodné športové podujatia. V oblasti technickej infraštruktúry sa bude snažiť dobudovať základné siete – vodovodnú, kanalizačnú, prípadne aj elektrickú a plynovú.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Osrblie. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Osrblie a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Osrblie disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Osrblie všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj výrobných zón. Obec Osrblie v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém zásobovania pitnou vodou, energiami. Dôležitou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry

zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytne zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľádovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Osrblie so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011

Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Osrblie považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Osrblie v súčasnosti nie je zriaďovateľom predškolského zariadenia ani základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Osrblie či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Osrblie v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzisústnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zvelaďovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Osrblie nasledovný strategický cieľ:

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Osrblie, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a športovej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do rozvoja športu, lesníctva a cestovného ruchu, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zvelaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci a v jej blízkom okolí. Bude ochraňovať prírodné hodnoty v rámci lokality CHKO Pol'ana. V oblasti cestovného ruchu vytvorí podmienky pre šírenie tradičných športových a kultúrnych hodnôt – organizovaním významných športových podujatí, kultúrnych akcií. Pre obyvateľov dôchodkového veku vytvorí podmienky pre dôstojné prežitie staroby.

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spolupracou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Banskobystrického samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Osrblie je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

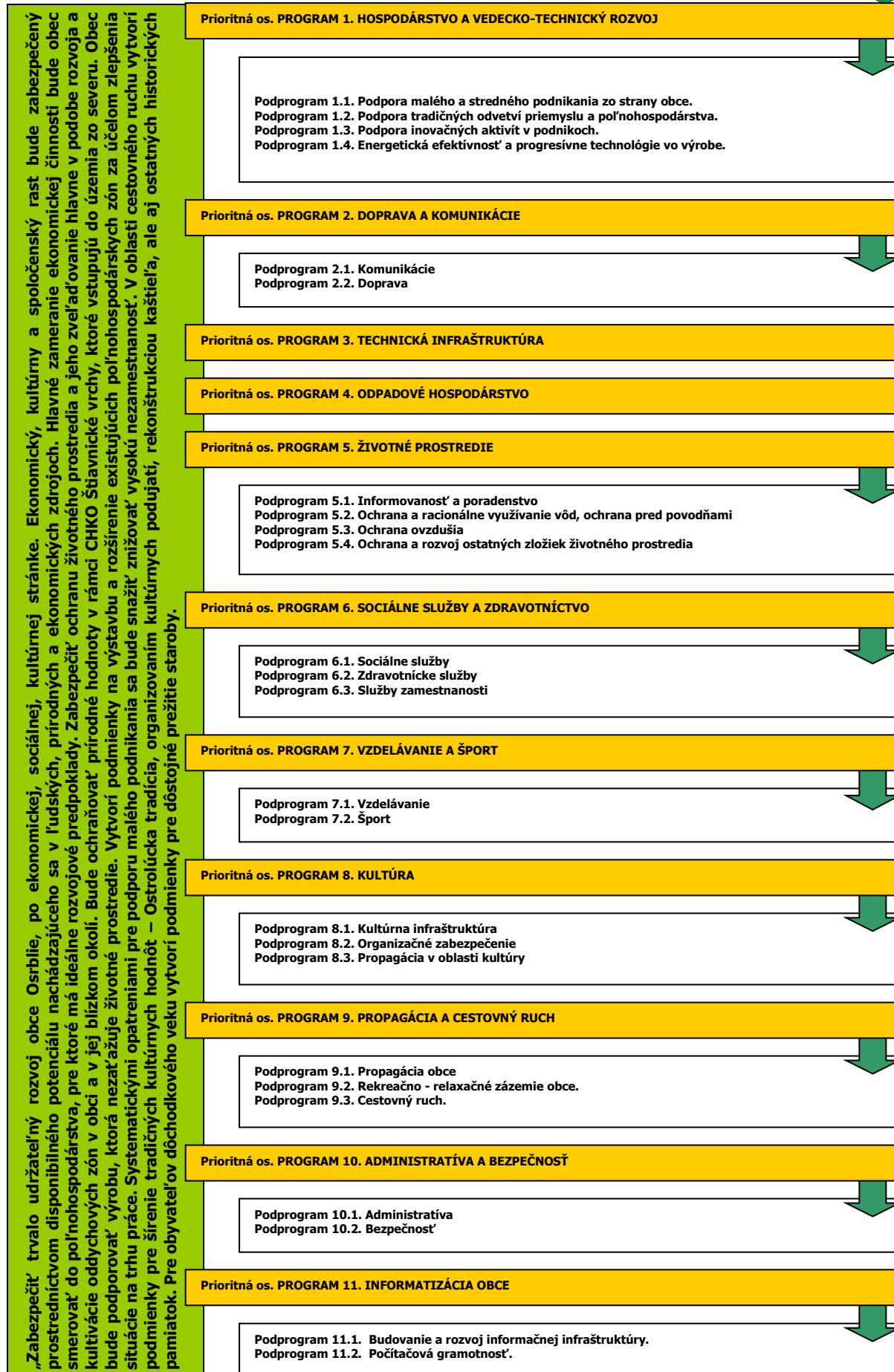
Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie na roky 2026 - 2035 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Osrblie. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s

cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšenie podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Podpora tradičných odvetví.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Zberný dvor a obecné kompostovisko.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržiavané životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protipovodňových opatrení.

Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení vzdelávania.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.

Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozdeliť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická

infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie
2026 - 2035**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity Podpora výstavby maloobchodných predajní.
Výstavba trhoviska v centrálnej časti obce Osrbliie.
Podpora zriaďovania prevádzok reštauračných služieb.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva..

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Podpora tradičných odvetví.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..
Zníženie negatívnych dopadov poľnohospodárskej výroby.
Podpora poľnohospodárstva, drobných roľníkov, včelárov a pod.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Aktivity Zavádzanie nových technológií do výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Vybudovanie fotovoltalických panelov na verejných budovách.
Technológie na využívanie OZE.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I./III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Osrbliie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Opatrenie 2.1.2 Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Aktivita	Rekonštrukcia cesty III/2377 (intravilán, Osrbliie – Hronec).
Opatrenie 2.1.3 Aktivita	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Hronec.
Opatrenie 2.1.4 Aktivita	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba parkoviska pred obecným cintorínom. Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore kostola a športovej infraštruktúry.
Opatrenie 2.1.5 Aktivita	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž miestnej komunikácie od cesty III triedy. Výstavba chodníka k obecnému cintorínu. Revitalizácia a čistenie turistických chodníkov.
Opatrenie 2.1.6 Aktivita	Rekonštrukcia/výstavba mostov, lávok a priepustov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia mosta medzi ul. Nová a Anderlová.
Opatrenie 2.1.7 Aktivita	Úprava dopravnej infraštruktúry. Optimalizácia dopravného značenia. Osadenie spomaľovačov na miestnych komunikáciách. Vyhотовiť passport dopravného značenia a osadiť potrebné dopravné značenie. Obmedzenie najvyššej povolenej rýchlosti v obytnej zóne (30 km/h).

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1 Aktivita	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...). Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia zastávok SAD.
-----------------------------	--

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
--------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivita	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“. Výstavba plôch IBV v lokalite „Novej ulice“. Výstavba plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou.
Opatrenie 3.2 Aktivita	Rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Intenzifikácia verejného osvetlenia. Zapojenie fotovoltaických panelov na obce pre napájanie siete verejného osvetlenia (batériové riešenie). Realizácia osvetlenia vstupu do obce.
Opatrenie 3.3 Aktivita	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia domu smútku. Výmena oplatenia obecného cintorína.
Opatrenie 3.4 Aktivita	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia vodovodnej siete. Výstavba vodovodnej siete na Novej ulici. Inštalácia požiarňých hydrantov v celom zastavanom území obce.
Opatrenie 3.5 Aktivita	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete. Rekonštrukcia a dostavba elektrickej rozvodnej siete.
Opatrenie 3.6 Aktivita	Zníženie energetickej náročnosti budov. Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
---------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1 V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Aktivity Zvyšiť environmentálne povedomie ľudí.
 Pokračovať v poskytovaní veľkoobjemových kontajnerov na zber objemného odpadu.
 Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.
 Zvyšovanie úrovne environmentálneho povedomia obyvateľov.

Opatrenie 4.2 Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Aktivity Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.
 Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu na stojiskách v obci, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.
 Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.

Opatrenie 4.3 Rekultivácia čiernych skládok.

Aktivity Odstránenie čiernych skládok.

Opatrenie 4.4 Zberný dvor a obecné kompostovisko.

Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Výstavba plochy pre údržbu zelene v obci.
 Obstaranie drvičky odpadu BRKO.
 Zakúpenie váhy pre zberný dvor.
 Výstavba zberového dvora a kompostárne.
 Výstavba manipulačnej plochy zberného dvora.
 Zakúpenie a umiestnenie kontajnerov na separovaný zber.
 Dokúpenie technického vybavenia (traktor, lys, fermentor).

Opatrenie 4.5 Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.

Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Dostavba splaškovej kanalizačnej siete (Dolná, Horná ulica).
 Dostavba kanalizačnej siete v obci.
 Intenzifikácia ČOV.

Opatrenie 4.6 Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Vybudovanie žľabov na odvádzanie povrchových vôd pozdĺž štátnej cesty III. triedy a miestnych komunikáciách.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
 Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Aktivity Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.

Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protipovodňových opatrení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody. Realizácia odvodnenia v centrálnej časti obce. Výstavba opatrení pre odvedenie prívalových vôd. Revitalizácia protizáplavových opatrení na Dolnej ulici.
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia koryt vodných tokov.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia koryta potoka Osrblianka. Revitalizácia koryta potoka Anderlová.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
----------	---

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivita	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
----------	--

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinevej vegetácie.
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba oddychovej zóny na námestí. Výstavba oddychovej zóny pri Mlyne. Revitalizácia a výstavba centrálnej zóny obce (doplniť uličný mobiliár). Výsadba estetickéj zelene v okolí domu smútku. Výsadba estetickéj zelene v okolí miestneho kostola. Výstavba oddychovej zóny na Anderlovej ulici.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
----------	--

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivita	Poskytovanie služby SOS hodínok. Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby. Realizácia podmienok na poskytovanie denného stravovania dôchodcov. Tvorba podmienok na donášku stravy do bytov, pranie, atď.. Výstavba denného stacionára. Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.
Aktivita	Podpora mladých rodín s deťmi. Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j.. Zriadenie núdzového bývania (1 bytová jednotka).

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
----------	--

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.
Aktivita	Obstránenie defibrilátora.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivita	Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení vzdelávania.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže. Zriadenie priestorov pre obecnú materskú školu. Obstaranie vybavenia pre materskú školu. Realizácia areálu materskej školy.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
------------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite futbalového ihriska. Výstavba multifunkčného ihriska. Výstavba detského ihriska v priestore futbalového areálu. Dostavba biatlonového areálu. Výstavba work - out ihriska.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivita	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia. Podpora záujmových spoločenských organizácií a združení.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Pribežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.
-----------------	--

Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy domu kultúry – zníženie energetickej náročnosti. Modernizácia interiérov domu kultúry – rekonštrukcia sociálnych zariadení. Modernizácia vybavenia domu kultúry.
Opatrenie 8.1.2 Aktivita	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok. Výstavba miestneho múzea. Rekonštrukcia objektu zvonice.
Opatrenie 8.1.3 Aktivita	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba malého amfiteátra. Organizovanie kultúrnych a športových podujatí (Fašiangy, zabíjačkaa pod.).

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obci.
Aktivita	Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atrakciách obce. Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2	Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.
-----------------	--

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obce.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba turistického útulne. Výstavba turistických a cykloturistických trás s prepojením na hodnoty mikroregiónu.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.
-----------------	---

Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita	Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Modernizácia Obecného úradu.

Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.

Modernizácia vnútorného vybavenia.

Rekonštrukcia a modernizácia budovy obecného úradu (zniženie energetickej náročnosti).

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
-----------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Bezpečnosť.

Aktivita Dostavba verejného rozhlasu v nepokrytých častiach obce.

Modernizácia a rozšírenie verejného rozhlasu.

Zlepšenie informovanosti občanov – oznamy MR cez sms.

Výstavba kamerového systému v oblasti obecného cintorína.

Výstavba kamerového systému v oblasti športového ihriska.

Inštalácia kamerového systému v priestore vstupu do obce a centra obce.

Obnova objektu požiarnej zbrojnice.

Modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky.
-----------	---------------------------------

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Aktivita Technické zabezpečenie IS.

Výstavba solárnych lavičiek v centre obce.

Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.

Výstavba optickej siete.

Zriadenie WiFi.

Vybudovanie digitálneho kiosku pre úradnú tabuľu.

Opatrenie 11.1.2

Aktivita Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.

Aktivita Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Aktivita Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Osrbliie sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	2
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	2
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	25
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	2
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	500

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	20
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	2
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	0,5 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	0,5 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.							
---	--	--	--	--	--	--	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Osrblie	0	50 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Osrblie	0	60
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Osrblie	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Osrblie	0	3
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrblie	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Osrblie	0	2
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrblie	0	2
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	-	335
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Osrblie	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	2000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Osrblie	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrblie	0	0
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Osrblie	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/vybudovaných mostov	výstup	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Osrblie	0	5
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Osrblie	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Osrblie	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Osrblie	0	3
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Osrblie	0	50
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svetidiel	výsledok	počet	obec Osrblie	0	50
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Osrblie	95	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Osrblie	0	1
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Osrblie	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Osrblie	0	100
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Osrblie	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Osrblie	0	2,5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Osrblie	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.	Zníženie energetickej náročnosti v %	dopad	%	obec Osrblie	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Osrblie	0	50
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Osrblie	0	10
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Osrblie	0	15
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Osrblie	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Osrblie	0	15
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Osrblie	0	10
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Osrblie	0	35
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Osrblie	0	1000
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovýbavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Osrblie	0	5
		Počet vybudovaných kompostovísk a zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Osrblie	0	2
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Osrblie	0	2
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Osrblie	0	1

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva							
Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Osrblie	90	99
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protipovodňových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Osrblie	0	1
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0
		Počet vytvorených protipovodňových hrádzi	výsledok	počet	obec Osrblie	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Osrblie	0	1
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Osrblie	0	30

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Osrblie	0	30

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Osrblie	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	335
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Osrblie	0	100
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Osrblie	0	500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Osrblie	0	20

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	50
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	5
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	100
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Osrblie	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových	dopadu	počet	obec Osrblie	0	5

	občanov.	služieb verejnej infraštruktúry					
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	335

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Osrblie	0	2
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Osrblie	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Osrblie	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Osrblie	0	1

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení vzdelávania.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Osrblie	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Osrblie	0	500
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Osrblie	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	30

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Osrblie	0	5
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Osrblie	0	25
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	70
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Osrblie	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	50

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	---------------	-----------------

Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Osrblie	0	1000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Osrblie	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Osrblie	0	0
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Osrblie	0	335
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Osrblie	0	15

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Osrblie	0	50

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Osrblie	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	5000
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Osrblie	0	2000
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Osrblie	0	5000
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Osrblie	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Zriadenie www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Osrblie	0	5000
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Osrblie	0	5000

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Osrblie	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	5000
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Osrblie	0	0

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	5000
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Osrblie	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Osrblie	0	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	100

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Osrblie	0	1

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Osrblie	0	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Osrblie	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Osrblie	0	70

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Osrblie	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Osrblie	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Osrblie	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Osrblie	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	1
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Osrblie	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Osrblie	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Osrblie	0	5
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Osrblie	0	1
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Osrblie	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Osrblie	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Osrblie	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie
2026 - 2035**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE OSRBLIE

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Osrblie. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Osrblie, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Osrblie, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Osrblie na roky 2026 - 2035.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Osrblie

Implementácia PHRSR obce Osrblie sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Osrblie je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Osrblie. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Osrblie budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Osrblie.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma

a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2026 - 2035 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2026 - 2035. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie Breznoého výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne Breznoými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Osrblie je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Osrblie. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Osrblie vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Osrblie (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení

PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Osrblie). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Osrblie. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Osrblie a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Osrblie. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Osrblie na roky 2026 - 2035. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2026 - 2035) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Osrblie najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Osrblie. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Osrblie pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Osrblie. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2035. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Osrblie, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2026 - 2035		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2035	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2027, 2028, 2031, 2033	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a dolahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Osrblie.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2031	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2032	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2033	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2034	OcÚ	poslanci, obyvatelia,	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania,	Hodnotiaca a monitorovacia	Monitorovacia správa,

			neziskové a podnikateľské subjekty		hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Uznesenie OZ
9.	01/2035	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický záměr						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora výstavby maloobchodných predajní.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba trhoviska v centrálnej časti obce Osrbliie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Podpora zriaďovania prevádzok reštauračných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Zníženie negatívnych dopadov poľnohospodárskej výroby.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora poľnohospodárstva, drobných roľníkov, včelárov a pod.	1000	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					

Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zavádzanie nových technológií do výrobných prevádzok.	500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Vybudovanie fotovoltaických panelov na verejných budovách.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Technológie na využívanie OZE.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva..										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest I./III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Osrbliie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia cesty III/2377 (intravilán, Osrbliie – Hronec).	podľa potreby	VÚC BBSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Výstavba cyklotrasy prepájajúcej obec s obcou Hronec.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Dostavba parkoviska pred obecným cintorínom.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Rekonštrukcia a rozšírenie parkovacích plôch v priestore kostola a športovej infraštruktúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba jednostranného chodníka pozdĺž miestnej komunikácie od cesty III triedy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba chodníka k obecnému cintorínu.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Revitalizácia a čistenie turistických chodníkov.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov, lávok a priepustov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	VÚC BBSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK,
	Rekonštrukcia mosta medzi ul. Nová a Anderlová.	podľa potreby	VÚC BBSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC BBSK,
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivita	Optimalizácia dopravného značenia.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Osadenie spomaľovačov na miestnych komunikáciách.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Vyhотовiť passport dopravného značenia a osadiť potrebné dopravné značenie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Obmedzenie najvyššej povolenej rýchlosti v obytnej zóne (30 km/h).	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Rekonštrukcia zastávok SAD.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	Vysoký	obec Osrbliie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										

Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.2										
Opatrenie 2.2.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický záměr						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba plôch IBV v lokalite „Nad Štrekou“.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba plôch IBV v lokalite „Novej ulice“.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba plôch IBV v lokalite Nad Novou ulicou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Intenzifikácia verejného osvetlenia.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Zapojenie fotovoltackých panelov na obce pre napájanie siete verejného osvetlenia (batériové riešenie).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Realizácia osvetlenia vstupu do obce.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrblie
	Rekonštrukcia domu smútku.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výmena oplatenia obecného cintorína.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
	Rekonštrukcia vodovodnej siete.	500	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
	Výstavba vodovodnej siete na Novej ulici.	150	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
	Inštalácia požiarnych hydrantov v celom zastavanom území obce.	100	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba elektrickej rozvodnej siete.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
----------	---	------	-----------------------	----------------	--------	--------------

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Pokračovať v poskytovaní veľkoobjemových kontajnerov na zber objemného odpadu.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Zvyšovanie úrovne environmentálneho povedomia obyvateľov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu na stojiskách v obci, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR, ŠF EÚ	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
	Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Odstránenie čiernych skládok.	5	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Osrblie
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrblie
	Výstavba plochy pre údržbu zelene v obci.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Obstaranie drvičky odpadu BRKO.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Zakúpenie váhy pre zberný dvor.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba zberového dvora a kompostárne.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie

	Výstavba manipulačnej plochy zberného dvora.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Zakúpenie a umiestnenie kontajnerov na separovaný zber.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Dokúpenie technického vybavenia (traktor, lys, fermentor).	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete (Dolná, Horná ulica).	350	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
	Dostavba kanalizačnej siete v obci.	1500	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
	Intenzifikácia ČOV.	500	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Osrblie
	Vybudovanie žľabov na odvádzanie povrchových vôd pozdĺž štátnej cesty III. triedy a miestnych komunikáciách.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1.	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva					
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrblie

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.					
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sietach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Osrblie
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protipovodňových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné	verejný sektor	stredný	obec Osrblie

			grantové schémy			
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Realizácia odvodnenia v centrálnej časti obce.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba opatrení pre odvedenie prívodných vôd.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Revitalizácia protizáplavových opatrení na Dolnej ulici.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia korýt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Revitalizácia koryta potoka Osrblianka.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Revitalizácia koryta potoka Anderlová.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Osrbliie

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinevej vegetácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
	Výstavba oddychovej zóny na námestí.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba oddychovej zóny pri Mlyne.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Revitalizácia a výstavba centrálnej zóny obce (doplniť uličný mobiliár).	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výsadba estetickéj zelene v okolí domu smútku.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výsadba estetickéj zelene v okolí miestneho kostola.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba oddychovej zóny na Anderlovej ulici.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										

Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Poskytovanie služby SOS hodiniek.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Osrblie
	Poskytovanie terénnej opatrovateľskej služby.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Realizácia podmienok na poskytovanie denného stravovania dôchodcov.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Tvorba podmienok na donášku stravy do bytov, pranie, atď..	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba denného stacionára.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora mladých rodín s deťmi.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..	1200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Zriadenie núdzového bývania (1 bytová jednotka).	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Obstranie defibrilátora.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
----------	--------------------------	---	----------------------	----------------	--------	---------------

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Osrbliie
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení vzdelávania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Zriadenie priestorov pre záujmovú činnosť detí a mládeže.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Zriadenie priestorov pre obecnú materskú školu.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Obstaranie vybavenia pre materskú školu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Realizácia areálu materskej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.		Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.				
Opatrenie 7.2.1		Výstavba športovej infraštruktúry.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Osrblie
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite futbalového ihriska.	300	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba multifunkčného ihriska.	350	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Výstavba detského ihriska v priestore futbalového areálu.	20	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Dostavba biatlonového areálu.	podľa potreby	rozpočet MŠaCR SR	verejný sektor	žiadny	rozpočet MŠaCR SR
	Výstavba work - out ihriska.	10	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 7.2.2		Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Osrblie
	Podpora záujmových spoločenských organizácií a združení.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Osrblie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1		Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.				
Opatrenie 8.1.1		Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrblie
	Rekonštrukcia budovy domu kultúry – zníženie energetickej náročnosti.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Modernizácia interiérov domu kultúry – rekonštrukcia sociálnych zariadení.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Modernizácia vybavenia domu kultúry.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 8.1.2		Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba miestneho múzea.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Rekonštrukcia objektu zvonice.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
Opatrenie 8.1.3		Podpora kultúrnych podujatí v obci.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Výstavba malého amfiteátra.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie
	Organizovanie kultúrnych a športových podujatí (Fašiangy, zabíjačka pod.).	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2		Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.				
Opatrenie 8.2.1		Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrblie

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3		Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.				
Opatrenie 8.3.1		Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
Opatrenie 8.3.2		Propagácia kultúry na Internetu prostredníctvom www stránky obce.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrblie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Osrblie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1		Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.				
Opatrenie 9.1.1		Aktualizácia www stránky obce.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Osrblie

	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Osrbliie
	Výstavba turistickej útulne.	200	rozpočet vlastníka, ŠF EÚ	verejný / súkromný sektor	žiadny	rozpočet vlastníka
	Výstavba turistických a cykloturistických trás s prepojením na hodnoty mikroregiónu.	podľa potreby	rozpočet vlastníka, ŠF EÚ	verejný / súkromný sektor	žiadny	rozpočet vlastníka

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Osrbliie
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Osrbliie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer	
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.	
Podprogram 10.1. Administratíva	
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Modernizácia vnútorného vybavenia.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Rekonštrukcia a modernizácia budovy obecného úradu (zníženie energetickej náročnosti).	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znížovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba verejného rozhlasu v nepokrytých častiach obce.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Modernizácia a rozšírenie verejného rozhlasu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Zlepšenie informovanosti občanov – oznamy MR cez sms.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Výstavba kamerového systému v oblasti obecného cintorína.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Výstavba kamerového systému v oblasti športového ihriska.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Inštalácia kamerového systému v priestore vstupu do obce a centra obce.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Obnova objektu požiarnej zbrojnice.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Modernizácia vybavenia požiarnej zbrojnice.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Osrblie
	Výstavba solárnych lavičiek v centre obce.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.	Podľa potreby	Mobilní operátori	Súkromný sektor	žiadny	Mobilní operátori
	Výstavba optickej siete.	Podľa potreby	Mobilní operátori	Súkromný sektor	žiadny	Mobilní operátori
	Zriadenie WiFi.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie
	Vybudovanie digitálneho kiosku pre úradnú tabuľu.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vyšoký	obec Osrblie

Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Osrblie

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Osrblie
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

**Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Osrblie
2026 - 2035**

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Spolu
I. Hospodárska politika	1032	1095	1595	1595	632	568	68	68	0	0	6652
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	556	556	681	681	125	125					2725
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	121	121	121	121	68	68	68	68			755
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	228	253	628	628	401	375					2512
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	51	51	50	50	0	0	0	0	0	0	202
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	73	110	110	110	38						441
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	4	4	4	4	0						17
II. Sociálna politika	1169	1169	1169	1169	0	0	463	463	463	463	6528
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	802	802	802	802							3206
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	171	171	171	171			463	463	463	463	2535
PROGRAM 8. KULTÚRA	197	197	197	197	0	0	0	0	0	0	787
III. Environmentálna politika	994	1416	1442	1442	448	26	0	0	0	0	5768
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	994	994	1020	1020	26	26					4080
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		422	422	422	422						1688
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

Pravidlá financovania cieľa investovanie do zamestnanosti a rastu – pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje sr s výnimkou bratislavského kraja) a pre prijímateľov kohézneho fondu

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ		ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵		Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
		Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomociv rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ		EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje		Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
		Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- **prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske community, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;**
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatreniasociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cyklo dopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva**

kultúry SR „Obnovme si svoj dom“, Fond na podporu umenia. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.2.	20	20	17	3	1	0	2	0	0
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.								
Opatrenie 1.2.1	2 050	1 333	999	333	333	0	0	718	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.1	500	325	244	81	81	0	0	175	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	155	155	132	23	11	0	12	0	0
Spolu	2 725,00	1 833	1 392	441	427	0	14	893	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	556,25	377	287	90	86	0	4	179	0
2027	556,25	377	287	90	86	0	4	179	0
2028	681,25	458	348	110	107	0	4	223	0
2029	681,25	458	348	110	107	0	4	223	0
2030	125,00	81	61	20	20	0	0	44	0
2031	125,00	81	61	20	20	0	0	44	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2725,00	1833	1392	441	427	0	14	893	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
	Prioritné oblasti podpory z ENRAF:
	podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov,
	podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	255	255	217	38	18	0	20	0	0
Opatrenie 2.1.3	102	102	87	15	7	0	8	0	0
Opatrenie 2.1.4	101	101	86	15	7	0	8	0	0
Opatrenie 2.1.5	272	272	231	41	19	0	22	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	20	20	17	3	1	0	2	0	0
Spolu	755	755	642	113	53	0	60	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	120,75	121	103	18	8	0	10	0	0
2027	120,75	121	103	18	8	0	10	0	0
2028	120,75	121	103	18	8	0	10	0	0
2029	120,75	121	103	18	8	0	10	0	0
2030	68,00	68	58	10	5	0	5	0	0
2031	68,00	68	58	10	5	0	5	0	0
2032	68,00	68	58	10	5	0	5	0	0
2033	68,00	68	58	10	5	0	5	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	755,00	755	642	113	53	0	60	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Prioritné oblasti podpory z ENRAF:
	podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov,
	podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	155	155	132	23	11	0	12	0	0
Opatrenie 3.3	102	102	87	15	7	0	8	0	0
Opatrenie 3.4	755	755	642	113	53	0	60	0	0
Opatrenie 3.6	1 500	1 500	1 275	225	105	0	120	0	0
Spolu	2 512,00	2 512	2 135	377	176	0	201	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	227,50	228	193	34	16	0	18	0	0
2027	253,00	253	215	38	18	0	20	0	0
2028	628,00	628	534	94	44	0	50	0	0
2029	628,00	628	534	94	44	0	50	0	0
2030	400,50	401	340	60	28	0	32	0	0
2031	375,00	375	319	56	26	0	30	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2512,00	2512	2135	377	176	0	201	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	5	5	4	1	0	0	0	0	0
Opatrenie 4.4	1 620	1 620	1 377	243	113	0	130	0	0
Opatrenie 4.5	2 350	2 350	1 998	353	165	0	188	0	0
Opatrenie 4.6	105	105	89	16	7	0	8	0	0
Spolu	4 080,00	4 080	3 468	612	286	0	326	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	993,75	994	845	149	70	0	80	0	0
2027	993,75	994	845	149	70	0	80	0	0
2028	1020,00	1020	867	153	71	0	82	0	0
2029	1020,00	1020	867	153	71	0	82	0	0
2030	26,25	26	22	4	2	0	2	0	0
2031	26,25	26	22	4	2	0	2	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4080,00	4080	3468	612	286	0	326	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
5. Európa bližšie k občanom	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	1 155	1 155	982	173	81	0	92	0	0
Opatrenie 5.2.3	302	302	257	45	21	0	24	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	21	21	18	3	1	0	2	0	0
Opatrenie 5.4.2	210	210	179	32	15	0	17	0	0
Spolu	1 688,00	1 688	1 435	253	118	0	135	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2026	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2027	422,00	422	359	63	30	0	34	0	0
2028	422,00	422	359	63	30	0	34	0	0
2029	422,00	422	359	63	30	0	34	0	0
2030	422,00	422	359	63	30	0	34	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1688,00	1688	1435	253	118	0	135	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd

	Fond spravodlivej transformácie (FST)	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
		Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
		Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
		Zlepšenie kvality ovzdušia
		Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
		Prioritné oblasti podpory z ENRAF:
		podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov,
		podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
		Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
		a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	355	355	302	53	25	0	28	0	0
Opatrenie 6.1.2	2 850	2 850	2 423	428	200	0	228	0	0
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.								
Opatrenie 6.2.2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	3 206,00	3 206	2 725	481	224	0	256	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	801,50	802	681	120	56	0	64	0	0
2027	801,50	802	681	120	56	0	64	0	0
2028	801,50	802	681	120	56	0	64	0	0
2029	801,50	802	681	120	56	0	64	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3206,00	3206	2725	481	224	0	256	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	1 850	1 850	1 573	278	130	0	148	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	685	685	582	103	48	0	55	0	0
Spolu	2 535,00	2 535	2 155	380	177	0	203	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	171,25	171	146	26	12	0	14	0	0
2027	171,25	171	146	26	12	0	14	0	0
2028	171,25	171	146	26	12	0	14	0	0
2029	171,25	171	146	26	12	0	14	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	462,50	463	393	69	32	0	37	0	0
2033	462,50	463	393	69	32	0	37	0	0
2034	462,50	463	393	69	32	0	37	0	0
2035	462,50	463	393	69	32	0	37	0	0
Spolu	2535,00	2535	2155	380	177	0	203	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	755	755	642	113	53	0	60	0	0
Opatrenie 8.1.3	31	31	26	5	2	0	2	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	787,00	787	668	119	55	0	64	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	196,60	197	167	30	14	0	16	0	0
2027	196,60	197	167	30	14	0	16	0	0
2028	196,60	197	167	30	14	0	16	0	0
2029	196,60	197	167	30	14	0	16	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	787,00	787	668	119	55	0	64	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
5. Európa bližšie k občanom	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	200	200	170	30	14	0	16	0	0
Spolu	202,00	202	170	32	14	0	18	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2026	50,60	51	43	8	4	0	5	0	0
2027	50,60	51	43	8	4	0	5	0	0
2028	50,10	50	43	8	4	0	4	0	0
2029	50,10	50	43	8	4	0	4	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	202,00	202	170	32	14	0	18	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	151	151	128	23	11	0	12	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	290	290	247	44	20	0	23	0	0
Spolu	441,00	441	375	66	31	0	35	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

2026	72,50	73	62	11	5	0	6	0	0
2027	110,25	110	94	17	8	0	9	0	0
2028	110,25	110	94	17	8	0	9	0	0
2029	110,25	110	94	17	8	0	9	0	0
2030	37,75	38	32	6	3	0	3	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2035	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	441,00	441	375	66	31	0	35	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	16	16	14	2	1	0	1	0	0
Opatrenie 11.1.2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	17	17	14	3	1	0	1	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2025	4,00	4	3	1	0	0	0	0	0
2026	4,25	4	4	1	0	0	0	0	0
2027	4,25	4	4	1	0	0	0	0	0
2028	4,25	4	4	1	0	0	0	0	0
2029	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2034	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	17,00	17	14	3	1	0	1	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Osrblie je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Osrblie bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... UOZ č.

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
4. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
5. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
6. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
7. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
8. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
9. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
10. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
11. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
12. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
13. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
14. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
15. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
16. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
17. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
18. RIÚS BBSK 2014-2020
19. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR BBSK),
20. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
21. Národný program reforiem, máj 2012,
22. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
23. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
24. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
25. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
26. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
27. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunít na Slovensku na roky 2009 – 2015
28. Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
29. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
30. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
31. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
32. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
33. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
34. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
35. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
36. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
37. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
38. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
39. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
40. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
41. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja.
42. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
43. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
44. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
45. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
46. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
47. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
48. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Osrbliie.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Lubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVA, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>

25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIEFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/>
28. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
29. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
30. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
31. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
32. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
33. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
34. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
35. <http://www.minerally.sk/>
36. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
37. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
38. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
39. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
40. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
41. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
42. www.statistics.sk
43. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
44. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferianc, O., Feriancová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
45. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
46. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
47. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
48. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
49. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinné ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
50. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
51. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
54. www.krasy-slovenska.sk
55. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
56. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
57. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
58. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
59. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
60. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
61. NSRR, 2011
62. <http://www.soprs.sk/>
63. naseobce.sk
64. Štatistický úrad, DataCubes,
65. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
66. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
67. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
68. <http://www.sodbtn.sk/>
69. www.agroporadenstvo.sk,
70. <https://sk.wikipedia.org/>
71. <http://www.minerally.sk/>
72. <http://www.podnemapy.sk>
73. PHRSR,
74. <https://sk.wikipedia.org/wiki>
75. <https://www.meteoblue.com/sk>
76. <https://www.osrbliie.sk/>

Zoznam skratiek

PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PD	partnerská dohoda
M	ÚSES - miestny územný systém ekologickej stability
PZI	priame zahraničné investície
RO	rozpočtové organizácie
KZ	kód zdroja

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Osrblie
Programovacie obdobie 2026 - 2035
2025**

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224